

www.burmeseclassic.com

တပေမိမာနိတမူဆုရ

ပန်းခင်းလမ်းပေါ်က

ဂူငယ်ခရီးသည်

ဖောင်ခိုင်ခန့်

BURMESE
CLASSIC

www.burmeseclassic.com

၁၃၁

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု

လူငယ်စာပေ ဒုတိယဆုရ

ပန်းခင်းလင်းပေါ်က လူငယ်ခရီးသည်
မောင်နိုင်ခန့်

စီစဉ်တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်ခင်ဝါဆွေ (ဝါဝါ-အင်းစိန်)

မျက်နှာဖုံးလန်းချီ - ညီညီ

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ယထာဏတ္ထိက၊ အုပ်စု - ၁၅၀၀

တန်ဖိုး (၄၀၀) ကျပ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၄၉၂) ဖြင့် ရိုက်နှိပ်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၉၁၁) ဖြင့်ထုတ်ဝေသည်။

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- ✱ ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ✱ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ✱ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပြည်သူ့စာပေအကျဉ်း

- ✱ ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ✱ နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ✱ နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ✱ ပြည်တွင်း ပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

မာတိကာ

စဉ်	အမကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	စာရေးသူအမှာ	
၂။	အညာခရီးသွား	၁
၃။	ပရိမ္မတ္တသား ကျွန်ုပ်တို့သား	၉
၄။	ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားသို့	၁၉
၅။	မဟာလူရည်ချွန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး	၂၆
၆။	သင်္ဃာဆရာတော်ကြီး၏ ဇာတိရွာ	၄၃
၇။	မြောင်မှသည် မြောင်သို့	၆၃
၈။	ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်	၇၅
၉။	ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းတော်	၈၄
၁၀။	ယောအတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရုပ်တုနှင့် အထိမ်းအမှတ်ဗိမာန်	၉၀
၁၁။	မဟာဠိတ်မုနိဘုရားကြီး	၁၀၂
၁၂။	စခန်းမဝေးပေါင် မန္တလေးတောင်	၁၁၃
၁၃။	ကုသိုလ်တော်ဘုရား	၁၁၉
၁၄။	ပြနန်းစံကျော် ရွှေရန်းတော်	၁၂၇
၁၅။	ပိုခြမ်းကိုးကားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ	

စာရေးသူအမှာ

လူငယ်ဟူသည် အလင်းအားမြင့်မားစွာဖြင့် ထွန်းလင်း
တောက်ပနေသည့် နေမင်းကြီးနှင့် တူသည်။

နေမင်းကြီးသည် အရှေ့မှ အနောက်သို့သာ သွားလေ့ရှိ
သည်။ အနောက်မှအရှေ့သို့ ပြန်သွားလေ့မရှိပေ။ ထို့အတူ
လူငယ်တို့သည် အသစ်အသစ်သော ဘဝအတွေ့အကြုံများဖြင့်
လူကြီးဘဝသို့သာ ရောက်ရှိသွားသည်။ လူကြီးဘဝမှ လူငယ်ဘဝသို့
ပြန်လည်ရောက်ရှိလေ့မရှိပေ။

‘ယနေ့လူငယ် နောင်ဝယ်လူကြီး’ ဆိုစကားကဲ့သို့ ယနေ့
လူငယ်များသည် နောင်အနာဂတ်၏ ခေါင်းဆောင် ကောင်းများ
ဖြစ်လာစေရန် ထိန်းသိမ်းပြုပြင်လမ်းပြပေးမည့်အရာမှာ စာပေပင်
ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ လူငယ်စာပေပြုစုရေးသားသူ စာရေးဆရာနှင့်
ထုတ်ဝေသူများမှာ တစစစရာပါးလာပြီ ဖြစ်သည်။ လူငယ်စာပေ
ပြုစုရေးသားသူ စာရေးဆရာအချို့ကပင် လူငယ်စာပေဟူသည်
ပညာပေးဝတ္ထုလောက်မျှသာဟုပင် ထင်မှတ်နေသည်။ စကားပြေ
နှင့် ပညာပေးဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုရေးရုံမျှကိုပင် လူငယ်စာပေဟု
အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနေကြသည်။

ယနေ့ခေတ်လူငယ်များသည် ခေတ်နှင့်လျော်ညီစွာ
တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည်။ ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံလူငယ်ဆိုင်ရာ သုတစာပေ
များကို မျှော်လင့်နေကြသည်။ လူငယ်များအတွက် စကားပြေ ဝတ္ထု
များဖြင့် ရသစာပေရေးသားသူများနှင့် ‘ပညာဗဟုသုတ ပေးနိုင်
သည့် သုတစာပေရေးသားသူများမှာ အနည်းငယ်မျှသာ ရှိသဖြင့်
လက်ရေချိုး၍ပင် ရေတွက်နိုင်ပေသည်။

ထို့အတူ ရသနှင့် သုတနှစ်မျိုးစလုံးပေးစွမ်းနိုင်သည့် လူငယ်များအတွက် သုတရသစာပေသည် ရှားပါးနေပြီဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သုတရသနှစ်မျိုးစလုံးပေးနိုင်သည့် လူငယ်ဆိုင်ရာ ခရီးသွားစာပေမှာ မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့စာပေသမိုင်းတွင် လူငယ်ဆိုင်ရာ သုတစာပေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်များအနက် ဆရာမကြီး ဂေါ်စောရင် ရေးသားပြုစုသည့် 'မြန်ပြည်တစ်ခွင် ခရီးစဉ်' စာအုပ်သည် လူငယ်ခရီးသွားစာပေအဖြစ် အထင်အရှားရှိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူငယ်စာပေထုတ်ဝေရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စာပေဗိမာန်သည် စံပြ ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်မပြတ် စာပေဗိမာန် စာမူဆုပြိုင်ပွဲ ထွက်ပေါ်လာသည့် လူငယ်စာပေဆုရ စာအုပ်များ မှန်မှန်ထွက်ရှိနေသည်။ သို့သော် လူငယ်ဆိုင်ရာ ခရီးသွားစာပေကိုမူ ရေးသားပြုစုနည်းပါးသဖြင့် မရှိသလောက် ရှားပါးနေပြီ ဖြစ်သည်။

သို့ပါ၍ စာရေးသူအနေဖြင့် မြန်မာစာပေလောကတွင် လူငယ်ဆိုင်ရာ ခရီးသွားစာပေ ပြန်လည်ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ “ပန်းခင်းလမ်းပေါ်က လူငယ်ခရီးသည်” စာမူကို ရေးသားပြုစုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မောင်ခိုင်ခန့်

ကျွန်မနာမည်က ခင်ရတနာဖြစ်သည်။

ကျွန်မတွင် မောင်လေးတစ်ယောက်ရှိသည်။ မောင်လေးအမည်က မောင်သန့်ရာဇာဖြစ်သည်။ ကျွန်မသည် အဌမတန်းတွင် ပညာသင်ကြားနေသည်။ မောင်လေးက ပဉ္စမတန်းကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်စလုံး လှိုင်မြို့နယ် အ. ထ. က (၃) တွင် ပညာသင်ကြားနေကြသည်။

ဖေဖေက အညာသားဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြောင်မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ယခုအခါ ရန်ကုန်တွင် အခြေချ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

ဖေဖေသည် ကျွန်မတို့မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် စာပေရေးသားခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုလျက်ရှိသည်။

ဖေဖေက ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်ကို ဆုံးမရာတွင် ဘိုးဘိုး၏စကားမပါလျှင် မပြီ။ ဘိုးဘိုး၏စကားကို အမြဲထည့် ပြောလေ့ရှိသည်။

“သမီးတို့ သားတို့၊ မင်းတို့ဘိုးဘိုးပြောသလို ပြောရရင် လူလိုနေချင် လူလိုနေကြ၊ ခွေးလိုနေချင် ထင်သလိုနေကြလို့ ပြောရမှာပဲ။ လူဆိုတာ အသိဉာဏ်ရှိတယ်။ အဆင့်အတန်းရှိတယ်။ ပါးစပ်နဲ့ ပြောဆိုဆုံးမလို့ရတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေလို ခွေးတွေလိုဆိုရင်

တော့ အသိဉာဏ်နည်းတယ်၊ အမှတ် သညာနည်းတယ်။ အဲဒီတော့ ခဏခဏရိုက်နှက်ဆုံးမရတယ်။ အဲဒီတော့ ဖေဖေက ငါသား ငါသမီးတွေကို တိရစ္ဆာန်တွေလို ခွေးတွေလို ရိုက်နှက်မဆုံးမချင်ဘူး၊ လိမ်လိမ်မာမာနေကြရအောင်”

ဖေဖေက ကျွန်မတို့အား ဆုံးမလျှင် ပါးစပ်နှင့်သာ ဆုံးမတတ်သည်။ ထို့အတူ စာရေးဆရာပီပီ စာအုပ်များ ဖတ်ခိုင်း၍ ဆုံးမတတ်သည်။ ဖေဖေက ကျွန်မတို့ကို ဒဏ်ပေးသည့်အနေနှင့် တစ်နေကုန် စာဖတ်ခိုင်းတတ်သည်။

ဖေဖေ၏ စာရေးဆရာအလုပ်က ဝင်ငွေမကောင်း။

သို့သော် ဂုဏ်ယူစရာ အလွန်ကောင်းသည်။

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်ကို စာရေးဆရာသမီး၊ စာရေးဆရာသားဟု ခေါ်ကြသည်။ ထို့အတူ ကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမများကလည်း စာရေးဆရာသမီး၊ စာရေးဆရာသားဟုသာ ခေါ်ကြသည်။

ဖေဖေ၏ စာရေးဆရာဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကြောင့် ကျွန်မတို့ မောင်နှမမှာ မျက်နှာပွင့်ကြရသည်။ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

“သမီး ညည်းအဖေ အမျိုးသားစာပေဆု ရတယ်ဟ၊ ခုနက မှ တီဇွန်က သတင်းကြေညာသွားတာ”

“ဟုတ်ရဲ့လား ဟုတ်ရဲ့လား”

“ဟုတ်ပါတယ်သမီးရဲ့၊ ငါ့ကိုယ်တိုင် နားနဲ့ဆတ်ဆတ်ကြားရတာ”

“ဟေး၊ ဖေဖေဆုရပြီကွ၊ ဒါမှ တို့ဖေဖေကွ”

ဦးထွန်းက သေသေချာချာပြောမှ ယုံသွားသည်။ ကျွန်မ

ဝမ်းသာလွန်း၍ မျက်ရည်များကျမိသည်။ ဦးထွန်းပြန်သွားသည်။

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်မှာ ဝမ်းသာ၍ ထခုန်ကြသည်။ အော်ဟစ်မိကြသည်။ မကြာမီ ဖေဖေ ပြန်ရောက်လာသည်။

“ဖေဖေ၊ ဖေဖေ အမျိုးသားစာပေဆုရတယ်ဆို”

“ဟုတ်တယ်၊ သမီးနဲ့ သား”

“ဝမ်းသာလိုက်တာ ဖေဖေရယ်”

ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး ဖေဖေကို ဟီးလေးခိုစီးမိကြသည်။

“ဖေဖေ၊ အမျိုးသားစာပေဆုရတာ ငွေဘယ်လောက်ရမှာလဲ”

“ဘယ်လောက်ရရပေါ့ကွယ်၊ ငွေကအရေးမကြီးဘူး၊ ဆုရတယ်ဆိုတဲ့ဂုဏ်က အရေးကြီးတယ်သမီးရဲ့၊ အမျိုးသား စာပေဆုရဖို့ဆိုတာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး”

ထိုညက ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံး ဝမ်းသာနေကြသည်။

ကျွန်မမှာ တော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်။ ဖေဖေဆုရသည့် ငွေနှင့် ဆွဲကြိုးလေးဝယ်ခိုင်းမည်ဟု စိတ်ကူးမိသည်။

ကျွန်မနည်းတူ မောင်လေးသန့်ရာက နာရီဝယ်ခိုင်း မည်ဟုပြောသည်။

ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် စာဆိုတော်နေ့ကျသည်။

ထို့နေ့တွင် အမျိုးသားကဇာတ်ရုံတွင် သွားရောက်၍ ဖေဖေဆုယူရသည်။

ဖေဖေဆုပေးပွဲသို့ ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံး တက်ရောက်ကြသည်။

ဖေဖေ၊ စင်မြင့်ပေါ်တွင် ဆုယူနေစဉ် ကျွန်မမှာ ဝမ်းသာလွန်း၍ မျက်ရည်များပင်ကျမိသည်။

ကျွန်မသည် ယခင်က စာရေးဆရာသမီးဖြစ်ရတာ ဆင်းရဲလိုက်လေခြင်းဟု အမြဲတွေးမိခဲ့ပါသည်။ ယခု ဖေဖေ ဆုယူနေမှသာ ဆင်းရဲခံရတာ တန်ဖိုးရှိလေခြင်းဟု အောက်မေ့မိသည်။ သတိရမိတော့သည်။

မျက်ရည်များနှင့်အတူ ကျွန်မ၏လက်ခုပ်သံများက မြည်ဟီးနေသည်။ မောင်လေးသန့်ရာဇာလည်း ကျွန်မ နည်းတူခံစားရမည်ထင်သည်။

ဝမ်းသာ၍ ကျခဲ့သည့်မျက်ရည်များကို ကျွန်မ မသုတ်ခဲ့ပါ။

ဖေဖေဆုယူပြီးသည့်အခါ ကျွန်မတို့အငှားကားစီး၍ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

အမျိုးသားစာပေဆု ဂုဏ်ပြုလက်မှတ်နှင့် ငွေသားကျပ်တစ်သိန်းရသည်။

ဆုယူပြီးပြီးချင်း ဖေဖေကအိမ်သို့တန်းမပြန်။

ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်သို့ သွားသည်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။

ထို့နောက် တောင်ဘက်စောင်းတန်းမှ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား ဆင်းတုတော် တစ်ဆူ ဝယ်ယူပူဇော်သည်။

“သမီးနဲ့သား၊ ဖေဖေဆုရတဲ့ပိုက်ဆံဟာ အသန့်ရှင်းဆုံးမို့ ဟောဒီ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကို ဝယ်ယူပြီး အမွေပေးတာ၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို အစဉ်သတိရစေဖို့ တရားအမွေပဲဆိုပါတော့”

ကျွန်မတို့အိမ်တွင် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်မရှိ။ စက္ကူကားချပ်သာရှိသည်။ ဖေဖေစိတ်ကူးကောင်းသဖြင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်အား ဖူးမြော်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

ဘုရားရှိခိုးကန်တော့တိုင်း ဖေဖေဆုယူသည့်နေ့ကို လည်းသတိရနေမိသည်။

ကျွန်မတို့အိမ်တွင် ဘုရားအနေကဇာတင်သည့်နေ့က ဖေဖေကတဝတူ စာရေးဆရာများကိုဖိတ်၍ မုန့်ဟင်းခါး ကျွေးခဲ့သည်။

ထို့နေ့က ကျွန်မတို့အိမ်တွင် လူစည်ကားသဖြင့် မောင်နှမ နှစ်ယောက်ပျော်ရွှင်နေကြသည်။

ဖေဖေတွင် ဆုရထားသည့်ငွေများ ကျန်သေးသည်။ သို့အတွက် ကျွန်မတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်က စိတ်ကူး ကိုယ်စီကို အကောင်အထည်ဖော်ကြသည်။

“ဖေဖေ၊ သမီးကို ဆွဲကြိုးလေးတစ်ကုံး ဝယ်ပေးပါနော်”

“သားလည်းနာရီလိုချင်တယ် ဖေဖေ”

ဖေဖေက ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်၏ တောင်းဆိုမှုကို အတန်ငယ်စဉ်းစားနေသည်။

ဖေဖေက ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်၏ စကားကို လက်မခံ၊ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

“ဒီမယ် သမီးနဲ့သား ဖေဖေပြောတာ သေချာ နားထောင်ကြ၊ အခု သမီးတို့ သားတို့ တောင်းဆိုကြတာတွေ၊ ဝယ်ခိုင်းကြတာတွေဟာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေချည်းပဲ။ အမှန်တကယ် လိုအပ်နေတာ စိတ်ဓာတ်ပဲ”

ဖေဖေဆိုလိုတာက ဒီလိုပါ။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းဆိုတာ အင်္ကျီတို့ စိန်တို့၊ ရွှေတို့၊ တိုက်တာ အဆာကအဥ်တွေကို ဆိုလိုတာ။ ဒီပစ္စည်းတွေဟာ ငွေရှိရင် အချိန်မရွေးဝယ်လို့ ရတယ်။

ဒါပေမယ့်၊ ဝယ်ယူလို့မရတာက စိတ်ဓာတ်ပဲ။ စိတ်ဓာတ်ဆိုတာ ဘဝတစ်ခုလုံးအတွက် ကြိုးစားချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ နိုင်ငံချစ်တဲ့စိတ်ဓာတ်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်တွေပေါ့ကွာ။ ဒီစိတ်ဓာတ်တွေ သားတို့ သမီးတို့မှာ ကိန်းအောင်းနေရင် သားတို့ သမီးတို့ မဆင်းရဲတော့ဘူး။ အခုနက သားတို့သမီးတို့ လိုချင်တဲ့အရာတွေရပြီ။

ပျောက်ပျက်လွယ်တဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကို သမီးတို့ အားလုံး ကျောင်းသားအရွယ်မှာ မလိုသေးဘူးလို့ ဖေဖေ ထင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဖေဖေပြောတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးတွေရအောင် ဖေဖေဖေဖေ အညာကိုလိုက်ပို့ပေးမယ် ဟုတ်လား။

ဖေဖေစကားကို ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး ကျေနပ်ကြသည်။ လက်ခံကြသည်။

အကြောင်းမှာ ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ခရီးမထွက်ဖူးသေးပါ။ ကျောင်းနှင့် ကျူရှင်၊ ကျူရှင်နှင့် အိမ်ကိုသာ သွားရင်းပြန်ရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့ရသည်။

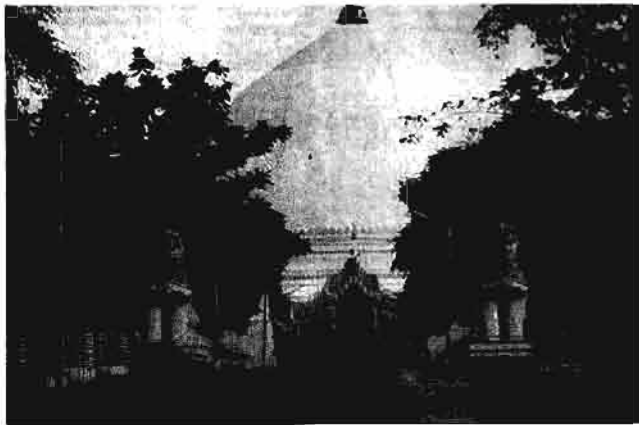
ဘိုးဘိုးနှင့် ဖွားဖွားတို့ လာကြိုသဖြင့် ဖေဖေအိမ်သို့ ကျွန်မတို့ မောင်နှမ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရထားမထွက်ခွာမီ ရန်ကုန်ဘူတာကြီးအား တွေ့မြင်ရစဉ်

စစ်ကိုင်းတံတားကြီးအား ဆည်းဆာနေဝင်ချိန်၌ လှပစွာတွေ့ရစဉ်

ကောင်းမှုတော်စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးတွေ့ရစဉ်

ကျွန်မတို့မြောင်မြို့ရောက်ပြီးပြီးချင်းပင် မြို့ထဲရှိဘုရား
ဇုားတို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ကြသည်။
နောက်တစ်ရက်နံနက်တွင် ကားလေးတစ်စီးရောက်ရှိလာ
သည်။

“တီ-တီ-တီ”

ကျွန်မတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်လုံး အိမ်ရှေ့သို့ထွက်
ကြည့်ကြသည်။ ပရိမ္မကျေးရွာသို့သွားရန် ဖေဖေစီစဉ် ထားသည့်
တားကလေးဖြစ်သည်။

“ကဲ သမီးတို့ သားတို့ရေ အဆင်သင့်ဖြစ်ရင် သွားကြရ
အောင်ဟေ့”

ကျွန်မတို့ အဆင်သင့်ဖြစ်သည့်အခါ ကားပေါ်တက်ကြ
သည်။ ကျွန်မတို့နှင့်အတူ ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းလည်း လိုက်ပါလာ
သည်။

ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းက မြောင်မြို့ အမက (၁)မှ ကျောင်း
အုပ်ဆရာကြီးဖြစ်သည်။ ဘဘကြီးက ဆေးလိပ် မသောက်ပါ။ ကွမ်း
မစားပါ။ ကျွန်မတို့စီးလာသည့် ကားကလေးလည်း မြောင်မြို့
တောင်ဘက်မှ ကားလမ်းအတိုင်း ဆက်လက်ထွက်ခွာလာသည်။

ရှေးဦးစွာ ကူးတို့ကျေးရွာသို့ ရောက်လာပါသည်။

လှေတင်ဦးရွာ၊ ဖွားစောရွာ၊ ဆွဲလဲအိုရွာသို့ ဖြတ်ကျော်လာပြီးနောက် နဘက်ရွာသို့ ရောက်ပါသည်။ နဘက်ရွာမှ အထက်တန်းကျောင်းကြီးသည် ရွာနှင့်မလိုက်အောင် ထည်ဝါခုံညားလှသည်။

နဘက်မှတစ်ဆင့် ကင်းရွာ၊ ကျောက်ရစ်ကျေးရွာများသို့ ရောက်ရှိပြန်သည်။ ကျွန်မတို့ စီးလာသည့် ကားကလေးသည် ကျောက်ရစ်ကျေးရွာတွင် ရပ်နားခြင်းမပြုတော့ဘဲ ဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့သည်။

မကြာမီ ကျန်စစ်သားမင်းကြီး ဖွေးဖွားရာ ပရိမ္မကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိသည်။

ပရိမ္မကျေးရွာရောက်သည့်အခါ နံနက် ၁၁ နာရီ ထိုးပြန်သည်။

ပရိမ္မကျေးရွာသည် ချင်းတွင်းမြစ်၏ လက်ဝဲဘက်ကမ်းတွင် တည်ရှိသည်။ လက်ယာဘက်ကမ်းတွင် ရေစကြိုမြို့ရှိကြောင်း သိရသည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် ပရိမ္မရွာသို့ ရောက်ရောက်ချစ်သူ ဘုရားများကို လှည့်လည်ဖူးမြော်ကြသည်။

ရှေးဦးစွာ ကျန်စစ်သားမင်းကြီး ဖွေးဖွားခဲ့သည့် အိမ်တော်ဘုရားကို ဖူးမြော်ကြသည်။ ထို့နောက် အိမ်တော်ရာ ဘုရားအနီးမှ ကျန်စစ်သားမင်းမယ်တော် ဟင်းခါးချက်သောက်သည့်နေရာ အထိမ်းအမှတ် ဟင်းခါးဂူဘုရားကို ဖူးမြော်ကြသည်။

ဟင်းခါးဂူဘုရားမှ ရှေ့သို့အနည်းငယ်လျှောက်လိုက်သည့်အခါ ကျန်စစ်သားမင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သော အရိန္ဒမာလုံဘုရားပျံစေတီတော်ကို ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။

“ဖေဖေ ထမင်းဆာပြီဗျာ ထမင်းစားကြစို့”

မောင်လေးသန်ရာဇာခိုင်ခန့်က ထမင်းဆာသဖြင့် ဖေဖေဆိုပြောသည်။ သို့အတွက် ကျွန်မတို့အားလုံး ထမင်းဆိုင်တွင် ထမင်းစားကြသည်။

ထမင်းဆိုင်များမှာ ဘုရားအနီးတွင်ရှိသည်။ ပခုက္ကူ၊ ရေစကြို၊ မြောက်၊ မန္တလေးကား၊ ဇက်ဆိပ်တွင်ရှိသည်။ ဇက်ဆိပ်ကားထိလိုင်ရှင်ဘုရား၏ ခြေရင်းတွင်ရှိသည်။

ထမင်းဆာနေ၍လား မသိ။ ပရိမ္မရွာမှ ထမင်းဆိုင်တွင် ထမင်းစားရသည်မှာ အလွန်မြန်သည်။

ကျွန်မတို့အားလုံး ထမင်းစားပြီးပြီးချင်းပင် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သော ထီးလိုင်ရှင် မြတ်စွာဘုရားသို့ ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ကြပြန်သည်။

ထီးလိုင်ရှင်မြတ်စွာဘုရားအတွင်းတွင် ပုဂံခေတ်လက်ရာ ထီးတုတော်တစ်ဆူကို မြင်တွေ့ဖူးမြော်ခွင့်ရသည်။

ထို့အတူ ပရိမ္မထီးလိုင်ရှင်ဘုရားကျောက်စာကို ဖတ်ရှုကြရသည်။ ထီးလိုင်ရှင်ဘုရားစာမှာ သစ်သားဘောင်ခတ်၍ နံရံတွင် တပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့သည် ထီးလိုင်ရှင်ဘုရားကို တစ်ပတ်တစ်ရင်း ချင်းတွင်းမြစ်ကြီးကို ငေးမောကြည့်ရှုနေမိသည်။ ချင်းတွင်းမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းမှ ရေစကြိုမြို့ကိုလည်း လှမ်းမျှော်ကြည့်ရှုမိသည်။

ရွှေခင်းသာတစ်နေရာတွင် ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံးထိုင်၍ အပန်းဖြေကြပါသည်။ ထိုစဉ် ဘဘကြီးဦးဘဆန်းက ကျန်စစ်သားမင်းကြီးအကြောင်းကို ပြောပြသည်။

“ကဲ ငါတူမနဲ့ ငါတူ ဘဘကြီး ကျန်စစ်သားမင်းကြီး အကြောင်း ပြောပြမယ် နားထောင်ကြ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘဘကြီး”

“ကျန်စစ်သားမင်းကြီးဟာ ပုဂံပြည့်ရှင် အနော်ရထာမင်းကြီးနဲ့ ဝေသာလီမင်းကြီးရဲ့ သမီးတော် ပဉ္စကလျာဏီကနေ မွေးတာ၊ ဒါပေမယ့် ကျန်စစ်သားမင်းကြီးဟာ ပုဂံမှာမွေးတာ မဟုတ်ဘူးကွယ်။ ဟောဒီပရိမ္မရွာမှာပဲ မွေးခဲ့တာ”

“အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဟင် ဘဘကြီး”

“နေဦး ဘဘကြီးပြောပြမယ်သမီး။ ရာဇတမန်အမတ်ရဲ့ ကုန်းချောစကားကြောင့်လို့ပဲ ဆိုရမှာပေါ့ကွယ်။

အနော်ရထာမင်းကြီးကို ရာဇတမန်တမန်တော်က ဘယ်လိုလျှောက်ထားလဲဆိုတော့ ဝေသာလီမင်းကြီး ပေးဆက်တဲ့ မင်းသမီးလေးဟာ မင်းသွေးမစစ်ဘူးတဲ့။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မင်းသမီးအစစ်ဆိုရင် အခြွေအရံတွေပါမှာပေါ့ဘုရား။ အခု ပဉ္စကလျာဏီမှာ ဘာအခြွေအရံမှ မပါတာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မင်းသွေးမစစ်နိုင်ပါဘူး ဘုရားလို့ ကုန်းချောစကားလျှောက်တင် လိုက်သတဲ့။

အဲဒီမှာ အနော်ရထာမင်းကြီးက ရာဇတမန်အမတ်တော်ရဲ့ စကားကိုယုံမှတ်ပြီး ပဉ္စကလျာဏီ မင်းသမီးလေးကို ပစ္စည်းပစ္စယတွေနဲ့အတူ ပရိမ္မအမတ်သူကြီးဆီပို့လိုက်သည်။

ဒါပေမယ့် မင်းသမီးလေးဆီမှာ အနော်ရထာမင်းကြီးနဲ့ ရထားတဲ့ ကိုယ်ဝန်ပါလာသတဲ့။ ဒါကြောင့် ကျန်စစ်သားမင်းကြီးဟာ ပရိမ္မရွာမှာပဲ မွေးဖွားခဲ့ရတာပေါ့ကွယ်။

ကျန်စစ်သားအရွယ်ရောက်တာနဲ့ ယောက်ျားတို့ တတ်အပ်တဲ့ ပညာတွေကို အကုန်တတ်တယ်တဲ့။ နောက်တော့ ကျန်စစ်သားဟာ ထီးလှိုင်ရွာကို ဗဟိုပြုပြီး စစ်ရေးခေါင်းဆောင်လုပ်ရာကနေ ထီးလှိုင်ရှင်ဘွဲ့ကို ရခဲ့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ အနော်ရထာမင်းကြီးဟာ ထီးလှိုင်ရှင်အမည်ခံ ကျန်စစ်သားကို သူ့သားတော်မှန်း သိသွားတယ်။ အဲဒီမှာပဲ အနော်ရထာမင်းကြီးက သူ့သားတော်ကျန်စစ်သားကို ပုဂံနေပြည်တော်ရဲ့ ဘုရင့်တပ်မတော်ရဲ့ တပ်မှူးချုပ် ခန့်ထားတော်မူသတဲ့။

ကျန်စစ်သားရဲ့လက်အောက်မှာတော့ အနော်ရထာမင်းကြီးကိုယ်တိုင် ရှာဖွေခန့်ထားတဲ့ ငထွေးရူး၊ ငလုံးလက်ဖယ်နဲ့ ညောင်ဦးဖီးဆိုတဲ့ စစ်သူကြီးသုံးယောက်ကို ခန့်ထားပေးတယ်။

ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျန်စစ်သားဟာ ပုဂံနေပြည်တော်ရဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်လာတာပေါ့ကွယ်။

နောက်အနော်ရထာမင်းကြီး နတ်ရွာစံတော်မူပြီးတဲ့ နောက်မှာ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြားကနေ ကျန်စစ်သား မင်းကြီးဟာ ပုဂံပြည့်ရှင်မင်းတရားကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရတာပဲကွယ်။ စောလူးမင်းရဲ့ အရိုက်အရာဖြစ်တဲ့ ပုဂံပြည့်ရှင်မင်းတရားကြီးအဖြစ် ကျန်စစ်သားမင်းဖြစ်တဲ့ခုနှစ်က ခရစ်သက္ကရာဇ် (၁၀၈၄) ခုနှစ်မှာပေါ့။

“ပရိမ္မရွာသား၊ ပရိမ္မဇာတိကနေ ဘုရင်ဖြစ်တယ်ဆိုတော့
ရေခဲမြေခဲကောင်းတဲ့ ရွာလို့ဆိုရမှာပေါ့နော် ဘာကြီး”

“ဒါပေါ့ ငါတူမရဲ့”

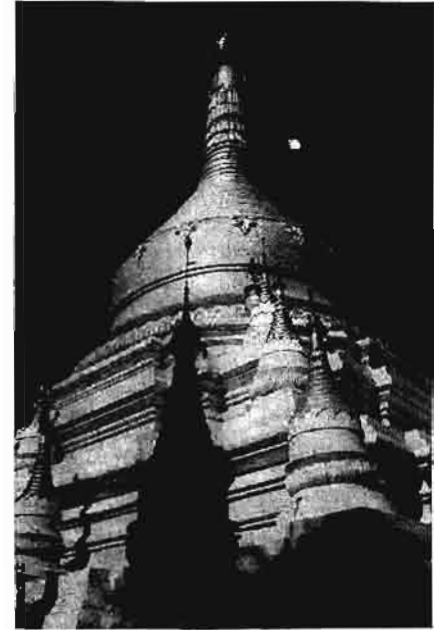
ကျွန်မတို့ ဘာကြီးနှင့် စကားပြောနေစဉ် ဖေဖေ ပြန်
ရောက်လာသည်။ ဖေဖေက ကြည့်စရာနေရာများကို လျှောက်
ကြည့်ရန်လာခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်မတို့အားလုံး ကားဇက်ဆိပ်ကို ဆင်းကြည့်
ကြသည်။ ကမ်းနားမှနေ၍ ကျွန်မကချင်းတွင်း ရေများကို ကိုင်တွယ်
ဆေးကြောကြည့်မိသည်။ သို့နှင့်ပင် ကျွန်မမှာချင်းတွင်းမြစ်ရေကို
ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခွင့်ရသည်မှာ အမှတ်တရပင်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့သည် အနိန္ဒမာဘုရားကို ဝင်ရောက်
ဖူးမြော်ပြီး ပရိမ္မကျေးရွာမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

ကျွန်မကျောက်စာကူးပြီးသည့်အခါ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့်
ဘကြီးထူးတို့ ရွာလူကြီးများအား နှုတ်ဆက်၍ကျောင်းမှ ထွက်ခွာခဲ့
ကြသည်။

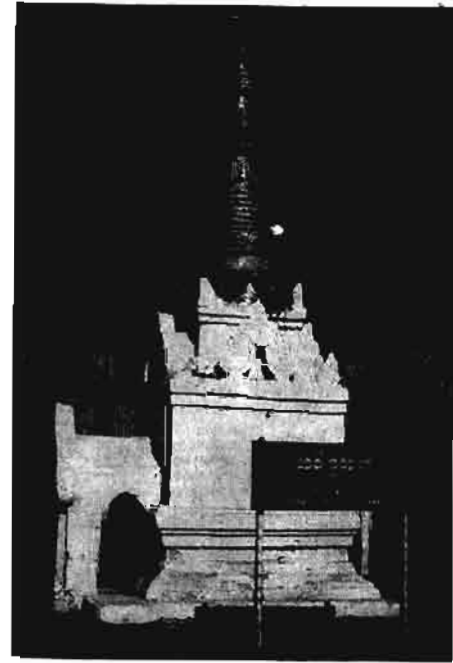
xx xx xx xx xx xx

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးတည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သော
ထီးလိုင်ရှင်စေတီတော်

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးတည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သော
ဖိမ်တော်ရာစေတီ

ကျန်စစ်သား၏မယ်တော် ပဉ္စကလျာဏီ
ဟင်းခါးချက်သောက်သည့်နေရာတွင် တည်ထားသည့်
ဟင်္ဂါးဂူဘုရား

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးတည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့သည့်
ထီးလှိုင်ရှင်စေတီတော်အတွင်း ပူးတွေ့ရသည့် ပုဂံခေတ်လက်ရာ
ဆင်းတုတော်တစ်ဆူ

ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားသို့

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် ကျန်စစ်သားမင်းကြီးမွေးဖွားရာ
ဝိမိဗ္ဗကျေးရွာမှအပြန် ကျောက်ရစ်ကျေးရွာသို့ ဝင်သည်။

ကျောက်ရစ်ကျေးရွာသို့ဝင်ခြင်းမှာ အခြားမဟုတ်။

ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားဖူးရန်ဖြစ်သည်။ ရွှေပေါင်လောင်
ဘုရားမုခ်ဦးတွင် ကျွန်မတို့စီးလာသော ကားကလေးကို ရပ်လိုက်
သည်။ ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားအဝင်ဝ မုခ်ဦးခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်
ခြင်လိုက်ရသည်နှင့်ပင် ကျွန်မအံ့ဩမိသည်။

အကြောင်းမှာ ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်သည် အစာအဖြစ်
ဇိရ္ဇာန်တစ်ကောင်စီကိုချီထားသည့် ပုံသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်ထား
ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤပုံသဏ္ဌာန်မျိုးကို ကျွန်မ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ
မမြင်ဖူးသဖြင့် ဝေးမောကြည့်ရှုနေမိသည်။

ထိုစဉ်ရွာခံတစ်ဦးက ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ အစာ
ရေစာပေါများစေရန် ယင်းသို့အစာကို ကိုက်ချီဟန် ထုဆစ်ထား
ကြောင်း ရှင်းပြ၍သိရသည်။ ကျွန်မတို့မုခ်ဦးမှတစ်ဆင့် ဘုရား
စောင်းတန်းထဲမှ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ထဲသို့ သွားကြသည်။ ဘာကြီး
ဦးဘဆန်းက ကြိုတင်စီစဉ်အကြောင်းကြားသဖြင့် ကျွန်မတို့ ရောက်
သည့်အခါ တာဝန်ရှိ ဘုရားလူကြီးများ အားလုံးဆီးကြိုနေကြသည်။
နှုတ်ဆက်ကြသည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့အဖွဲ့အား ရွှေပေါင်လောင်ဘုရား သမိုင်းကို ပြောပြကြသည်။

ပေါင်လောင်ရှင် ကဿပ၏သမိုင်းကြောင်းက ရှည်လျားလှသည်။ ကျွန်မကောင်းကောင်း မမှတ်မိ။

သို့တိုင် ကျွန်မသည် ရွှေပေါင်လောင်မြတ်စွာဘုရားကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို မှတ်သားထားသည်။

သမိုင်းအချုပ်မှာ နရပတိစည်သူမင်းကြီးနှင့် အရှင်ကဿပတို့ကြောင့် ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားကြီး တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘုရားသမိုင်းအဆုံးတွင်မူ နရပတိစည်သူမင်းကြီးနှင့် အရှင်ကဿပတို့ အခန့်မသင့်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အရှင်ကဿပက ရပြီးသည့်ဆွမ်းများကိုကြ၍ ကြွသွားတော်မူသည်ကို ငါလိုမင်းက ဒီလို လုပ်ရမလားဟုဆိုကာ ဒေါသစိတ်နှင့် သွားချင်ရာသွားပမောဟူသည့် သဘောနှင့်နှင်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပမထေရ်သည် နှစ်ဘက်မြောက်က မယ်တော်နွားမ အနိစ္စရောက်သည့် ကျောက်ရစ်ရွာတွင် သွားရောက်သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့သည်။ ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပက တပည့်ရင်း ငရမာန်နှင့် ငတင်ကြည် ဘီးလူးနှစ်ကောင်က နရပတိစည်သူမင်းကြီး၏ နန်းတော်တစ်ခုလုံး ထိတ်လန့်အောင်လုပ်ပြသည်။

မင်းကြီးလည်း စိုးရိမ်ထိတ်လန့်ပြီး ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပအား နှစ်ကြိမ်မြောက်ထိ ပင့်သည်။ မကြွပါ။

သုံးကြိမ်မြောက်အရောက်တွင် ကြွတော်မူခဲ့သည်။

ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပ တရားဟောဆုံးမသဖြင့် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းစွာဖြင့် နန်းတော်သူ နန်းတော်သား အားလုံး နေကြရသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပမထေရ်သည် နရပတိစည်သူမင်းကြီးကောင်းမှုတော်အနီးတွင် မယ်တော်ကိုယ်စား ဘုရားတည်လိုကြောင်း မိန့်တော်မူသည်။ နရပတိစည်သူမင်းကြီးကလည်း တည်တော်မူပါလို့ လျှောက်ထားပြီး မြဆင်းတုတော် (၂) ဆူနှင့် ဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော် ဓမ္မတော်နှစ်ဆူကို ဌာပနာသွင်းခဲ့သည်။ ထို့အတူ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားများ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးအား တရားဟောဟန်၊ မယ်တော်မိနုတ်သားအား တရားဟောဟန်တို့ကို ထည့်သွင်းဌာပနာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ယင်းစေတီကို ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပကောင်းမှုတော် ဆုတောင်းပြည့်စေတီဟု သမုတ်ခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါတွင် ရွှေပေါင်လောင်မြတ်စွာဘုရားဟူသာ ခေါ်တွင်နေကြောင်း သိရသည်။

ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားမှ ဂေါပကလူကြီးများက ဘုရားသမိုင်းကိုပြောပြပြီးသည့်အခါ ပေါင်လောင်ရှင် ကဿပမထေရ် ကျားစီးဟန်ရုပ်တုနှင့် ငရမာန်နှင့် ငတင်ကြည် ဘီးလူးနှစ်ကောင်၏ မိကျောင်းစီးဟန် ရုပ်တုများကို ပြသကြသည်။ ရွှေများ အထပ်ထပ် ချထားဟန်တွေ့ရှိရသည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့အား ရှေးဟောင်းကျောက်စာများ ထားရှိရာ ကျောက်စာဂူတိုက်ဘုရားနှင့် ပုဂံခေတ် ရေဆေးပန်းချီများရှိရာ ဘုရားများသို့ လိုက်လံပြသခဲ့သည်။

နေလည်း အတော်မြင့်ပြီဖြစ်သည်။

၂၂

မောင်နိုင်ခန့်

ကျွန်မတို့လည်း ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားကြီးအား တစ်
ကျော့ပြန်လည်ဖူးမြော်၍ ဘုရားလူကြီးများအား နှုတ်ဆက်ကြ
သည်။

ကျောက်ရစ်ကျေးရွာမှ ကျွန်မတို့မြှောက်မြို့သို့ တန်းတန်း
မတ်မတ် ပြန်လာခဲ့ကြတော့သည်။

ကျောက်ရစ်ကျေးရွာရှိ ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားအဝင်မုခ်ဦး

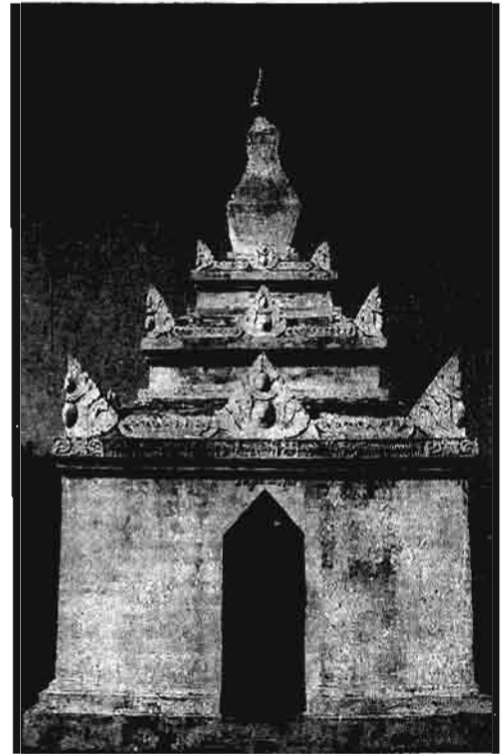
ကျောက်စာတိုက်အတွင်းတွင် မြင်တွေ့ရသော
ဓမ္မဟောင်းကျောက်စာများ

ပေါင်လောင်ရွှင် ကဿပမထေရ် ကျားစိဟန်ရုပ်တု

ငရဲမာန်နှင့် ငတင်ကြည် ဘီလူးနှစ်ကောင် မိကျောင်းစီးဟန်ရုပ်တု

ကျောက်ရစ်ကျေးရွာ ရွှေပေါင်လောင်ဘုရားဝင်းအတွင်းရှိ
ဈေးတောင်းကျောက်စာတိုက်

မဟာလူရည်ချွန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက် အိပ်ရာစောစော ထကြရသည်။ သည်နေ့ခရီးသွားစရာရှိသည်။ ဖေဖေလည်း အိပ်ရာမှ နိုးနေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့အားလုံး မျက်နှာသစ်သွားတိုက်၍ ဖြိုးလိမ်းပြင်ဆင်ပြီးသည့်အခါ အပြင်မှ ဘွားဘွားက အရံသင့်စောင့်နေသည်။ ထို့နောက် ကောက်ညှင်းငချိတ်ပေါင်းနှင့် ငါးကြော်များ အဆာပြေ ချကျွေးပါသည်။ ထိုစဉ်ဘာကြီးလည်း ရောက်ရှိလာသည်။

“ကဲ... သမီးနဲ့ သားတို့စားပြီးရင် သွားကြရအောင်၊ တော်ကြာ နေမြင့်နေဦးမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့... ဖေဖေ”

“နေဦး... မမ၊ မောင်လေး အိမ်သာတက်ချင်လို့”

“သားကတော့ လုပ်ရောမယ်ကွာ၊ အပေါ်က စား အောက်က ထွက် ဆိုတာ မင်းလိုကောင်မျိုးနေမှာပဲ”

ဖေဖေ နှိုးဆော်မှုကြောင့် အားလုံးအဆင်သင့်ဖြစ်ပါပြီ။

ဖေဖေ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကျွန်မတို့ မော်တော်ဆိပ်သို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။ မိနစ် (၂၀)ကျော်ခန့် လမ်းလျှောက်လိုက်သည့် အခါ မြကုန်းကျေးရွာထိပ်ရှိ မော်တော်ဆိပ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

မော်တော်သမားများကလည်း အရံသင့် စောင့်နေသည်။

ကျွန်မတစ်သက်တွင် မော်တော်တစ်ခါမျှ မစီးဘူးပါ။

ထို့အတူ ဧရာဝတီမြစ်ဟု ကြားဖူးသော်လည်း လက်တွေ့ မမြင်ဘူး။

ယခု ဧရာဝတီမြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးကို လက်တွေ့မြင်ဖူးပြီ။

ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခွင့်လည်း ရခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက် ကျွန်မများစွာ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိပါသည်။ မောင်လေး သန့်ရာဇာခန့်လည်း ကျွန်မကဲ့သို့ပင် ခံစားရမည်ထင်သည်။

“သမီးနဲ့သားရေ ဖြည်းဖြည်းတက်၊ ကုန်းဘောင်ကချောတယ်”

“မမ၊ မောင်လေးကို ကိုင်ထား”

နှင်းရည်များဖြင့် စွတ်စိုနေသော ကုန်းဘောင်ပေါ်မှ တစ်ဆင့် ကျွန်မတို့ မော်တော်ပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြသည်။ မော်တော်ပေါ်တွင် ကျွန်မတို့ မိသားစုသာ ပါရှိသည်။

နံနက် ၇ နာရီတွင် မော်တော်စထွက်သည်။

ရေဆန်ခရီးဖြစ်၍ မော်တော်က ခပ်ဖြည်းဖြည်းသာ သွားသည်။ ဓကြာမီ အချိန်အတွင်း၌ အရှေ့ ဂေါယာကျွန်းမှ နေမင်းကြီး ထွက်ပေါ်လာသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ပြင်ကျယ်နှင့် နံနက်ခင်း ဆည်းဆာအလှကို ကျွန်မသည် တစ်ကြိမ်သာ ခံစားဖူးသည်။ ဆောင်း အကုန် နွေအကူးကာလဖြစ်သော်လည်း ဧရာဝတီမြစ်ပြင်ကျယ်ပေါ်တွင်မူ မြူနှင်းမှုန်တို့က ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ နံနက်ခင်း ဆည်းဆာနှင့် မြူနှင်းမှုန်တို့အသဘာဝအလှက အလွန်ကြည့်ကောင်းသည်။

နေမင်းကြီးက တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည်။

နေရောင်ခြည်ဓာတ်ကြောင့် နှင်းမှုန်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကွယ်သွားသဖြင့် ပို၍အမြင်ကြည်လင်လာသည်။

ထိုစဉ် ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းက တစ်ဖက်ကမ်းမှ ရွာကလေးကို လက်ညှိုးထိုး၍ ပြသည်။ ဘဘကြီး လက်ညှိုးညွှန်သည့် ဘက်သို့ ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး ပြိုင်တူကြည့်မိသည်။

“အဲဒီရွာက ငါန်းမြာရွာလို့ခေါ်တယ်။ တံတားဦးက ကွမ်းနုဝါ ငါန်းမြာကဆေးဆိုတဲ့ ကဗျာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား သမီး၊ အဲဒါ ဒီ ငါန်းမြာကိုပြောတာ၊ ငါန်းမြာဆေး နာမည်ကြီးတာ၊ ကောင်းတာကို ဆိုလိုတာပေါ့ကွယ်”

“ဘဘကြီး၊ ဆေးက ဘာဆေးကို ပြောတာလဲဟင်”

“ကွမ်းစားဆေးကို ပြောတာကွယ်၊ အခုတော့ ဆေးလိပ်လိပ်ဖို့ဆေးမှာလည်း ငါန်းမြာဆေးဟာ နာမည်ကြီးပဲပေါ့ သမီးရယ်”

ကျွန်မကို ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းက ရှင်းပြနေစဉ် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်ရှိလာပြန်သည်။ ဘဘကြီးက ကျွန်မကို မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းမှ ရွာများ၊ အနောက်ဘက်ကမ်းထိ ရွာများကို တစ်ရွာပြီးတစ်ရွာ ပြောပြသည်။

ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်း မြောင်မြို့မှစ၍ မဇ္ဈိကုန်း၊ သာဌဒုံ၊ ကူးတို့တဲ၊ နေပူကုန်း၊ နဂါးပေါက်၊ ချောင်းဆင်း၊ ကျောင်းဖြူကျေးရွာများကို အစဉ်လိုက်ပြသခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ပင် မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းရှိ ငါန်းမြာ၊ ဆီမီးခုံ၊ စားကြူး၊ ကြည်ရွာ၊ ဂင်ဂဲ စသည့် ရွာများကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ ကျောင်းဖြူသို့ ရောက်သည့် အခါ နံနက် ၁၁ နာရီကျော်ခန့် ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဖြူရွာရှိ ရွာဦး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ခဏဝင်သည်။

ကျောင်းထိုင်ဆရာကြီးအား - ကျွန်မတို့အားလုံး ရှိခိုးကန်တော့ကြသည်။ ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းက ကျောင်းဖြူရွာတွင် မူလတန်းပြဆရာအဖြစ် တာဝန်ကျခဲ့ဖူးကြောင်း ကျွန်မ သိလိုက်ရသည်။

“သမီးနဲ့ သား ဒီကိုလာကြပါဦး၊ ဒါ ပုဂံခေတ်က ရှေးဟောင်းရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကြီးပဲကွယ်။

ဘဘကြီးခေါ်ပြသဖြင့် ကျွန်မတို့အားလုံး ပုဂံခေတ် ရှေးဟောင်းဆင်းတုတော်ကြီးကို မြင်တွေ့ဖူးမြော်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျောင်းဖြူရွာထဲမှ ဖြတ်၍ ရွာပုလဲကျေးရွာသို့ ခရီးဆက်ကြသည်။

ကျွန်မတို့ ကျောင်းဖြူရွာထဲမှ ထွက်လာပြီးနောက် သဲချောင်းရိုးကြီးတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ယင်းသဲချောင်းရိုးကြီးကို ဖြတ်၍ ရွာပုလဲရွာသို့ သွားရသည်။ ရွာထဲဝင်ရန် ချောင်းကို လှေနှင့် တစ်ဆင့် ကူးရပြန်သည်။

ရွာပုလဲရွာသို့ ရောက်သည့်အခါ ကျွန်မတို့အားလုံး ချွေးများဖြင့် စိုရွှဲနေသည်။ ရွာထိပ်ရောက်ရောက်ချင်း ဖေဖေက-

“သမီးနဲ့သား ဟောဒီ ရွာပုလဲရွာက မဟာလူရည်ချွန်၊ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင် မွေးဖွားရာ ဇာတိရွာပဲ၊ ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်လို့ လူသိများတယ်ကွယ်”

“သမီးက ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ဆိုတော့ ယောမြို့ဇာတိမှတ်နေတာ ဖေဖေရဲ့”

“မဟုတ်ဘူး သမီးရဲ့ အများကလည်း ဒီလိုပဲ ထင်နေကြတာ၊ အရင်တုန်းကတော့ မြင်းခြံခရိုင် တလုပ်မြို့အပိုင်၊ ရွာပုလဲ

ရွာသားပေါ့၊ အခုတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြောင်မြို့နယ် ရွာပုလဲ ရွာသား ဖြစ်သွားပါပြီ။ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ကလည်း (၁၉၈၀) ပြည့်နှစ်ကတည်းက အသိအမှတ်ပြုပြီးပြီ သမီးရဲ့”

ရွာပုလဲရွာထိပ်တွင် ဌာပနာဖောက်ထားသည့် ရှေးဟောင်းစေတီ တစ်ဆူကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဖေဖေနှင့် ကျွန်မတို့ စကားပြောရင်းနှင့်ပင် ရွာထဲသို့ရောက်လာသည်။ မောင်လေး သန့်ရာဇာမှာ ခရီးပန်းသဖြင့် ဘာမျှမမေးနိုင် မပြောနိုင်တော့ပါ။ ငြိမ်၍သာ လိုက်ပါလာသည်။

ကျွန်မတို့သည် ရွာလမ်းမကြီးအတိုင်း ရွာလယ်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြပါသည်။ ရွာလယ်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ အလယ်တန်း ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။

ကျောင်း၏မြောက်ဘက်တွင် လေးဖက်လေးတန် ကမ္ဘည်း ထိုးထားသည့် ကျောက်တိုင်ကြီးကို တွေ့ရသည်။ ယင်း ကျောက်တိုင်ကြီးမှာ ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင် ဖြစ်သည်။

ယောမင်းကြီးဦးဘိုးလှိုင်၏ ငယ်စဉ်က နေအိမ်မှာ ဆူးလေ ကုန်းဘုရား၏ အရှေ့တွင် ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ယခု ကမ်းပါးပြို သည့်အထဲ ပါသွားသဖြင့် မမြင်တွေ့ခဲ့ရပါ။

ဖေဖေနှင့် ကျွန်မတို့ ကျောက်တိုင်နီးသို့ အနီးကပ် သွားရောက်ကြည့်ရှုကြသည်။ ကျောက်တိုင်တွင် ရေးထိုးထားသည့် ကမ္ဘည်းကျောက်စာများကို ကျွန်မ သေသေချာချာ ဖတ်မိသည်။

ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံဘာသာရပ်ပေါင်းစုံ၊

နံ့စပ်ကျွမ်းကျင်၍

ကျမ်းပေါင်း (၂၀)ပြုစုခဲ့သူ

ရွှေပြည်ဝန်ကြီး သတိုးမင်းကြီး

မင်းလှမဟာ မင်းခေါင်သီဟသူဘွဲ့ရ

ရွေးဦးခေတ်ပြောင်း

တော်လှန်ရေးသမားကြီး

မြန်မာပညာရှိ

ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင် (၅၄)နှစ်- ဟု ကျောက်စာ

တွင် ရေးထိုးထားပါသည်။ ကျောက်စာတိုင်၏ အခြားတစ်ဖက်

တွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း ရေးထိုးထားသည်။

“ဝိဝါဒ၊ ဘယတော ဒိတွာ၊

အဝိဝါဒဉ္စ ခေမတော

သမဂ္ဂါ သဒ္ဓိလာ ဟောထ

ဇဝံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ”

“မညီမညွတ်၊ ငြင်းခုံနိဗ္ဗိတိရန်ဖြစ်

ဖွားခြင်းကို

ပျက်စီးတတ်သော ဘေးဟုမြင်၍

ငြင်းခုံနိဗ္ဗိတိရန်မရှိ၊ စည်းဝေး

ညီညွတ်ခြင်းကို၊

ဘေးဘျမ်းမရှိ၊ ချမ်းသာ၏ဟု

မြင်ပြီးလျှင်၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်။

ဖြစ်ကြကုန်လော့”

“ဤသို့ ညီညွတ်ကြသည်ဟူသော
အဆုံးအမသည်
ဘုရားအဆူဆူတို့၏ အဆုံးအမ
တော်တည်း”

“သမီး ဒီကျောက်စာ စာမျက်နှာမှာပါတဲ့ စာတွေက
ရွှေပြည်ဝန်မင်း ဦးဘိုးလှိုင်ရေးတဲ့ ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟ ကျမ်းထဲက
ကောက်နုတ်ချက်စာတွေပဲ။ ဒီစာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို လေးလေး
နက်နက် တွေးကြည့်ရင် ညီညွတ်ခြင်းဟာ အင်အားလည်းဖြစ်တယ်၊
စွမ်းအားလည်း ဖြစ်တယ်၊ အောင်မြင်မှုရလဒ်ကိုလည်း ဖြစ်စေတယ်၊
လို့ ဆိုရမှာပေါ့ကွယ်”

ကျွန်မ ကျောက်စာများကို ကူးနေစဉ် ဖေဖေက လာ
ရောက်ရှင်းပြခဲ့သည်။ မောင်လေး သန့်ရာဇာက ဘာမျှ စိတ်
မဝင်စားသလိုပင်လည်း စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်နေသည်။

“ကဲ သမီး ဆက်ကူးလိုက်ဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဖေဖေ”

ဝန်ကြီးသတိုးမင်းကြီး၊

မင်းလှမဟာမင်းခေါင်သီဟသူ

ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်

ဖွားသက္ကရာဇ် (၁၁၉၁ ခုနှစ်)၊

နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၁၀)ရက်

သောကြာနေ့

ကွယ်လွန်သက္ကရာဇ် (၁၂၄၅ ခု)၊ ဝါခေါင်လပြည့်

စနေနေ့

ကျွန်မက အင်္ဂလိပ်လို ရေးထိုးထားသည့် စာပိုဒ်များကို
ကူးယူရန် ပြင်ဆင်နေစဉ် မောင်လေး သန့်ရာဇာ ရောက်လာသည်။
မောင်လေးကို လှည့်ကြည့်မိသည်။ ထိုအခါ မောင်လေးက
အင်္ဂလိပ်စာများ မကူးရန် တားမြစ်သည်။

“မမကလည်း အင်္ဂလိပ်လိုတွေ ဘာလို့ လျှောက်ကူးနေတာ
လဲ၊ ကိုယ်လည်း နားလည်တာမဟုတ်ဘဲနဲ့၊ ကျွန်တော် ဗိုက်ဆာ
နေပြီဗျ”

“အေးအေး၊ ဒါဖြစ်လည်းပြီးရော မမဟိုဘက်က ကျောက်
စာကူးလိုက်ဦးမယ်”

“ဒါဖြင့်လည်း မြန်မြန်ကူးပါ မမရာ၊ ကျွန်တော် ဆာလို့
သေရောမယ်”

ကျွန်မမောင်လေး သန့်ရာဇာက ဗိုက်ဆာ၍ အတင်း
ပုဆာနေသည်။ ကျွန်မစာကူးရသည်ပင် မဖြောင့်တော့ပါ။

တစ်ဖက်မှ ကျောက်စာပါ အချက်အလက်များကို ကျွန်မ
ပြည့်စုံစွာ မကူးနိုင်တော့ပါ။

အဘ ယင်းတောဝန်ကြီး ငယ်မည် ဦးရွှေတုတ်

အမိ ဝန်ကြီးကတော် မယ်ငြိမ်း

ရွာပုလဲရွာဖွား

ငယ်စဉ် ပထမဆရာ အမရပူရမြို့မှ ဦးကျဉ်ပွေ့ထံ

သာမဏေဖြစ်

ပြည်ဆရာတော်ထံ သဒ္ဒါသင်”

ကျွန်မစာကူးနေဆဲမှာပင် မောင်လေးသန့်ရာဇာက ချိုးပွဲ
ချင်သည်။ ကျွန်မနာရီကြည့်လိုက်တော့ မွန်းတည့် (၁၂) နာရီ
သိုးပြီဖြစ်သည်။ မောင်လေးငိုသဖြင့် ဖေဖေရောက်လာသည်။

“ကဲ သမီးရယ်၊ တော်ပါတော့၊ သမီးမောင်လေးကလည်း ငိုက်ဆာနေပါပြီ၊ ကျန်တဲ့အကြောင်းတွေ ဖေဖေ ပြောပြပါမယ်”

“ကဲလာ သား သွားကြစို့”

ရွာပုလဲရွာထဲတွင် ဖေဖေနှင့် ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းက သူမိတ်ဆွေဆရာဦးအောင်သန်းအိမ်တွင် နံနက်စာ ထမင်းစားရန် ချက်ခိုင်းထားသည်။ ကျွန်မတို့ ရောက်သွားချိန်တွင် ထမင်းပိုင်း မှာစားရန် အသင့်ဖြစ်နေသည်။

မောင်လေး သန့်ရာဇာခိုင်ခန့်မှာ ဟန်မဆောင်နိုင်တော့။

ရောက်ရောက်ချင်း ထမင်းပိုင်းတွင် ဝင်ထိုင်ကာ လက်ဆေးပြီး စားတော့သည်။ ကျွန်မလည်း ထမင်းဆာသည်။ သို့သော် နောက်တစ်ခေါက် ပြန်ရောက်ဖို့ မလွယ်ကူသဖြင့် ကျောက်စာကို ဦးစားပေး၍ ရေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ တစ်ဦးတည်းသော မောင်လေးဖြစ်၍ ညွှာခဲ့ရသည်။ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ ပြီးအောင် မလုပ်ခဲ့ရ၍ စိတ်မကောင်း။

“သမီးရယ်၊ ဘာမှ စိတ်မကောင်းမဖြစ်ပါနဲ့၊ ဖေဖေ ပြည့်စုံအောင် ရှင်းပြမှာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ဖေဖေ”

ဖေဖေကို ခေါင်းသာညိတ်လိုက်ရသည်။ ကျွန်မစိတ်ထဲတွင် ကျန်နေသော ကျောက်စာတစ်ဖက်ကို ကူးလိုသည့် ဆန္ဒရှိနေသည်။ ထမင်းစားပြီးလျှင် သွားကူးမည်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။ သို့သော် ဖေဖေစကားကြောင့် ကျွန်မဆန္ဒနှင့် စိတ်ကူးကို လက်လျှော့လိုက်ရသည်။

“ကဲ . . သမီးနဲ့သားတို့ ထမင်းစားလို့လည်း ဝပြီ၊ ဟိုဘက်ရွာကို ဆက်ကူးကြဦးစို့၊ သမီး သိချင်တဲ့အကြောင်းတွေကို ဖေဖေ လမ်းသွားရင်း ဆက်ပြီးပြောပြမယ် ဟုတ်လား”

သို့နှင့်ပင် ဖေဖေနှင့်ဘဘကြီး ဦးဘဆန်းတို့ ခေါ်ရာ နောက်သို့ လိုက်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်မတို့ ရွာပုလဲရွာထဲမှ ထွက်လာသည့် အခါ မြေပဲခင်းကန်သင်းများပေါ်မှ ဖြတ်လျှောက်ကြရသည်။

“ဖေဖေ ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်အကြောင်း ပြောပြဦးလေ”

“အေး ဟုတ်သားပဲ၊ ကြည့်စမ်း ဖေဖေ မေ့နေလိုက်တာ။ ဒီလိုသမီးရဲ့ ကျောက်စာထဲပါတဲ့ အကြောင်းတွေ ဖေဖေ မပြောတော့ဘူးနော် သမီး”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ဖေဖေ”

“ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်လို့ လူတွေက ခေါ်နေလို့သာ သမီးရဲ့ အမှန်က ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်လို့ ခေါ်ရမှာ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဖေဖေ”

“သမီးပဲ စဉ်းစားကြည့်လေ၊ ဦးဘိုးလှိုင်ဘဝကနေ ပထမဆုံး မင်းမှုထမ်းအနေနဲ့ ယောမြို့စားဘဝမှာ ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်လို့ ခေါ်ကြတယ်၊ ဒါက မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်မှာနော်။ အဲ့ သီပေါမင်းလက်ထက်ရောက်တော့ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး အရာခန့်ထားတော်မူတယ် သမီးရဲ့၊ အဲဒီတော့ ရာထူးအဆင့်အရ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင် မခေါ်သင့်ပေဘူးလား”

“ခေါ်သင့်ပါတယ် ဖေဖေ၊ ဒါနဲ့ ဖေဖေ ယောမင်းကြီး - အဲယောင်လို့ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က မင်းတုန်းမင်းတရား

ကြီးလက်ထက် သီပေါမင်းတရားကြီးလက်ထက်ထိ မင်းမှုထမ်း ခဲ့တာဆိုတော့ နှစ်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာလဲဟင်”

“မင်းနှစ်ဆက်အတွင်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၂၆)နှစ် မင်းမှုထမ်းခဲ့ တယ် သမီး”

ကျွန်မကို ဖေဖေပြောပြရင်း လမ်းလျှောက်လာသည်မှာ ခရီးပေါက်လာသည်။ ကျွန်မတို့ သွားမည့် ရွာနားဆီ ရောက်ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မနှင့် ဖေဖေပြောနေသည်ကို မောင်လေးသန့်ရာဇာ က စိတ်ဝင်စားသဖြင့် ကြားဖြတ်၍ မေးသည်။

“ဖေဖေ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရှေ့က မဟာ လူရည်ချွန်လို့ ဘာလို့ထည့်ခေါ်တာလဲဟင်”

“လွယ်လွယ်ကူကူပြောရရင် တော်လို့ပေါ့ကွာ၊ ဘယ် လောက်ထိတော်လည်းဆိုတော့ တို့တိုင်းပြည်မှာ ညအခါ မီးအုပ်တို့ မီးတိုင်တွေပဲ အသုံးပြုနေတဲ့ အချိန်မှာ ဦးဘိုးလှိုင်က လက်ဆွဲ မီးအိမ်ကို စပြီး တည်ထွင်ခဲ့တာ၊ အဲဒီတုန်းက ယောမြို့စားဘဝနဲ့မို့ တီထွင်သူကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ယောမှန်အိမ်လို့တောင် ခေါ်ကြ တယ်သားရဲ့”

“ဖေဖေကလည်း ဒါလေးများ”

“မောင်လေးကလည်း ဖေဖေပြောတာ ဆက်နားထောင် ဦး”

“နောက်တော့ ပြင်သစ်ကို ပညာတော်သင်သွားရတယ်။ ယောမြို့စားကနေ ယောအတွင်းဝန်ဖြစ်တော့ ပြင်သစ် ဘာသာနဲ့ ပြုစုထားတဲ့၊ ရေးထားတဲ့ ဓာတုဗေဒကျမ်းကို ပထမဦးဆုံး မြန်မာ

ဘာသာ ပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့တယ်သား၊ အဲဒီကျမ်းကြီးကို လောကဓာတ် ဆေးကျမ်းလို့ အမည်ပေးထားတယ်”

“ဖေဖေ၊ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က တော်လိုက်တာ နော်”

“ဒါတင်ဘယ်ကဦးမလဲ သမီးရဲ့ ၊ ကြေးနန်းရိုက်တဲ့နည်း ကိုလည်း သူပဲ တီထွင်ခဲ့တာပဲ သမီး၊ ကြေးနန်းရိုက်နည်းကျမ်းကို နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက် အဲဒီအချိန်ကပဲ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေး ခဲ့ရတာ”

မောင်လေး သန့်ရာဇာ ဘာမှ ဆက်မပြောတော့ပါ။ ငြိမ်၍ နားထောင်နေသည်။ ကျွန်မကမူ နေပူဒဏ်ကို ဖေဖေ၏ ဗဟုသုတ ဖြစ်သော စကားသံဖြင့် လွမ်းခြုံထားသည်။

“ဖေဖေ၊ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က ကျမ်းစာအုပ်တွေ ရေးခဲ့တာဆိုတော့ ဘယ်နှစ်အုပ် ရေးခဲ့တာလဲဟင်”

“တချို့ကလည်း (၁၉)ကျမ်း၊ ဟချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း ကျမ်း (၂၀)လို့ ပြောကြတယ် သမီးရဲ့၊ အဲဒီကျမ်းတွေထဲ မှာတော့ မြန်မာလိုပြောရရင် ကြေးနန်းရိုက်နည်း၊ ဝေဒင်တွက်နည်း၊ ဆေး ဖော်နည်း၊ မြင်းမွေးနည်း၊ ဓာတ်ကျမ်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုနည်း၊ ကဗျာ စပ်နည်း၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်နည်း စတဲ့ကျမ်းတွေက နာမည်ကြီး တယ်။ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးရေးထားတဲ့ ကျမ်းတွေနဲ့ အဲဒီခေတ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်း တည်ထောင်နိုင်တယ်လို့ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဆိုအမိန့်ပြုကြတယ် သမီး”

စကားပြောရင်းနှင့်ပင် ဖေဖေတို့ သွားလိုသည့် ရွာအနီးသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုစဉ် မောင်လေး သန့်ရာဇာက တအံ့တဩ ကျွန်မအား ခေါ်၍ပြသည်။

“မမရေ၊ မမ ဒီမှာကြည့်စမ်း နွားလှည်းကြီးကို လှေနှစ်စင်း ပေါ်တင်မောင်းလာတာ ဒီတစ်ခါပဲ တွေ့ဖူးသေးတယ်၊ ပိုင်တယ် ကွာ”

“ဟုတ်တယ်နော်၊ မေမေ၊ အံ့ဩဖို့ကောင်းလိုက်တာ”

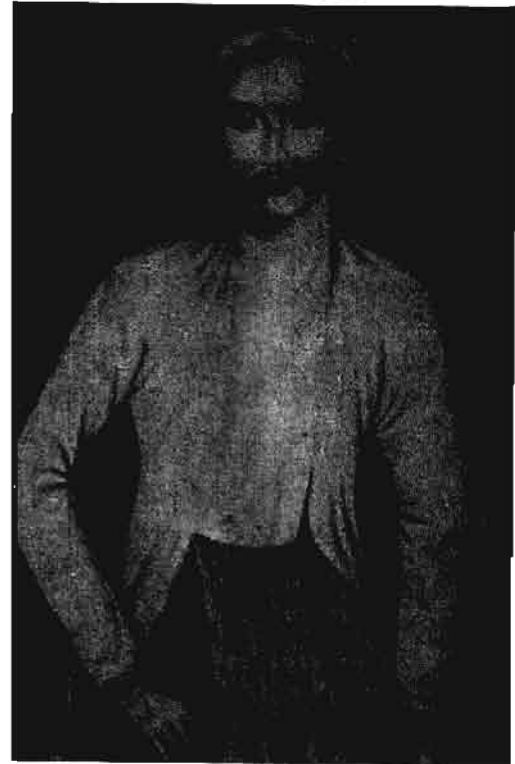
“ဒီချောင်းက လက်ဝါချောင်းလို့ ခေါ်တယ်သမီးရဲ့၊ ရှေ့က ရွာက ပေါက်ချောင်းရွာလို့ ခေါ်တယ်၊ ရွာထဲကနေ တောင်သူလုပ်ဖို့ လှေနှစ်စီးပူးပြီး လှည်းတင်တဲ့လှေကို သူနည်းသူဟန် တီထွင်ထား တာပေါ့ကွယ်”

နွားလှည်းတင်သည့် လှေနှစ်စီးပူးကြီးလည်း ကျွန်မတို့ ရှိရာဘက်ကမ်းသို့ ကပ်လာသည်။ ကျွန်မတို့အားလုံးလည်း လှည်း တင်လှေကြီးဖြင့် ပင်းချောင်းကို ဖြတ်ကူးကြသည်။ ချောင်းဖြတ် ကူးစဉ် ကျွန်မက ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်အကြောင်းကို တွေးမိ ပြန်သည်။

မဟာလူရည်ချွန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ဟု ခေါ်ထိုက် ပါပေသည်ဟုပင် စဉ်းစားမိသည်။

ထို့အတူ ကျေးလက်တောရွာလေးတစ်ရွာမှ မဟာ လူရည်ချွန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး၊ ပညာရှိကြီး တစ်ဦးမွေးဖွားပေးခဲ့သဖြင့် ကျွန်မကို ကျွန်မအားတက်မိပါသည်။ ဤရွာပုလဲ ရွာကလေး အတွက်လည်း များစွာ ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်မိသည်။

ꣳ ꣳ ꣳ ꣳ ꣳ

မြောင်မြို့၊ ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားတွင် တွေ့ခဲ့ရသည့် ယောအတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ ပုံတူပန်းချီ

မြောင်မြို့နယ်၊ ရွာပုလဲကျေးရွာအခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်း
အနီးရှိ ယောအတွင်းဝန်ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏
အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်

မြောင်မြို့နယ်၊ ရွာပုလဲကျေးရွာနှင့် ရွာဦးစေတီတော်

မြောင်မြို့နယ်၊ ရွာပုလဲကျေးရွာရှိ ယောမင်းကြီး ရွှေပြည်ဝန်ကြီး
ဦးဘိုးလှိုင် မွေးဖွားခဲ့သည့်နေရာ

မြောင်မြို့၊ ရွာပုလဲကျေးရွာထိပ်ရှိ ယောအတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး
ဦးဘိုးလှိုင် အပိုင်စားရသည့် ဖိုးဖိုတုန်း (ဖိုးဖုတ်တုန်း)

သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီး၏ ဇာတိရွာ

ကျွန်မတို့ ပေါက်ချောင်းရွာကြီးထဲသို့ ရောက်ရှိလာ
သည်။ ရွာလမ်းပေါ်တွင် နေပြောက်မျှပင် မထိုးပါ။ သစ်ပင်
ဦးငယ်တို့ အုပ်ဆိုင်လျက်ရှိသည်။ စိမ်းစိုသာယာလျက်
ရှိပါသည်။ ကျေးငှက်သာရကာတို့၏ သဘာဝမြည်ကျူး
စကား သာယာချမ်းမြေ့ဖွယ် ကောင်းလှသည်။

“သမီးရေ၊ ဟောဒီပေါက်ချောင်းရွာက သင်္ဂဇာ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မွေးရာဇာတိပေါ့”

“ဘယ်က သင်္ဂဇာဆရာတော်ဘုရားကြီးလဲ ဖေဖေ”

“ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းကြီးနဲ့ သီပေါ
မင်းတရားကြီးတို့ရဲ့ မင်းဆရာအဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြား
တဲ့ ဆရာတော်ကြီးပေါ့။ သမီးရဲ့”

ကျွန်မနှင့် ဖေဖေ စကားပြောနေစဉ် မောင်လေး
သန့်ရာဇာကလည်း သူသိချင်သည့် မေးခွန်းတစ်ခုကို ဝင်
မေးသည်။ မောင်လေးသန့်ရာဇာ မေးခွန်းက ကျွန်မ သိလို
သော အချက်ဖြစ်သည်။

“ဖေဖေ၊ သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးက ဘာလို့ မင်း
ဆရာဖြစ်တာလဲ၊ ဘယ်လောက်ထိ ပညာတတ်လို့လဲ ဖေဖေ”

“ပညာတတ်လို့ မင်းဆရာဖြစ်တာပေါ့ သားရယ်၊ သင်္ဂဇာဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ ပါဠိနဲ့တကွ အဋ္ဌကထာစုံ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အလုံးစုံတတ်မြောက်တယ် သားရဲ့”

“အခုခေတ် ပိဋကတ်သုံးပုံကို တတ်ကျွမ်းတဲ့ ဆရာတော်ကြီး မရှိဘူးလားဖေဖေ”

“ရှိတာပေါ့ သမီးရဲ့၊ အခုဆို တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရတာ (၁၁)ပါး တောင် ရှိပြီကွယ်၊ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသတို့ ယောဆရာတော်ကြီး သိရိန္ဒာဘိဝံသ . . . စတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေလိုပေါ့ကွယ်”

“ဖေဖေ ပါဠိလို သိပ်မပြောနဲ့ဗျ၊ သားတို့က နားလည်တာမဟုတ်ဘူး၊ အခု ဖေဖေပြောတဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံဆိုတာတောင် နားလည်တာမဟုတ်ဘူး”

“ပိဋကတ်သုံးပုံဆိုတာက သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာကို ခေါ်တာသားရဲ့၊ အလွယ်ကူဆုံးပြောရရင် သားတို့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်အားလုံးကို ဆိုလိုတာပေါ့”

“သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးက ဘုရားဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေကို တတ်ကျွမ်းတယ်ဆိုတော့ တော်လိုက်တာနော် ဖေဖေ”

“ဒါပေါ့ သမီးရဲ့”

ပေါက်ချောင်းရွာထဲသို့ ရောက်လာသည့်အခါ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်က လာကြိုသည်။ ကျောင်းဆရာက အခြားသူမဟုတ်။ ဖေဖေ၏အစ်ကို ဝမ်းကွဲကျောင်းဆရာ ဦးကြည်မြင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့၏ ဦးလေးတစ်ဝမ်းကွဲပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ ကျောင်းဆရာ ဦးကြည်မြင့်တို့ အိမ်သို့ ဝင်၍ ခဏနားကြသည်။

မကြာမီ ဦးကြည်မြင့် ရွာထဲမှ ပြန်ရောက်လာသည်။

“ကဲ ညီလေးနဲ့ သမီးတို့၊ သားတို့လာကြ၊ ရွာလူကြီးအိမ်မှာ လူကြီးတွေစုထားတယ်၊ မင်းတို့ သိချင်တာမေးကြ”

ဦးကြည်မြင့်လာခေါ်သဖြင့် ရွာလူကြီးအိမ်သို့ သွားကြသည်။ ရွာခံလူကြီးအိမ်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ သင်္ဂဇာ ဆရာတော်ကြီးအကြောင်း ပြောပြမည့်လူကြီး သုံးလေးဦး တွေ့ရသည်။

ဘယ်သူမှမမေးမီ ကျွန်မကပဲ စတင်၍ သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးအကြောင်းကို မေးခဲ့သည်။

“ဘဘ . . . ဒီပေါက်ချောင်းရွာက သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဇာတိရွာဆိုတော့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဆွေမျိုးတွေ ဘာတွေ ရှိသေးလားရှင့်”

“ရှိသေးတယ်ကွယ်၊ သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးရဲ့ အဖေက ဦးလွမ်းပြေတဲ့ကွယ်၊ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ငယ်နာမည်က မောင်ပိုခေါ်တယ်”

“ဘဘ . . . ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အမေနာမည်ကရော၊ ဘယ်သူလဲဟင်”

“ငါ့မြေးမေးမယ်ဆိုလည်း မေးစရာပဲ၊ အမှန်က ဘဘက မသိလို့ မပြောတာကွယ်၊ သမိုင်းစာအုပ်တွေမှာလည်း ရှာဖတ်လို့ မတွေ့မိဘူး၊ ရွာထဲက သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ပြောသွားတဲ့အသံလည်း မကြားမိတော့ ဘဘတို့လည်း မသိဘူးပေါ့”

သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီး၏ မိခင်အမည် မသိရသဖြင့် ကျွန်မများစွာဝမ်းနည်းမိသည်။ ဘာကြောင့် မိခင်အမည်ကို

ထိန်ချန်ထားသည်ကို ကျွန်မ နားမလည်ပါ။ အကြောင်းထူးရှိမည် ဟု ကျွန်မထင်သည်။

ဘကြီးလှက ကျွန်မအားရှင်းပြနေစဉ် ဘကြီးထူးက ကြားဝင်၍ ထပ်မံရှင်းပြသည်။

“ဒီလိုရှိတယ် ငါ့မြေးရဲ့... ဘကြီးထူးတို့က ဆရာတော်ရဲ့ မယ်တော်အမည်ကို တိတိကျကျ မသိပေမယ့်၊ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တွေကို မှတ်သားထားတယ်ကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ရှင့်၊ ဘဘကြီးရှင်းပြပါဦး”

“ဒီအကြောင်းတွေက သမိုင်းစာအုပ်တွေမှာ မပါဘူးကွယ်၊ သေချာမှတ်သားထားကြနော်”

“ပြောပါ ဘဘကြီး သမီးတို့မှတ်သားထားပါတယ်”

“ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အရ ဦးလွမ်းပြေနဲ့ ဇနီးက မောင်ပို ဆိုတဲ့ သင်္ဃာဆရာတော် လောင်းလျာ လေးတစ်ယောက်ပဲ မွေးတာ၊ ဦးလွမ်းပြေက နောက်မိန်းမနဲ့ မွေးတာကသားသမီးသုံးယောက်ရှိတယ်၊ မပိုးမရယ်၊ ဦးဆယ်ကြီးရယ်၊ မမွေးဘဲရယ်ပေါ့ကွယ်၊ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သူတို့သုံးယောက်က အဖေတူ အမေကွဲတွေပေါ့”

ဦးလွမ်းပြေရဲ့ သားဦးဆယ်ကြီးကနေ မကျည်းတန်၊ ဦးပေါမြနဲ့ ဦးဒါနတို့ကို မွေးခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ဦးဆယ်ကြီးက ရွာသူကြီးပေါ့။ ဦးဆယ်ကြီးရဲ့သား၊ ဦးလွမ်းပြေရဲ့ မြေးရွာသူကြီး ဦးပေါမြကနေ ဒေါ်ဖွားမယ်၊ ဒေါ်သိန်းညွန့်၊ ဒေါ်သိန်းဟန်၊ ဒေါ်စိန်တိုး၊ ဒေါ်နွဲ့၊ ဦးမောင်တင်ဆိုတဲ့ သားသမီးခြောက်ယောက် မွေးခဲ့တယ်။ သူတို့ကြတော့ ဦးလွမ်းပြေရဲ့ မြစ်တွေပေါ့ကွယ်”

“အခု သူတို့တစ်တွေရော သက်ရှိထင်ရှားရှိသေးရဲ့လား”

“အင်း အခုဆို ဒေါ်သိန်းဟန်နဲ့ ဒေါ်နွဲ့၊ နှစ်ယောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်”

ဘကြီးထူးက သင်္ဃာဆရာတော်ကြီး၏ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တစ်လျှောက်လုံးပြောပြခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ပြောပြနိုင်ခြင်းမှာ ဘကြီးထူးသည် သင်္ဃာဆရာတော်၏ တပည့်သာမက ဦးဖိုး၏ မြေးဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဘကြီးထူးက ဇာတိပြောကောင်းသူဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့လို လူငယ်များပင်နားလည်အောင် ပြောနိုင်သည်။ စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်။

“ဘဘကြီးတို့က သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးရဲ့ မယ်တော် နာမည်မမှတ်သားလိုက်ရပေမယ့် သူတို့ဇာတိကြောင်းကိုတော့ ရှေးလူကြီးတွေ ပြောပြလို့တော်လောက်လေး ကြားဖူးခဲ့တယ်ကွယ်”

“ဘဘကြီးတို့ ကြားဖူးတာတွေ ပြောပြပါဦး၊ သမီးနားထောင်ချင်လို့ပါ”

“ဒီလိုကွယ်၊ သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးမယ်တော်က ပေါက်ချောင်းကို လယ်ရိတ်ရောက်လာတာ၊ အဲဒီမှာပဲ ဦးလွမ်းပြေနဲ့ လူငယ်သဘာဝ ချစ်ကြိုက်ကြတာပေါ့သမီးရယ်၊ ဒါပေမယ့် ဦးလွမ်းပြေရဲ့ မိဘတွေကသဘောမတူဘူးတဲ့။ သဘောမတူတော့ တစ်ခြား မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားလိုက်တာပေါ့ကွယ်”

အဲဒီမှာ သင်္ဃာဆရာတော်ရဲ့ အမေမကသူကို မထင်မရှားနဲ့ မွေးရတာပေါ့၊ ရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ အဖေဖေပေါ်ဘဲ သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာလေးကို မွေးခဲ့ရတာ၊ မွေးလာတဲ့ ကလေးကိုလည်း ဦးလွမ်းပြေက အသိအမှတ်မပြုဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဆရာတော်

ရဲ့အမေက သူ့ရွာကိုမပြန်တော့ဘဲ ပေါက်ချောင်းမှာပဲ လုပ်ကိုင် စားသောက်နေခဲ့တာ။

ငယ်နာမည်မောင်ပိုလိုခေါ်တဲ့ သင်္ဃာဆရာတော် လောင်းလျာလေး ခြောက်နှစ်သားအရွယ်ရောက်တော့ သမီးတို့ လာခဲ့တဲ့ ရွာပုလဲရွာရဲ့ အနောက်နား၊ ပေါက်ချောင်းရွာရဲ့ တောင်ဘက်မှာရှိတဲ့ တောကျောင်းမှာ ကျောင်းအပ်ပြီး စာသင်ခိုင်း ခဲ့တာပေါ့ ငါ့မြေးရယ်။

ဦးလွမ်းပြေကလည်း သူ့အိမ်ကပေးစားတဲ့ မိန်းမ ကလေးတွေ ဘာတွေရလို့ပေါ့။ သူ့ကလေးအရွယ် ရောက်လာတာ ရှင်ပြုတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာ မောင် ပိုလေးကိုတော့ ထည့်ပြီး ရှင်ပြုမပေးဘူးတဲ့။

နောက် သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာ မောင်ပိုလေးဟာ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးရဲ့ ရှင်တော်ပြုမင်္ဂလာကျမှ ရှင်ပြုရသတဲ့ အဲဒီကျမှ ကိုရင်ဖြစ်တာပေါ့ကွယ်။

နေဦးကွယ်၊ မောင်ပိုကလေးဟာ ကျောင်းမအပ်ရသေး ကတည်းက ပညာပါရမီရှိစွာ ဘက်ကွယ်၊ အိမ်မှာ ပက်လက်လှန်ပြီး အိပ်နေရင်းနဲ့ အိမ်မိုးမှာတုတ်ထားတဲ့ လျှော်ခွေကလေးတွေကြည့်ပြီး သဝေထိုး၊ ဟိုဟာကလေးက ခခွေးဆိုပြီး ပြောပြနေတာတဲ့ ကြည့် စမ်း။

မောင်ပိုကို တောကျောင်းဘုန်းကြီးအိမ် အပ်ခင် ဘုန်းကြီး ကအိပ်မက်မက်တယ်တဲ့။ အဲဒါက သူ့ရဲ့ ပညာဘက် ရင်နို့ကို ကျွေး သားစို့တယ်လို့ ငဥးထူးခြားခြားမက်ခဲ့တယ်တဲ့။

“အဲဒီနေ့နောက် သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာ မောင်

ဟာ သူ့ကျောင်းရောက်လာတာပဲ ဆိုပါတော့ကွယ်၊ ဘုန်းကြီးက မောင်ပိုကို ကိုရင်ကြီးဆီမှာအပ်ပြီး စာသင်ခိုင်းတာပေါ့။ ကိုရင်ကြီး က စာချပေးတော့ မောင်ပိုက စာမလိုက်ဘူးတဲ့၊ ဒီတော့ ကိုရင်ကြီး က ဘာနေမတုန်းရှိက်တော့တာပေါ့။ မောင်ပိုကငို ကိုရင်ကြီးက နို့ကနဲ့ပေါ့။

“အဲဒီအချိန်မှာ ဘုန်းကြီးရောက်လာပြီး ဟဲ့တာဖြစ်လို့ တုန်း”

“တင်ပါ။ စာမလိုက်လို့ရှိက်နေတာပါဘုရား”

“မောင်ကျောင်းသားက ဘာလို့စာမလိုက်တာတုန်း လိုက် ခဲ့ပေါ့”

“မှန်ပါ။ ကိုရင်ကြီးချတဲ့ စာတွေကမှားနေလို့ တပည့်တော် မလိုက်တာဘုရားလို့ ဘုန်းကြီးကိုပြန်လျှောက်တာပေါ့ကွယ်၊ အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးက ဒါဖြင့် မင်းကစာတွေရနေလို့ပေါ့”

“တင်ပါ”

“ကဲဒါဖြင့် ရွတ်ပြစမ်းဆိုတော့ သင်္ဃာဆရာတော် လောင်းလျာ မောင်ပိုက ရွတ်ပြနိုင်သတဲ့ကွယ်၊ အဲဒီလောက်ထိ ပညာပါရမီကောင်းတာ”

“မောင်ပိုရဲ့ ပညာပါရမီက ဒါတင်မကသေးဘူးကွယ်”

ကိုရင်ဘဝရောက်တော့ တောကျောင်းမှာ စာသင်နေတာ ပဲနေ၊ ဆီးမီးခုံကလယ်ကွက်ကြီး ရွာ၊ မြင်းခြံနယ်ထဲကို တစ်ပါးထဲ စာသင်ဖို့သွားတာ၊ ဘုန်းကြီးက ကျောင်းတွေသံဃာတွေများလို့ မကပ်မခံဘူးတဲ့၊ နေဦးကွယ် မောင်ပိုရဲ့ ဘွဲ့အမည်က ရှင်အဂ္ဂဓမ္မလို့

ခေါ်တယ်။ ဟုတ်တယ် ရှင်အဂ္ဂဓမ္မဟာ တည်းခိုခွင့်တောင်းတာ
ဘုန်းကြီးက သုံးရက်ပဲ တည်းခိုခွင့်ပေးသတဲ့။

ညရောက်တော့ အဲဒီကျောင်းမှာ ကိုရင်ကြီးက စာ
ပေးနေတာတဲ့၊ ကျောင်းသားတွေ ကိုရင်တွေများတော့ သင်္ဃာ
ဆရာတော်လောင်းလျာ ကိုရင်အဂ္ဂဓမ္မက ခွေးကတက်ကနေ
ထောင်ရသတဲ့”

အဲဒီလိုနားထောင်ရင်းပဲ ကိုရင်စာချနေတဲ့ အမှားတွေ
သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာ ကိုရင်အဂ္ဂဓမ္မ အောက်က
ထောက်၊ ထောက်ပေးတာပေါ့ကွယ်၊ စာထောက်သံကို ကျောင်း
ဘုန်းကြီးက ကြားသတဲ့။

“ဟဲ့ အောက်ကနေ စာထောက်နေတာ ဘယ်သူတုန်း
မေးတာ”

“တင်ပါ၊ တပည့်တော်အာဂန္တုကိုရင်ပါဘုရားလို့
သတဲ့”

“အာဂန္တုကိုရင်လေး အပေါ်ကြွပါဦးလို့ခေါ်ပြီး ကို
လေးက ဒီစာတွေရလို့လာ။ ကိုရင်ကလည်း ရပါတယ် ဘုရား
ပြန်လျှောက်တာပေါ့လေ။ ဒါဖြင့် ကိုရင်လေးဘယ်မှ ကြမ
တော့၊ ငါ့ ကျောင်းမှာပဲ စာတက်စာချ လုပ်ပေတော့လို့ ကျောင်း
ဆရာတော်ကြီးက ပြောတာပေါ့ကွယ်”

အဲဒီမှာတင် သင်္ဃာဆရာတော်လောင်းလျာ ကိုရင်
ဓမ္မက တပည့်တော် စာသင်စာချ မလုပ်နိုင်ပါဘူးဘုရား၊ ဘာ
ဆိုတော့ တပည့်တော်က စာထောက်နေရတော့ တပည့်

ထက် စာတတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်သုံးရက်ပြည့်
ရင် အခြားကျောင်းတွေမှာ စာသင်ဖို့သွားပါရစေ ဘုရားလို့
ညွှန်ပေးခဲ့သတဲ့။

သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးအကြောင်းကို ဘကြီးထူး အချိန်
တော်ကြာ ပြောလိုက်ရသဖြင့် မောသွားဟန်ရှိသည်။ ဘကြီးထူး
ကျွန်မကိုယ်တိုင်ပင် ရေတစ်ခွက်ထပ်ပေးမိသည်။ မောင်လေး
နာလည်း ဆရာတော်ကြီး၏ ငယ်ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို
တစ်ဝင်စားဟန်ရှိသည်။ ငြိမ်၍နားထောင်နေသည်။

“ဘကြီးထူး ဒီအကြောင်းတွေက စာအုပ်တွေထဲမှာ ပါလား

‘မပါဘူး ငါ့မြေးရဲ့၊ ဒီအကြောင်းတွေက စာအုပ်တွေထဲမှာ
ဘူးကွယ်၊ ဒီနေရာမှာ သင်္ဃာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မယ်တော်ဟာ
လွမ်းပြေရဲ့ အငယ်အနှောင်းမဟုတ်ဘူးနော်၊ မိဘတွေသဘော
ကလို့ကွဲသွားပြီး ဆရာတော်လောင်းလျာမွေးတာ၊ အဲ နောက်
ဆုံး ဆီးမီးကန်လယ်ကွက်ကြီး ကျောင်းကိုစာသွားသင်တော့
ဆရာတော်လောင်းလျာ ကိုရင် အဂ္ဂဓမ္မကို အဖေမပေါ်ဘဲ မွေးလို့
ခွေးကတက်မှာထားတာမဟုတ်ဘူး၊ ကျောင်းသားတွေ၊ ကိုရင်
များလို့ အဲဒီနေရာကနေ စာသင်ရတဲ့ သဘောပြောတာနော်
ဟဲ့တို့၊ အမှတ်မမှားကြနဲ့ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘကြီးထူး”

“ဘကြီးထူးရေ အချိန်ကလည်း နည်းနည်းလင့်နေပြီ၊
ဆရာတော်ကြီးမွေးခဲ့တဲ့နေရာကို လိုက်ပြပါဦး”

ဖေဖေ၏တောင်းပန်မှုကြောင့် ဘကြီးထူးနှင့် ရွာခံလူကြီးများက သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီး မွေးဖွားနေထိုင်ခဲ့ရာ မြေနေရာထဲလိုက်ပြပေးသည်။ ဆရာတော်ကြီး မွေးဖွားနေထိုင်သည့် မြေနေရာမှာ ထူးထူးခြားခြားမတွေ့ရ။ နောက်လူများက ဆက်လက်နေထိုင်လျက်ရှိသည်ကိုသာ ကျွန်မမြင်တွေ့မိသည်။

“ဘဘကြီး ဆရာတော်ကြီး အထိမ်းအမှတ် ကျောက်စာတိုင်မရှိတူးလားဗျ။ မမက ကူးချင်လို့”

“အိုမောင်လေးကလည်း နောက်နေပြန်ပြီ”

ကျွန်မမောင်လေးက ကျွန်မကိုငေါ့နေမှန်းသိသည့်သို့သော် ဘကြီးထူး၏အဖြေကြောင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာ အံ့သြသွားသည်။

“ကျောက်စာတိုင်လား၊ ရှိတယ်လူကလေးရဲ့၊ မစိုက်တတ်ဖြစ်သေးလို့ ဖောင်တော်ဦးကျောင်းမှာ ထားတယ်။ ဘဘလိုက်ပြမယ်”

ဘကြီးထူးနှင့် အဖွဲ့လိုက်ပြသဖြင့် ပေါက်ချောင်းကျေးရွာထဲမှ ဖောင်တော်ဦးကျောင်းသို့ သွားကြသည်။ ဖောင်တော်ဦးကျောင်းမှာ ရွာနှင့်သီးခြားဖြစ်သည်။ ရဟန်း သံဃာတော်လည်း များများစားစား မတွေ့ရ။ ကျောင်းတွင်း သို့ရောက်သည့်အခါ ဆရာတော်အားကန်တော့သည်။ ထို့နောက် သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးအထိမ်းအမှတ် ကျောက်စာတိုင်ကို ကြည့်ရှုကြသည်။ ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်မက ကျောက်စာတိုင် ပါရှိသောစာများကို ကူးယူသည်။

သင်္ဂဇာဆရာတော်ကျောက်စာ

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ ကြည်ညိုလေးစား ပူဇော်ခြင်းခံရသော

ပြဿနာပေါင်းစုံကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင် ဖြေဆိုနိုင်သော။

တန်ကုပုတ္တိဉာဏ် လျင်မြန်သော-

ဟိတ်တန်ခိုးနဲ့ ပရိတ်အိုးထဲမှာ ရေပွတ်နိုင်၊ ပုခန်းဘက်က ရဟန်းလူထွက်ဆီရောင်းသလို၊ ချဉ်ပေါင်ကို ကာပြန်လို့ဝက်သားထဲ ခြေကန်ရုန်း၊

သွားတော့ကတုံး၊ အရက်ပြတ်တော့ ခွက်ကပ်နဲ့ မူးသတဲ့၊

မဘုတ်ဆုံတောင်ကိုစောင်း၊ ဘေးသင့်အောင် ကောင်း၊

သမန္တာလာချင်ပါရဲ့လေး မနဲ့ညက ဒုနာ တေးကြောက်လှချည့်လေး။

လည်စကားပုံဟောပြောချက်များနှင့် မြန်မာမှုနှင့်သာသာနာနာ ချနယ်ပယ်တွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သော

ဓမ္မဗုဒ္ဓဗျာကိတ်၊ ကဝိဓဇ၊ မဟာဓမ္မရာဇာဂူရု၊ အွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သင်္ဂဇာဆရာတော်

မွေးနေ့သက္ကရာဇ် ၁၁၇၇-နယူးလဆန်း (၁၄) ရက်၊
တနင်္ဂနွေနေ့

မွေးရပ်ဇာတိ ပေါက်ချောင်းရွာ၊ မြောင်မြို့နယ်
မိခင်အမည် - ဦးလွမ်းပြေ၊ ဒေါ်အောင်
ငယ်မည် - မောင်ပို
သက်တော် - (၇၂) နှစ်၊ ၁၂၄၈ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်
လဆန်း (၁၀) ရက်နေ့ နာရီပြန် (၂)
ချက်တီးတွင် ယုံလွန်တော်မူသည်။

ကျွန်မကျောက်စာကူးရင်း ဝမ်းသာစရာတစ်ခုကို သွား
တွေ့သည်။ အခြားမဟုတ်။ သင်္ဃာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ကျောက်စာတွင် ဆရာတော်ကြီး၏ မယ်တော်အမည်ကို တွေ့လိုက်ရ
သဖြင့် ဖြစ်သည်။

ကျောက်စာအလှူရှင်မှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စား
လှယ် ဦးသိန်းအောင်နှင့် ဒေါ်ခင်ဝင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရ
သည်။

ကျွန်မကျောက်စာကူးပြီးသည့်အခါ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့်
ဘကြီးထူးတို့ ရွာလူကြီးများအား နှုတ်ဆက်၍ကျောင်းမှ ထွက်ခွာ
ခဲ့ကြသည်။

ပေါက်ချောင်းမှ ရွာပုလဲသို့အပြန် မြေပဲခင်းများ၏
ရွက်စိမ်းရနံ့တို့က လွင့်ယုံနေသည်။ လတ်ဆတ်နွေးထွေးသော လေနှု
အေး၏ အရသာကို ခံစားရင်း ကျွန်မတဝကြီး ရှုရှိုက်မိသည်။

ရွာပုလဲရွာထဲသို့ရောက်လာသည့်အခါ သင်္ဃာဆရာတော်
ကြီးအကြောင်း ဖေဖေအားဆက်မေးမိသည်။

“ဖေဖေ... သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးက ဘယ်မှာကျောင်း
ထိုင်တာလဲဟင်”

“အင်း... နေဦးသမီးရဲ့ သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးက တစ်
နေရာ၊ တစ်သမတ်တည်း ကျောင်းထိုင်တယ်လို့တော့ ကြားလည်း
မကြားမိဖူး၊ ဖတ်လည်းမဖတ်ဘူးဖူး သမီးရဲ့၊ အမြို့မြို့အရွာရွာကို
လှည့်လည် သီတင်းသုံးတယ်လို့ဆိုတယ်”

“နိုင်ငံခြားတွေ ဘာတွေရော သွားလားမသိဘူးနော်”

“ဖေဖေ ဖတ်ဖူးတဲ့စာအုပ်တစ်အုပ်မှာတော့ ရန်ကုန်ကနေ
တစ်ဆင့် အိန္ဒိယပြည်၊ ကာလကတ္တားမြို့ကို သင်္ဘောစီးပြီး သွားဖူး
တယ်၊ ကာလကတ္တားမှာရှိတဲ့ မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်တဲ့ ညောင်အုတ်
မင်းသားရဲ့ သားတော်နှစ်ပါးကို ရှင်သာမဏေအဖြစ် သွတ်သွင်း
ပေးခဲ့တယ် သမီးရဲ့၊ သင်္ဃာဆရာတော်ကြီးဟာ အဲဒီမှာ ဝါတွင်း
သုံးလပဲ နေခဲ့တာ”

ကျွန်မတို့ရွာပုလဲကျေးရွာထိပ်မှ ထွက်လာသည့်အခါ
သဲသောင်လွင်ပြင်ကြီးကို ဖြတ်ကူးရမည်ဖြစ်သည်။ မောင်လေး
သန့်ရာဇာက ညောင်းသည်ဟုဆိုကာ ဂျီကျနေသည်။

“ဖေဖေ... သားညောင်းပြီ၊ လမ်းမလျှောက်နိုင်တော့
ဘူး”

“လာလာ ငါ့တူ ဘာကြီးတမ်းမယ်”

“ဟာ မဟုတ်တာ အစ်ကိုကြီးရာ၊ ဒီကောင်က သည်လိုပဲ
ဂျီကျတတ်တာဗျ”

“လာသား ဖေဖေပုံပြင်ပြောပြမယ်၊ နားထောင်ရင်း
လမ်းလျှောက်၊ ဟုတ်လား”

ထိုအခါမှ မောင်လေးသန့်ရာဇာက ဖေဖေအနားသို့ တိုးကပ်သွားသည်။ ထို့အတူ ကျွန်မလည်း ဖေဖေပြောသော ပုံပြင်ကို နားထောင်ရန် ဖေဖေအနီးသို့ သွားသည်။

“သားနဲ့ သမီး အခုဖေဖေပြောပြမယ့် ပုံပြင်က သင်္ဃာတော်ကြီးရဲ့ စကားပုံ ပုံပြင်တွေထဲက ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကို ပြောပြ မှာနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ဖေဖေ”

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး ဖေဖေပြောပြမည့် ပုံပြင်ကို အာရုံစိုက်လျက်ရှိပါသည်။

“သား အခုဖေဖေပြောပြမယ့် စကားပုံ ပုံပြင်က သင်္ဃာတော်ကြီးရဲ့ ကျောက်စာတိုင်မှာပါတဲ့ ချဉ်ပေါင်ကို ကာပြန်လို့ ဝက်သားထံ ခြေကန်ရုန်း သွားရော ကတုံးဆိုတဲ့ အကြောင်းပဲ”

တစ်ခါက သင်္ဃာတော်ကြီးဟာ မော်လမြိုင်မြို့မှာ ရှိတဲ့ မကျည်းတောကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေတာပေါ့ ကွယ်၊ အဲဒီအခါ မြို့ထဲက ဆင်းရဲသားဒကာတစ်ဦး မနက်ဖြန်အရုဏ်တက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ လာပင့်သတဲ့။ ဒီလိုပဲ နောက် ငွေကြေးချမ်းသာတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ဦးကလည်း မနက်ဖြန် အရုဏ်တက်ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးဖို့ လာပင့်ပြန်သတဲ့။ တစ်ချိန်ထဲမှာပဲ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့လာပင့်တဲ့ ဒကာ နှစ်ယောက်တိုက်ဆိုင်နေတာပေါ့ကွယ်။

အဲဒီအခါ သင်္ဃာတော်ကြီးက အရင်လူနဲ့ နောက်လူ အပင့်ချင်းတူနေပြီ ဒကာကြီးတို့၊ ဥပမာစကားပုံဆောင် ပြောရရင် ချဉ်ပေါင်ကိုကာပြန်လို့ ဝက်သားထံခြေကန်ရုန်း သွားရောကတုံးဆို သလိုဖြစ်မှာစိုးရတယ်ဒကာကြီးတို့ရဲ့ဆိုပြီး အဲဒီ ဇာတ်ကြောင်းလေး ကို ပြောပြတာပေါ့ကွယ်။

ရှေးတုန်းကပေါ့ကွယ်၊ ဆင်းရဲသားဒကာကြီးတစ်ယောက် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးကို ကြည်ညိုလွန်းလို့ဆိုပြီး အရုဏ်တက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ စာလွှာနဲ့ပင့်သွားတာပေါ့။ နောက် သူဌေးဒကာ ကလည်း နက်ဖြန်အရုဏ်တက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ စာလွှာနဲ့ပင့်ပြန် သတဲ့။

ဥရောက်တော့ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးက အိပ်ရာ မဝင်ခင် စဉ်းစားသတဲ့၊ အင်း ဒကာနှစ်ဦးကတော့ တစ်ချိန်ထဲ တစ်ရက်ထဲ ငါ့ကိုဆွမ်းစားဖိတ်သွားပြီ။ တစ်ယောက်က ဆင်းရဲတော့ ချဉ်ပေါင်ဟင်းနဲ့ပဲ ဆွမ်းကျွေးနိုင်မှာ၊ နောက်တစ်ယောက်က သူဌေး ဆိုတော့ဝက်သားဟင်းနဲ့ ဆွမ်းကျွေးနိုင်မှာ သေချာတယ်လို့ စဉ်းစား မိသတဲ့။

မနက်အရုဏ်တက်ချိန်ရောက် ဆွမ်းဒကာနှစ်ဦးစလုံးက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီး လာပင့်ကြတာပေါ့၊ အဲဒီအခါ ဆရာတော်ကြီးက နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ညီမျှအောင်ဆိုပြီး ဒကာ နှစ်ယောက်ကို ဘယ်တစ်ဖက် ညာတစ်ဖက်စီကနေ ငါ့ကိုဆွဲကြ ပါသွား တဲ့ဒကာနောက် ဘုန်းကြီးလိုက်မယ်လို့ပြောသတဲ့။

ဒကာနှစ်ဦးလည်း အဟုတ် ဟိုဘက်သည်ဘက် အပြိုင် ဆွဲကြတာပေါ့ကွယ်၊ အဲဒီမှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးဟာ ညက သူစဉ်းစားထားတဲ့အတိုင်း ချဉ်ပေါင်ဟင်းနဲ့ ဆွမ်းကပ်မယ့် ဆင်းရဲ သား ဒကာဘက်ကို ခြေကန်ပြီးရုန်းသတဲ့။

အဲဒါကို ဆင်းရဲသားဒကာက ချီမိတော့ဘုန်းကြီး လက် ကို လွှတ်လိုက်ပြီး ချဉ်ပေါင်ကိုကာပြန်လို့ ဝက်သားထံ ခြေကန်ရုန်း သွားရောကတုံးလို့ ဆိုပြီးကတာပေါ့၊ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုန်းကြီးနဲ့

၅၀

မောင်နိုင်ခန့်

သူဌေးဒကာဟာ နှစ်ယောက်သား ကြမ်းပြင်ပေါ် လဲကျပြီးမထနိုင် ရှာဖူးတဲ့။

သင်္ဃာဆရာတော်ကြီး အဲဒီစကားပုံ ပုံပြင်လေးကို ပြောပြီး အခုလဲတစ်ချိန်တည်းတစ်ရက်တည်း ဆွမ်းပင့်တာချင်း တူနေတယ် နောက်လူနောက်လိုက်ရင် ဝက်သားထဲခြေကန် ရုန်းတယ်ဖြစ်နေဦးမယ် ဒကာတို့ဝိနည်းတော်အရ ချဉ်ပေါင်ဟင်းနဲ့ပဲ ဆွမ်းကပ်ကပ် အရင်ပင့်တဲ့လူနောက်ကို လိုက်ရမယ်လို့ ပြောတော့ ဒကာနှစ်ယောက်စလုံး ကျေနပ်သွားကြတာပေါ့ကွယ်။

“ကဲ သားနဲ့သမီး၊ နားထောင်ကောင်းကြရဲ့လား။”

“ကောင်းတယ်ဖေဖေ၊ နောက်တစ်ပုဂံထပ်ပြောပါဦး။”

“တော်လောက်ပြီသားရဲ့၊ နောက်မှ ဖေဖေပြောပြမယ် ဟိုမှာ မော်တော်သမားစောင့်နေပြီ တွေ့လား။”

ကျွန်မတို့ကို ဖေဖေပုံပြင်ပြောပြီးသည့်အခါ သဲသောင်လွင်ကြီးကိုဖြတ်ပြီးရုံသာမက ကျောင်းဖြူကျေးရွာ ထိပ်သို့ပင် ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ကို မော်တော်သမားက အသင့်စောင့်နေသည်။

ကျွန်မတို့ ကျောင်းဖြူရွာထိပ်ရှိ မော်တော်ဆိပ်မှ ထွက်ခွာလာသည့်အခါ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အအေးဓာတ်တို့ ထွေးပတ်လာသည်။ နေဝန်းကြီးသည်လည်း ဧရာဝတီမြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးနှင့် ထိလုနီးပါး ဖြစ်နေသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။

ညနေဆည်းဆာရှုခင်းကြောင့် ကျွန်မ၏စိတ်သည်လည်း ပြောင်းလဲလာပါသည်။ ဧရာဝတီ မြစ်ပြင်ကျယ်တစ်နေရာမှ တေးဆိုသံကို ကျွန်မကြားလိုက်မိသည်။

“နေလုံးရယ်နီ... တိမ်ပန်းချီ နေသွေးနဲ့၊

နတ်ရေးသည်သို့... .

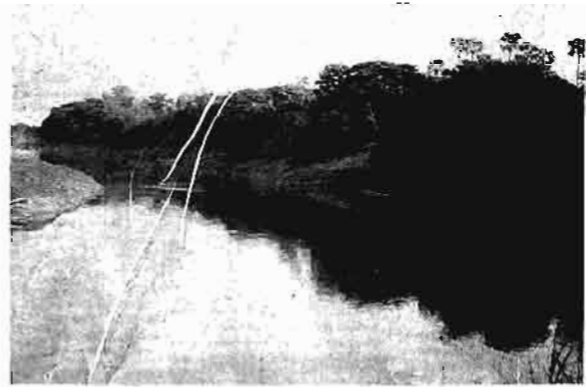
ဒီအကျပေမို့၊ အလှလတာပြင်က... ကျူရီးရှင် လှေကလေးနဲ့ မျှော်ငေးလိုလို့... .”

ယင်း တေးသံကလေးနှင့်အတူ ဧရာဝတီမြစ်ပြင်ကျယ် အတွင်းမှ ရေဘဲ၊ ရေကြက်၊ ငွေ့ငျိုင်းဖြူ၊ ဟင်္သာမောင်နှံတို့၏ တွန်ကျူးသံတို့ကို ကြားယောင်နေမိတော့သည်။

မြောင်မြို့နယ်၊ ပေါက်ချောင်းကျေးရွာကတိ အဂ္ဂဓမ္မာလင်္ကာရ
ကပ်ဇေ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂူရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
သင်္ဂဏဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပုံတူ

သင်္ဂဏ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မွေးရာကတိမြောင်မြို့နယ်ရှိ
ပေါက်ချောင်းရွာအား လက်ဝါချောင်းဘေးမှ မြင်တွေ့ရပုံ

ပေါက်ချောင်းအလယ်ရွာရှိ သင်္ဂဏ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
မွေးဖွားခဲ့သည့်နေရာအား ပြသနေစဉ်

မြောင်မြို့နယ်၊ ပေါက်ချောင်းကျေးရွာ ဖောင်တော်ဦးကျောင်းတွင်
စိုက်ထူထားသည့် သင်္ဂဟ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အထိမ်းအမှတ်
ကျောက်စာတိုင်

မြောင်မှသည် မြောင်သို့

ကျွန်မတို့မြောင်မြို့ရောက်ပြီးသည့်အခါ ဘုရားလျှောက်
ဦးကြသည်။

ကျွန်မတို့နှင့်အတူ ဖေဖေညီမ အန်တီမြမြဝင်း လိုက်လာ
သည်။

အန်တီမြမြဝင်းက ဥပဒေဘွဲ့ရပြီးဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်
မရှိ။ အပျိုကြီးဖြစ်သည်။ စေတနာ ကျူရှင်ဖွင့်ထားသည်။

အန်တီမြမြဝင်းနှင့်အတူ ရှေးဦးစွာ ရွှေပေါ်ကျွန်း ဘုရား
သို့သွားကြသည်။ ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားကြီး၏ ပုရုဇ်က ကျယ်ဝန်း
လှသည်။ စေတီတော်များများစွာတည်ရှိသည်ကို ကျွန်မ ဖူးတွေ့ရ
သည်။

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်အားလုံးတွင်
တန်ဆောင်းကြီးများရှိသည်။ အရှေ့ဘက် စောင်းတန်းမှ ကြည့်လျှင်
ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို မြင်တွေ့ရသည်။

မြောင်မြို့သည် ဧရာဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက်ကမ်း
တွင် တည်ရှိကြောင်း ကျွန်မကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့နေရသည်။
အရှေ့ဘက်စောင်းတန်း ကျောက်တိုင်တွင်မြောင်မြို့သမိုင်းနှင့်
ဘုရားသမိုင်းများကို အန်တီမြမြဝင်းက ပြောပြသည်။

“ဟော့ဒီ ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားကို ဖောင်တော်ဦး ဘုရား လို့လဲခေါ်တယ်၊ ငါတူမရဲ့”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ အန်တီ”

“ဒီလိုကွယ်၊ ကျန်စစ်သားမင်းရဲ့ မြေးတော်အလောင်း စည်သူမင်းကြီးဟာ ရေကြောင်းခရီးနဲ့ တိုင်းခန်းလှည့်လည် တော်မူတဲ့အချိန်မှာ ဖောင်တော်ကြီးဟာ ရပ်တန့်သွားသတဲ့။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီးအဖို့ ဖောင်တော်ဟာ သစ်ကနက် ဖောင်တော်ကြီးတဲ့၊ ဖောင်တော်ကြီးရပ်သွားတော့ အကြောင်းရင်းကို ရှာကြတာပေါ့ကွယ်။ အဲဒီမှာ ငမြောင်တောင် ရွာသူဌေးကြီးငမိုက် ရဲ့သမီးတွေဖြစ်တဲ့ ခင်ဦးနဲ့ ခင်လတ် ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ် ခေါင်း လျှော်ရင်း သူတို့ရဲ့ဆံပင်တွေ ကျွတ်ပါလာပြီး အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးရဲ့ ဖောင်တော်တက်မမှာ လာပြီး ပတ်နေလို့ ဖောင်တော် ရပ်တန့်သွားကြောင်း သိသွားတယ်။

ဒါနဲ့ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးက ဖောင်တော်ကို ကမ်းနားမှာ မြှောင်ပြီးကပ်ခိုင်းသတဲ့၊ အဲဒီမှာပဲ အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးရဲ့ ဗျာဒိတ်စကားအရ မြှောင်လို့ပဲခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ကာလရွေ့လျားလာတော့ မြှောင်ကနေ မြှောင်လို့ ခေါ်လာကြတာ။

အန်တီမြမြဝင်းက မြှောင်မြို့သမိုင်းရှင်းပြနေစဉ် မောင်လေး သန့်ရာဇာက စောင်းတန်းအောက်သို့ ဆင်းဆော့နေသည်။ ကျွန်မ က အန်တီမြမြဝင်းပြောပြသော သမိုင်းကိုစိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင် လျက်ရှိသည်။

“အန်တီ ဒါနဲ့ ခင်ဦးတို့ ခင်လတ်တို့က ဘာဖြစ်သွားကြ တာလဲ၊ ရွှေပေါ်ကျွန်းဆိုတာကရော ဘာလို့ခေါ်တာလဲဟင်”

“ပြောမှာပေါ့ ငါတူမ၊ ခင်ဦးနဲ့ ခင်လတ်ကို အလောင်း စည်သူမင်းကြီး တော်ကောက်ဖို့ ရွှေတောင်စားအမတ်နဲ့ ရွှေလောင်းစား အမတ်ကို စေခိုင်းတယ်။ အဲဒီမှာ ရွှေတောင်စား အမတ်နဲ့ ရွှေလောင်းစားအမတ်တွေဟာ ခင်ဦးတို့ ခင်လတ်တို့နဲ့ ဖောက်ပြန် တာကို မင်းကြီးသိသွားတယ်။ ဒါနဲ့ အမတ်နှစ်ယောက်စလုံးကို သတ်စေလို့ အမိန့်ချပြီး သတ်လိုက်တာပေါ့။

အလောင်းစည်သူမင်းကြီးဟာ မြှောင်ဆိပ်ကမ်းကို ရောက် တုန်း သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး တည်ခဲ့တဲ့စေတီတော်ကို ငုံပြီး တည်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဘုရားကို ဦးဘုရား၊ နောက်တည်တဲ့ ဘုရား နှစ်ဆူကိုတော့ ဝမ်းလှိုင်ဘုရား၊ ပဲဘုရားလို့ ခေါ်ကြတယ်။

ဖောင်တော်ကိုအကြောင်းပြုပြီး ခေါ်တာပေါ့ ငါတူမရယ်။ အခုတော့ ဦးဘုရားကို ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရား၊ ဝမ်းလှိုင်ဘုရားကို နဂါးရုံဘုရား၊ ပဲဘုရားကို ရွှေဂူဘုရားလို့ ပြောင်းလဲပြီး ခေါ်နေ ကြပါပြီ”

“နေဦး၊ ငါတူမရဲ့ အန်တီပြောဖို့ကျန်သွားတယ်၊ ခုနက အသတ်ခံရတဲ့ ရွှေတောင်စားအမတ်နဲ့ ရွှေလောင်းစား အမတ် နှစ်ယောက်ဟာ အသတ်ခံရပြီး မကျွတ်ဘဲ နတ်စိမ်းဖြစ်နေတယ် တဲ့။

ဘုရားတွေတည်ပြီးလို့ အလောင်းစည်သူမင်းကြီးဟာ ဖောင်တော်ကို ထွက်ခိုင်းသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဖောင်တော်က မထွက် တော့ သေသေချာချာ ပြန်စိစစ်ခိုင်းတော့ အသတ်ခံရတဲ့ အမတ် နှစ်ယောက်က နေရာမရှိလို့ နေရာတောင်းကြောင်း သိသွားတယ်။

အဲဒီမှာ ရွှေတောင်စားအမတ်နဲ့ ရွှေလောင်းစားအမတ်ကို နေရာပေးခဲ့တယ်။ ဟိုရှေ့က နတ်စင်က ရွှေလောင်းစားကို အပိုင်စားပေးခဲ့တာ၊ ရွှေတောင်စားအတွက် နတ်စင်ကတော့ မြို့တောင်ဘက်နားမှာ ပေးခဲ့တာပေါ့။

ဟောဒီရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားပွဲ တော်သလင်းလဆန်း (၈)ရက်နေ့၊ လပြည့်နေ့အထိ ကျင်းပတိုင်း မြို့သူမြို့သားတွေက ပူဇော်ပသနေကြရတာပေါ့ကွယ်”

အန်တီမြမြဝင်း၏ စကားမဆုံးမီမှပင် မောင်လေး သန့်ရာဇာ ပြန်ရောက်လာသည်။ အန်တီမြမြဝင်း၏စကားဆုံးသည်နှင့် ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားမှာ ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရားမှတစ်ဆင့် နဂါးရုံဘုရားသို့ သွားကြသည်။

တစ်ဖန် နဂါးရုံဘုရားမှ ရွှေဂူဘုရားသို့ သွားရောက် ဖူးမြော်ကြသည်။ ပဲရွှေဂူဘုရားမှ ထင်ထင်ရှားရှား ကြီးကြီးမားမား အဆောက်အဦးကြီးတစ်ခုကို ကျွန်မမြင်တွေ့ရသည်။

အန်တီမြမြဝင်းက ဝက်မစွတ်အုတ်ကျောင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။

“အဲဒီ ဝက်မစွတ်အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးကို သူဌေးကြီး ဦးထင်ပေါ်က (၁၉၂၀)ပြည့်နှစ် ကတည်ထောင်ခဲ့တာ၊ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့တာ။ ရေစကြိုဦးချင်းကျောင်းနဲ့ ဟောဒီဝက်မစွတ်အုတ် ကျောင်းတော်ကြီးက သမိုင်းအဆက်စပ်ရှိတယ် ငါတူမ။”

“ဘာလို့ ဟင် အန်တီ”

“ရှေးလူကြီးတွေပြောစကားအရကတော့ ဝက်မစွတ် အုတ်

ကျောင်းတော်ကြီးကို သူဌေး ဦးချင်းကလာကြည့်တော့ ကျောင်း ဒကာ ဦးထင်ပေါ်နဲ့ တွေ့သတဲ့၊ အဲဒီမှာ သူဌေးကြီး ဦးထင်ပေါ်က ခင်ဗျား ဒီကျောင်းမျိုးဆောက်နိုင်လို့ လားလို့ မေး လိုက်မိတာပေါ့။

သူဌေးဦးချင်းက ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ပြန်သွားပြီ၊ ရေစကြို မြို့မှာရှိတဲ့ အောင်မြေသာယာတိုက်ထဲမှာ ဦးထင်ပေါ် ရဲ့ ဝက်မစွတ်အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးထက်သာအောင် ဆောက်တော့ တာပေါ့”

“သူဌေးဦးချင်းကသာ သွားသလားအန်တီ”

“သာတာပေါ့ ငါတူမရဲ့၊ အကြံတူ နောက်လူကောင်းစမြဲ မဟုတ်လား၊ ဦးချင်းက သူ့ကျောင်းကြီးပြီးတော့ မြောင်မြို့ ကျောင်း ဒကာ သူဌေးကြီးကို ရွှေပြားမှာ ဖိတ်စာရေးပြီး ကျောင်းရေစက်ချပွဲ တောင် ဖိတ်လိုက်သေးသတဲ့”

အန်တီမြမြဝင်း ရှင်းပြသော သမိုင်းများက အလွန် နားထောင်၍ ကောင်းသည်။ အပြောကောင်းသော ကျူရှင်ဆရာမ ဖြစ်၍ ကျွန်မထင်သည်။ ညနေစောင်းသဖြင့် အန်တီမြမြဝင်းနှင့် အတူ ကျွန်မတို့အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

နောက်ရက်များတွင် အန်တီမြမြဝင်းက မြို့ထဲသို့ စက်ဘီး နှင့်လိုက်ပို့ပေးသည်။

မြောင်မြို့တွင် ရဲစခန်း၊ ဆေးရုံ၊ တရားရုံး၊ ကျောင်းများ၊ စည်ပင်သာယာရေးကြီးများ ရှိသည်။ မြို့နှင့်တူသော မြို့ကလေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ရောက်လေရာတွင် မြို့သူမြို့သားအတော် များများ က နှုတ်ဆက်ကြသည်။ အစားအသောက်များနှင့် ကျွေးမွေး ဧည့်ခံကြသည်။

မြောင်မြို့သူမြို့သားများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် အသက်
မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုကြသူများဖြစ်သည်ကို ကျွန်မ တွေ့ရသည်။

အထူးသဖြင့် ရိုးသား၍ ကြိုးစားသူများဖြစ်ကြသည်။

မြောင်မြို့သို့ ကျွန်မတို့ မိသားစုရောက်နေသည်မှာ
တစ်ပတ်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမ၏ ဒီဇင်ဘာကျောင်း
ဖွင့်အမီ ပြန်ရမည်ဖြစ်သည်။

သို့အတွက် ရေခဲမြေခံကောင်းသော မြောင်မြို့ကို လက်ပြ
၍ နှုတ်ဆက်ခဲ့ရပါတော့သည်။

မြောင်မြို့ရှိ ရွှေပေါ်ကျွန်းစေတီတော်ကြီး

ရွှေပေါ်ကျွန်း ဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်းမှ ပုဂံခေတ်
လက်ရာဆင်းတုတော်

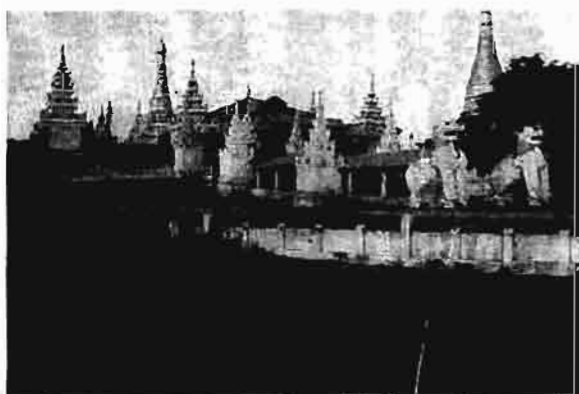
မြောင်မြို့ရှိ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သည့်
ရွှေပေါ်ကျွန်းဘုရား

မြောင်မြို့ရှိ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သည့်
ဝမ်းလှိုင်ဘုရား

ဝမ်းရိုင်ဘုရားဝင်းအတွင်းမှ ဓေတီတော်နှစ်ဆူ

မြောင်မြို့ရှိ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်ထားသည့်
မဲ့ရွှေဂူဘုရား

မဲ့ရွှေဂူဘုရားဝင်းအတွင်းရှိ ဓေတီတော်

မြောင်မြို့တောင်ရပ်ရှိ ဝက်မစွတ်ဘုတ်ကျောင်းတော်ကြီး

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်

ကျွန်မတို့ မိသားစု မြောင်မြို့မှ မန္တလေးသို့ ရောက်ရှိ ပြန်ဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့ရှိ ဖေဖေ၏ ဘာလေးဦးလှဆောင်တို့အိမ်တွင် နေထိုင်တည်းကြသည်။ တည်းခိုရသည့်အိမ်မှာ နှစ်ထပ်တိုက်ကြီး ဖြစ်သဖြင့် ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိလှသည်။

ဖေဖေက မန္တလေးသို့ ရောက်ရောက်ချင်း ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရန် ရထားလက်မှတ် သွားဖြစ်သည်။

မနက်ဖြန် ညနေရထားလက်မှတ်ရသည်ဟု ပြောသည်။

ဖေဖေက ညနေပိုင်းတွင် မန္တလေးရတနာပုံတိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်သို့ လိုက်ပို့ပေးမည်ပြောသဖြင့် ကျွန်မနှင့် မောင်လေး နှစ်ယောက်တို့ အလွန်ပျော်သွားသည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး ရေချိုးထမင်းစားပြီးသည့်အခါ သားဘီးကားငှား၍ ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သို့ သွားကြသည်။

မိနစ် (၃၀)ခန့် ကြာသည့်အခါ ကျုံးမြောက်ဘက် ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အဝင်ဝ မှခဦးကြီးက ထည်ဝါ ညွှားလှပါသည်။ အဝင်ဝိတ်တွင် ဖေဖေက ကျွန်မတို့ မိသားစု သားဦးအတွက် ဝင်ကြေးပေးသည်။

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ထဲရောက်သည့်အခါ သစ်ပင်ပန်းပင်များနှင့် အုပ်အုပ်ဆိုင်ဆိုင် မြင်တွေ့ရသည်။ ကြီးကြီးမားမား သစ်ပင်ကြီးများကို မတွေ့ရ။

ကျွန်မတို့ ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တွင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုရာတွင် ငှက်မျိုးစုံလင်စွာ တွေ့ရှိရသည်။ ထို့အတူ ကျွန်မတို့ ကျားသစ်၊ ဆင်၊ သမင်၊ မိကျောင်း၊ ရေမြင်း၊ ဒေါင်း၊ မျောက်နွားနောက်၊ ဝက်ဝံ၊ ဖြူ၊ ဖုံ စသည့် တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံကို မြင်တွေ့ကြရသည်။

“သမီးရေ ဟောဒီရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးက မန်ရာပြည်ကွင်းကြီးထဲမှာ ဆောက်ထားတာကွယ်၊ ဖေဖေတို့ ငယ်ငယ်က ဒီကွင်းကြီးထဲမှာ ပြည်ထောင်စုနေအထိမ်းအမှတ် ပြခန်းတွေ လုပ်တဲ့နေရာပေါ့”

“ဒါဖြင့် ဒီရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီး တည်ဆောက်ထားတာ မကြာသေးဘူးပေါ့၊ ဟုတ်လား ဖေဖေ”

“၁၉၈၉ ခုနှစ်က စတင်တည်ဆောက်ခဲ့တာ၊ မြန်မာပြည်မှာ ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်၊ မန္တလေးရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ဆိုပြီး နှစ်ခုပဲရှိတယ် သမီး”

ကျွန်မနှင့် ဖေဖေက စကားပြောရင်း တစ်နေရာပြင်တစ်နေရာလျှောက်ကြည့်သည်။ မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကျွန်မတို့နောက်မှကပ်ပါလာသည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစု ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တွင် နေရာအတော်များလျှောက်ကြည့်ပြီးသည့်အခါ ကျွန်မတစ်ဦး သတိထားမိသည်။ အခြားမဟုတ်ပါ။

မန္တလေး၊ ရတနာပုံဥယျာဉ်ကြီးမှာ များစွာကျယ်ဝန်းကြောင်း သတိထားမိပါသည်။ ထို့အတူ ရတနာပုံတိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်အတွင်း၌ တိရစ္ဆာန်များထားရှိရာ အဆောက်အဦများ၊ ရေကန်များ၊ ကုန်းကမူများ၊ လူသွားလမ်း၊ ယာဉ်သွားလမ်း၊ မီးရထားလမ်း၊ တံတားများကို သူ့နေရာနှင့်သူ စနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသည်ကို ကျွန်မမြင်တွေ့ရသည်။

ဟိုကြည့်၊ သည်ကြည့်နှင့် ကျွန်မတို့မိသားစု ကြိုးတံတားအနီးသို့ ရောက်ရှိလာသည်။

ထိုစဉ် ဖေဖေက မန္တလေး၊ ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ ဆာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကို သွားရောက် တွေ့ဆုံသည်။ ဖေဖေနှင့်အတူ ခန့်ထမ်းတစ်ဦးပါလာသည်။

“ကဲ သူငယ်ချင်း ဒါက ကိုယ့်သမီး ခင်ရတနာ ဟောဒါက ကိုယ့်သားသန့်ရာဇာ၊ ဒါက ကိုယ့်အမျိုးသမီး၊ ကဲ . . . သမီးတို့ သားတို့သိချင်တာရှိရင် ဟောဒီဦးလေးကို မေးကြ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဖေဖေ”

“လာဗျာ ဟိုသစ်ပင်ရိပ်ကလေးအောက် သွားရအောင်”

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ ဝန်ထမ်းကြီးနှင့်အတူ ကျွန်မတို့ မိသားစု သစ်ပင်ရိပ်အောက်သို့ သွားကြသည်။ မောင်လေးသန့်ရာဇာက ဘာမျှ စိတ်ဝင်စားဟန်မရှိ။ ဆော့ကစားရန်သာ ကြည့်နေသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်မကပင် စတင်၍ မေးမိသည်။

“ဦး ဦး ဒီတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးက ဘယ်တုန်းက စဖွင့်တာလဲဟင်”

“အင်း ဦးဦးတို့ မှတ်တမ်းအရ ဟောဒီ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်

ကြီး ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၇)ရက်နေ့ မနက် (၇)နာရီမှာ ဖွင့်ပွဲ ကျင်းပခဲ့တယ်ကွယ်”

“မြေအကျယ်အဝန်းကရော ဘယ်လောက်ရှိလဲ ဦးဦး”

“ဟောဒီ ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးရဲ့ အကျယ် အဝန်းက ၅၃ ဒသမ ၂၁ ဧကရှိတယ် သမီး”

“အကျယ်ကြီးပဲနော်၊ ဒီထဲမှာရှိတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေရော ဘယ်ကရလဲဟင်”

“အင်း တိရစ္ဆာန်တွေစုဆောင်းရရှိဖို့ကတော့ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရတာပေါ့ကွယ်။ လှောင်အိမ် တွေ အကုန်လုံးဆောက်ပြီးတော့မှ တိရစ္ဆာန်တွေကို ရွှေ့ပြောင်း သယ်ယူရတာပေါ့၊ တိရစ္ဆာန်တွေရောက်တဲ့ နေ့ကစပြီး ဆေးဝါး ကုသမှုကအစ စနစ်တကျ လုပ်ခဲ့ရတာ”

ကျွန်မနှင့် ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တွင်းမှ ဝန်ထမ်း ကြီးတို့ စကားပြောနေချိန်တွင် မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကြိုး တံတားပေါ်တွင် ပြေးလွှားဆော့ကစားနေသည်။ ကြိုးတံတားကြီး က အိပ်ပျက်အိပ်ပျက်နှင့်။

ကျွန်မလည်း မောင်လေးနှင့်အတူ ဆော့ကစားချင်စိတ် ပေါက်လာပါသည်။

ကျွန်မသိလိုသည့် အကြောင်းတစ်ခုကို မေးပြီးလျှင် မောင်လေးနှင့်အတူ သွားဆော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်မိသည်။

“ဦး ဦး ဟောဒီ ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ထဲမှာ တိရစ္ဆာန် ဘယ်လောက်ရှိလဲဟင်၊ အမျိုးအစားရောခွဲထားလား၊ ဦးဦး”

“ဥယျာဉ်စဖွင့်ကာစကတော့ တိရစ္ဆာန် (၄၂) မျိုး

အကောင်ရေက (၁၉၆)ကောင်ပဲ ရှိတာကွယ်၊ အဲ နောက်တော့ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကော်မတီကနေပြီးတော့ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်တဲ့အခါ နို့တိုက် သတ္တဝါအုပ်စု (၂၈) မျိုး၊ အကောင် ရေက (၁၁၅) ကောင်၊ ငှက်အုပ်စုက (၂၀) မျိုး၊ အကောင်ရေက (၁၅၂) ကောင်၊ တွားသွားသတ္တဝါ (၅) မျိုး၊ ကောင်ရေက (၁၆) ကောင် ဆိုတော့ (၅၃) မျိုးကနေ ကောင်ရေ (၂၈၃) ကောင်ထိ တိုးတက်လာတယ် သမီးရဲ့”

“သမီး သိချင်တာလေးတွေ ပြောပြတဲ့ ဦးဦးကို ကျေးဇူး တင်ပါတယ်ရှင့်၊ သမီးကြိုးတံတားပေါ် သွားချင်လို့ ခွင့်ပြုပါဦး”

“ကောင်းပါပြီ သမီးရယ်၊ ကောင်းပါပြီ”

ကျွန်မတို့ဖောင်နမနစ်ယောက် ကြိုးတံတားပေါ်မှ ဆော့ ကစားပြီး ပြန်လာသည်ထိ ဖေဖေနှင့် ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် တ ဝန်ထမ်းကြီးတို့ စကားပြောနေဆဲဖြစ်သည်။

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သည် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်များဌာနခွဲမှ အမှုထမ်း အရာထမ်းများဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်ရှိကြောင်း ကျွန်မ သိပ်မဲ သိရှိရသည်။

“ကဲ ကျွန်တော်တို့ကို ခွင့်ပြုဦးဗျာ၊ သားနဲ့သမီးကို ယော ခင်းကြီးအုတ်ကျောင်းတော်နဲ့ ဂူဗိမာန်ကို အချိန်ရှိတုန်း လိုက်ပို့ ပေးချင်လို့ဗျာ”

“ရပါတယ်ဗျာ၊ နောက်ရောက်ရင်လည်း ဝင်ကြဦး”

“သမီးနဲ့သား ဦးဦးကို နှုတ်ဆက်လိုက်ဦး”

“ဦးဦး သမီးနဲ့မောင်လေးတို့လို ကလေးတွေပျော်ရွှင်

အောင် ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးကို တည်ဆောက်ပေး
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်၊ သမီးတို့ကို သွားခွင့်ပြုပါဦး။”

“ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီး တည်ဆောက်ပေး
ဦးဦးကို ကျေးဇူးမတင်နဲ့ သမီးရဲ့ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ တွေထံ
ကျေးဇူးတင်ဟုတ်လား။”

“ဟုတ်ကဲ့ရှင်”

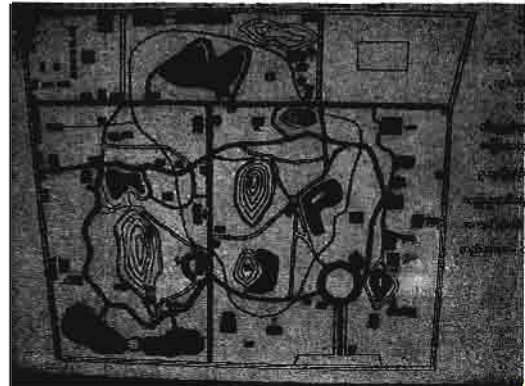
ကျွန်မနှင့်အတူ ကလေးငယ်များ ပျော်ရွှင်မှုအတွက်
ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးကို တည်ဆောက်ပေးခဲ့သူများ
လူငယ်များကိုယ်စား အထူးကျေးဇူးတင်သည်။

ကျွန်မတို့ လူငယ်များသည် ပျော်ရွှင်မှုကို အထူး မက်
ကြသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း ခံစားရသည်။

ကျွန်မသည် မန္တလေးရတနာပုံဥယျာဉ်ကြီးကို တစ်ခါ
မျှသာ ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း ပျော်ရွှင်မှုအပြည့်အဝ ရရှိခဲ့ပါသည်။
သည့်အတွက် ကျွန်မသည် ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ မထွက်ခွာ
ကလေးများ၏ပျော်ရွှင်ခံစားလိုမှု သဘာဝကို နားလည် ကိုယ်စား
စာတတ်သူအားလုံးကို ကျန်းမာချမ်းသာစေကြောင်း ဆုတောင်း
မေတ္တာပို့သခဲ့မိပါသည်။

မန္တလေးရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် အဝင်ဝမှပုံဦး

မန္တလေးရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် မြေပုံအညွှန်း

ရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွင်းတွင် မြင်တွေ့ရသည့်
ယုန်၊ သမင်

မန္တလေးရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွင်းတွင် မြင်တွေ့ရသည့်
ငန်းနက်ကြီးနှစ်ကောင်

မန္တလေးရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွင်းတွင် မြင်တွေ့ရသည့်
အာလောင်ငှက်

ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် မန္တလေးမြို့၊ ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်
ဥယျာဉ်မှတစ်ဆင့် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း
ခဲ့သည့် အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးတည်ရှိရာ မန္တလေးမြောက်ပြင်
သွားကြသည်။

ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးသည် မန္တလေး
တောင်ခြေအနီးတွင် တည်ရှိသည်။ မန္တလေးတောင်၏ အနောက်
ဘက်ယွန်းယွန်းတွင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့စီးလာသော ကားကလေးလည်း လမ်းကျွန်း
လမ်းသွယ် အထပ်ထပ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်
ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည့် အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး မုခ်ဦးအဝင်
တွင် ရပ်လိုက်သည်။

အဝင်မုခ်ဦးတွင် ယောမင်းကြီးကျောင်းတိုက်ဟု တွေ့ရ
သည်။

ကျောင်းပတ်ပတ်လည်တွင် အုတ်တံတိုင်းများ ကာရံထား
သည်။

ကျွန်မတို့ ကျောင်းဝင်းထဲဝင်လိုက်သည့်အခါ ကျောင်းဝင်း
တွင် ဘာပင်မျှမရှိပါ။ ရှင်းနေသည်။ ကျောင်းရှေ့ တည်တည်တွဲတွဲ
ဓါတ်တိုင်အိုကလေးတစ်တိုင်သာ တွေ့ရှိရသည်။

ယောမင်းကြီး၏ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးမှာလည်း အိုမင်း
ပျက်စီးနေပြီဖြစ်သည်။ ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်း တော်ကြီးကို
အုန်မလျှောက်ကြည့်နေစဉ် ဖေဖေရောက်လာသည်။

“သမီး ဟောဒီ ယောမင်းကြီးအုတ်ကျောင်းတော်ကြီးက
၁၂၃၃ ခုနှစ်က ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်း
တာကွယ့်၊ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က တောင်မြို့မှာ ကျောင်း
ဆောက်လှူခဲ့သေးတယ် သမီး၊ အဲဒီကျောင်းကိုလည်း ယောမင်းကြီး
ကျောင်းလို့ ခေါ်ကြတယ်”

“ဒီ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးကိုကြည့်ပြီး သမီးတစ်ခု
ဦးစားမိတယ်”

“ငါ့ သမီးက ဘာများစဉ်းစားမိလို့လည်း ဆိုစမ်းပါဦး”

ကျွန်မနှင့်ဖေဖေ စကားပြောရင်း အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး
အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မတို့နောက်မှ မောင်လေး
သန့်ရာဇာတို့ လိုက်ပါလာသည်။

“တခြားတော့ မဟုတ်ပါဘူး ဖေဖေ။ ဒီကျောင်းတော်ကြီး
ကို ဘာလို့ အုတ်နဲ့ဆောက်ထားသလဲဆိုတာရယ်၊ နောက်ပြီး အဲဒီ
အုတ် အဲဒီအခါနဲ့စာရင် နည်းနည်းခေတ်မီနေသလားလို့ပါ ဖေဖေ”

“ဟ ငါ့သမီးအတွေးအခေါ်တွေ သိပ်မြင့်နေပါလားကွ
ဆာ၊ မှန်တယ် သမီး၊ သမီးအတွေး မှန်တယ်။ အဲဒီ ခေတ်က
အုတ်နဲ့ကျောင်းတွေဟာ ကျွန်းနဲ့ဆောက်တဲ့ ကျောင်းကြီးတွေပဲ
တာကွယ့်”

“ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က ဘာလို့ အုတ်နဲ့ ဆောက်ခဲ့
သလဲ မသိဘူးနော် ဖေဖေ”

“အဲဒီအုတ်ကျောင်းကြီး ဆောက်လုပ်မလျှော့ခါနီးခင်က ရွှေပြည်ဝန်ကြီးဦးဘိုးလှိုင် ရွေးချယ်စေလွှတ်တဲ့ လူငယ်တွေဟာ ပြင်သစ်နိုင်ငံကနေ ပြန်လာကြပြီ သမီး။ အဲဒီလူငယ်တွေကနေ တစ်ဆင့် သူ့မှာ ခေတ်မီတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေရှိလာပြီလေ။ ဖေဖေလည်း မြန်မာ့ဗိသုကာလက်ရာတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ အစကထဲက သိထားတယ်ကွယ့်”

ကျွန်မနှင့် ဖေဖေ စကားပြောရင်း အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးကို တစ်ပတ်ပတ်၍ ကြည့်ကြသည်။ အုတ်သားအင်္ဂါတွေများမှာ အနည်းငယ်မျှသာ ပျက်စီးသေးသည်။

တံခါးပေါက်များမှာမူ အားလုံးနီးပါးမျှ ပျက်စီးနေပြီဖြစ်သည်။

“တချို့ပညာရှင် ဆရာကြီးတွေကတော့ ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးဟာ အနောက်တိုင်း ဗိသုကာပုံစံလို့ ဆိုကြတယ်သမီး။ တိတိကျကျပြောရရင် ပြင်သစ်နန်းတော် အဆောက်အဦရဲ့ အစိတ်အပိုင်းပုံစံလို့ ပြောကြတယ်”

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖေဖေရယ် သူ့ခေတ်သူ့အခါမှာတော့ ဆန်းကြယ်နေတာပဲ၊ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုတော့ ရှိမှာပဲ ဖေဖေ မဟုတ်ဘူးလား”

“ဟုတ်တယ် သမီး၊ သူ့မှာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိကို ရှိရမယ် ဖေဖေအထင်တော့ မီးဘေးအန္တရာယ် ကင်းအောင်၊ ကြာရှည်တည်တံ့ခိုင်ခံ့အောင်၊ အဲဒါမှမဟုတ် တခြားဝန်ကြီးတွေထက်သာအောင် ဆောက်တာလို့ ဖေဖေယူဆတယ် သမီး”

“ဒါတင်မကလောက်သေးဖူးဖေဖေ၊ ဖေဖေတို့ ပြော

သမီးသိရသလောက်ဆိုရင် စူးစမ်း တီထွင်လိုစိတ်ကြောင့်လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်ဖေဖေ”

ဖေဖေနှင့် ကျွန်မစကားပြောရင်း မိသားစုအားလုံး ယောမင်းကြီး ကျောင်းတိုက်ဝင်းအတွင်းမှ ပြန်ထွက်လာကြသည်။ သို့နောက် ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး ထနောင်းပင်ရိပ်တွင် ချွေးသိပ်ရင်း အမောဖြေကြသည်။

ကျွန်မတို့ အမောဖြေနေစဉ် ထနောင်းပင်ပေါ်မှ ချိုးကူသံ သဲ့သဲ့ကို ကြားနေရသည်။ ထိုစဉ် မောင်လေးသန့်ရာဇာက ဖေဖေအား မေးခွန်းတစ်ခုမေးပါသည်။

“ဖေဖေ ဒီကျောင်းတိုက်ကြီးဆောက်တာ ဘယ်လောက် ကုန်လဲဟင်”

“ငွေကျပ် တစ်သိန်းကျော်ကုန်တယ်လို့ စာအုပ်တွေထဲမှာ ဖတ်ရဖူးတယ်သားရဲ့”

“တစ်သိန်းဆိုတော့ သိပ်မကုန်ဘူးနော် ဖေဖေ”

“အခု တစ်သိန်းမဟုတ်ဘူးသားရဲ့၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော်က ဖုတ်သိန်းကိုပြောတာ၊ အဲဒီခေတ်က ရွှေတစ်ကျပ်သားမှ နှစ်ဆယ်၊ ဆန်တစ်တင်းမှ နှစ်ကျပ်ပေးရတဲ့ ခေတ်ကွသားရဲ့”

“ဟာ ဒါဆို အများကြီး ကုန်တာပေါ့”

ဖေဖေက ယောမင်းကြီးအုတ်ကျောင်းတော်ကြီး၏ ကုန်ကျခရိတ်နှင့် ထိုခေတ်က ရွှေဈေးနှင့် ဆန်ဈေးကို နှိုင်းယှဉ်ပြသဖြင့် ကျွန်မတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်စလုံး များစွာအံ့သြမိသည်။ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်မိသည်။ ယခုခေတ်ဆိုလျှင်

ငွေကျပ်သိန်းပေါင်းများစွာ ကုန်ကျမည်ကိုလည်း ကျွန်မတွေးမိသည်။

ထိုစဉ် ဖေဖေက စကားဖြတ်၍ ပြောသည်။

“သမီးနဲ့သားကို ဖေဖေပြောစရာတစ်ခု ကျန်သေးတယ်။ တခြားမဟုတ်ဘူး၊ ဒီကျောင်းတော်ကြီးကို လူအများက ယောမင်းကြီးအုတ်ကျောင်းကြီးလို့ ခေါ်ကြပေမယ့် ရွှေပြည်ဝန်ကြီးဦးဘိုးလှိုင်က ဒီအုတ်ကျောင်းကြီးကို ဣဌကရာဇ်အုတ်ကျောင်းလို့ အမည်သမုတ်ခဲ့တာ”

“အဲ ကျောင်းကြီးပြီးတော့ စံကျောင်းဆရာတော်၊ မဟာဗိုလ်ဆရာတို့ကို ကျောင်းတင်လှူဒါန်းတယ်၊ ကျောင်းတင်ပွဲနဲ့အတူ သူ့သားကြီး မောင်မောင်ဘကို ရှင်ပြုပေးပြီး၊ သမီးကြီး ခင်ခင်ကြီးလို့ ခေါ်တဲ့ စောပို့မယ်ရယ်၊ သမီးငယ် ခင်လေးငယ်လို့ခေါ်တဲ့ သုသီရိပတာတို့ကို နားထွင်းမင်္ဂလာ ကျင်းပပေးခဲ့တယ်တဲ့”

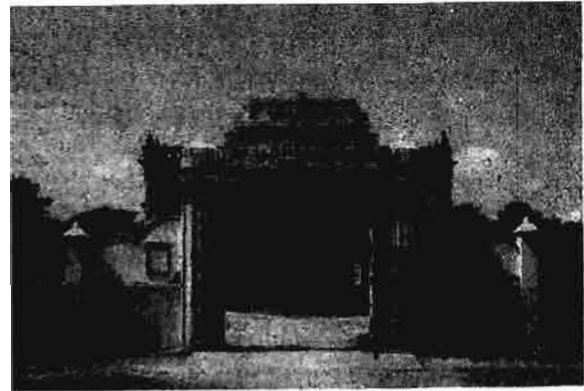
“ဖေဖေ သားကိုလည်း ရှင်ပြုပေးရဦးမယ်နော်”

“သမီးကိုလည်း နားထွင်းမင်္ဂလာ လုပ်ပေးရမယ်နော်”

“အချိန်တန်တော့ လုပ်ပေးရမှာပေါ့၊ သမီးနဲ့သားရယ်”

ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်လည်း ဖေဖေပြောသည့် ယောမင်းကြီး၏ သားသမီးများ ရှင်ပြုပွဲ နားသပွဲကို ကြားရ၍ ပူဆာမိသည်။ ဖေဖေက လေးတွဲသော ကတိပေးသည်။ အားမပါလှပါ။

ကျွန်မတို့ သားအဖတစ်တွေ ကားပေါ်တက်ကြသည်။ ကျွန်မမှာ မန္တလေးတောင်ကြီးအား ငေးမောကြည့်နေမိသည်။ မကြာမီ ကျွန်မတို့ကားကလေးလည်း စတင်ထွက်ခွာလာပါတော့သည်။

ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းတော်အဝင်ဝမှန်ဦး

ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး

ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရုပ်တုနှင့်
အထိမ်းအမှတ်ဗိမာန်

ကျွန်မတို့ စီးလာသည့် ကားကလေးသည် မန္တလေး
တောင်ခြေအနီးရှိ ယောမင်းကြီးကျောင်းတိုက်မှတစ်ဆင့် ယော
မင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရုပ်တုနှင့် အထိမ်းအမှတ်ဗိမာန်ရှိရာသို့ မောင်း
နှင်လာခဲ့သည်။

မန္တလေးနန်းမြို့ရိုးကြီးအနီးမှ မောင်းနှင်လာသဖြင့် ကျုံး
ရေနှင့် နန်းမြို့ရိုး၏ အလှအပကို ကျွန်မ တမေ့တမော ကြည့်ရှု
ခံစားမိသည်။

ကျုံးတွင်းမှ ကြာပန်းဖြူနီကလေးများကလည်း စိမ်းမြ
ကြည်လင်သော ကျုံးရေနှင့် ပနာတင့်လှသည်။ ကားပေါ်မှ ကြည့်ရ
သဖြင့် ကျွန်မ အားမလိုအားမရ ဖြစ်မိသည်။

မကြာမီ နန်းမြို့ရိုးကြီး၏ အနောက်ကျုံးလမ်းမှ မောင်းနှင်
လာသော ကားကလေးသည် လမ်းတစ်ခုအတွင်းသို့ ချိုးဝင်လိုက်
သည်။

၂၂ လမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၂ လမ်းအတိုင်း ဆက်လက်
မောင်းနှင်လာရာ လမ်းဘေးဝဲယာတွင် ခြင်္သေ့ကြီး နှစ်ကောင်ကို
လည်း မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့အတူ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်အား

ဂုဏ်ပြုတည်ဆောက်ထားသည့် ယောမင်းကြီးစာကြည့်တိုက်ကို
လည်း လမ်းဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။

ယောမင်းကြီး လမ်းအလွန်တွင် ကျွန်မတို့ကားကလေး
လမ်းဘေးတွင် ကပ်၍ ရပ်လိုက်သည်။

ကျွန်မတို့ ကားကလေး ရပ်သည့်ဘေးတွင် မုခ်ဦးတစ်ခုကို
တွေ့ရသည်။ မုခ်ဦးရှိ စာတန်းကို ကျွန်မ ဖတ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ
ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရုပ်တုနှင့် အထိမ်းအမှတ်ဗိမာန်ဟု
ရေးသားထားသည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး ကားပေါ်မှ ဆင်း၍ မုခ်ဦး
အဝင်ဝသို့ သွားကြသည်။ အဝင်တံခါးက သော့ခတ်၍ ပိတ်ထား
သည်။

“ဗိမာန်စောင့်တဲ့ လူတွေမရှိဘူးလား၊ တံခါးဖွင့်ပါဦး။”

ဖေဖေက အဝင်တံခါးဝမှ တာဝန်ရှိသူများအား လှမ်း
အော်ခေါ်သည်။ နှစ်ခါသုံးခါကောက် ဖေဖေ လှမ်းအော်သည့်အခါ
အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် တံခါးလာဖွင့်ပေးသည်။

“လာ သမီးတို့ သားတို့လာကြ၊ ဟိုမှာရှိတဲ့ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး
ဦးဘိုးလှိုင်ရဲ့ ရုပ်တုကို အရင်သွားကြည့်ကြရအောင်”

ဖေဖေနောက်မှ ကျွန်မတို့ မောင်နှမလိုက်သွားကြသည်။
တကယ့်လူတစ်ရပ်နီးပါးမျှ ထုလုပ်ထားသည့် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး
ဦးဘိုးလှိုင်၏ ရုပ်တုကြီးကို တွေ့ရှိရသည်။

ရုပ်တုကြီးတွင်တွေ့ရသော ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏
ဥပဓိရုပ်က တည်ကြည်ခံ့ညားလှသည်။ တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်မှုရှိ
သည်။ မိုးသား၍ ကြိုးစားသော အညာသားကြီးနှင့် တကယ်တူ
သည်။

ကြံ့ကြံ့ဖန်ဖန် အတွေးတစ်ခု ကျွန်မရမိသည်။

အခြားမဟုတ်ပါ။ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်ရပ်တုကြီးက အသက်ဝင်လာပြီး ကျွန်မကို စကားပြောရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲဟု တွေးမိခြင်းဖြစ်သည်။

ရပ်တုကြီးကို ကျွန်မ ငေးမောကြည့်ရှု၍ စိတ်ကူးယဉ် နေစဉ် ဖေဖေက ကျွန်မကို လာခေါ်သည်။

မန်ကျည်းပင်အောက်မှ အုတ်ဂူကလေးများကို ပြသ သည်။

ထို့နောက် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်နှင့် ဝန်တတော် ဒေါ်ခင်ဖြူတို့၏ အုတ်ဂူများရှိရာ ဗိမာန်အတွင်းသို့ လိုက်လံပြသ သည်။

ရှေးဦးစွာ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးကတော် ဒေါ်ခင်ဖြူ၏ ကျောက် စာတိုင်ကမ္ဗည်းနှင့် အုတ်ဂူကို တွေ့ရသည်။ ခေါင်းရင်းဘက်တွင် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ ကျောက်စာတိုင်ကမ္ဗည်းနှင့် အုတ်ဂူကို တွေ့ရသည်။

ခြေရင်းဘက်တွင် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ သားတော် နှင့် သမီးတော်များ အုတ်ဂူကို တွေ့ရှိရသည်။

“ဖေဖေ သမီးကျောက်စာပေါ်က စာတွေကူးချင်တယ်၊ မြင်လဲမမြင်ဘူး။”

ဂူများထားရှိရာ အဆောက်အဦမှာ အနည်းငယ် မှောင် နေသည်။ ကျွန်မက ကျောက်စာကူးလိုကြောင်း ဖေဖေအား လှမ်း ပြောသည်။

“မမတို့ကတော့ လုပ်ပြီ၊ ရောက်လေရာအရပ် စာကူးဖို့ပဲ လုပ်နေတာ”

“နေဦးသမီး ဖေဖေ ဒီနားကဆိုင်တွေမှာ ဖယောင်းတိုင် သွားဝယ်လိုက်ဦးမယ်”

“သားက ဒီလိုမပြောရဘူးလေ၊ မမက ဝါသနာပါတာ ကိုးကွယ့်၊ ကဲ လူလေးပျင်းရင် မင်း ဖေဖေနဲ့လိုက်သွား၊ မင်း မမနား ဘကြီးစောင့်ပေးလိုက်မယ် ဟုတ်လား”

ဖေဖေနောက်သို့ မောင်လေးသန့်ရာဇာ လိုက်သွားသည်။ ဘကြီးက ကျွန်မအနီးတွင် အဖော်လုပ်ပေးနေသည်။

မကြာမီ ဖေဖေပြန်ရောက်လာသည်။ ဖယောင်းတိုင်ကြီး နှစ်တိုင်လည်းပါသည်။

ဖေဖေက ဖယောင်းတိုင် ထွန်းပေးပြီး ကျောက်စာကို ပြသည်။ ကျွန်မက ပထမဦးဆုံး ရွှေပြည်ဝန်ကြီးဦးဘိုးလှိုင်၏ ကမ္ဗည်းကျောက်စာကို ကူးယူမိသည်။

ရွှေပြည်ဝန်ကြီးမင်း

သတိုးမင်းကြီးမင်းလှမဟာမင်းခေါင်သီဟသူ

ငယ်မည် ဦးဘိုးလှိုင်

သက္ကရာဇ် ၁၁၉၁ ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း၊ ၁၀ ရက် ၆ နေ့အဝင်။ ညဉ့် ၃ ချက်တီးကျော်အချိန်တွင် မြင်းခြံ အထက်ရွာ ပုလဲရွာဘွား။ အဘ ယင်းတောဝန်ကြီး၊ ငယ်မည် ဦးရွှေဟုတ်။ အမိ ဝန်ကြီးကတော် မယ်ငြိမ်း။ ဘိုးရွှေပြည်ဝန်။ လက်ဝဲ ဝင်းတော်

မျိုး ဦးတော။ ဘွဲ့။ မင်းလှကျော်ထင်။ ငယ်မည်။ အမရပူရမြို့။ ပဌမဆရာ။ ဦးကျပွေ့ထံ သာမဏေအဖြစ်ဖြင့် နေ၍။ ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ သဒ္ဒါသင်သည်။ နောက် လူထွက်သောအခါ မင်းတုန်းမင်းက နောင်တော် ပုဂံမင်းကိုတင်၍ ဒုတိယထပ်မံရှင်ပြုပြီးလျှင် မဲထီးတိုက်မှာ စာသင်၍နေသည်အတွင်း မင်းတုန်းမင်း ၁၂၁၄ ခုနှစ်။ ရွှေဘိုမြို့သို့ ထွက်တော်မူရာ လူထွက်၍ လိုက်ရမည် အမိန့်တော်ရှိသည့်အတိုင်း လူထွက်၍ လိုက်ရသည်။ ရွှေဘိုမြို့ကို မင်းတုန်းမင်းအောင်မြင်တော်မူ၍ ခေတ္တ စံနေတော်မူသည့်အတွင်း ယောမြို့စား မင်းသားအဖြစ်နှင့် သူကောင်းပြုတော်မူ၍ အမရပူရမြို့သို့ ဝင်တော်မူရာ ကုလားဝန်အရာ ခန့်တော်မူပြီးလျှင် မကွေးဝန်ကြီး သမီးအငယ် ခင်ဖြူကို ၁၂၁၅ ခုနှစ် အမိန့်တော်နှင့် တောင်းရမ်းလက်ထပ် မင်္ဂလာပြုစေသည်။ ၁၂၁၉ ခုနှစ် ရောက်လျှင် အတွင်းဝန် ယောမြို့စားအရာနှင့် သူကောင်းပြုတော်မူသည်။ ငွေခွန် ၁၂ ရပ်၊ အကောက် ရေနံ ဈေး၊ ပွဲ၊ ကင်း၊ ကူးတို့များကိုလည်း အပ်တော်မူသည်။ ၁၂၂၉ ခုနှစ်မှာ ကလေးမြို့၊ ယောမြို့၊ ဆောမြို့၊ လောင်းရှည်မြို့၊ ထီးလင်းမြို့များကို ဆိုင်ရာ အပ်တော်မူသည်။ ၁၂၃၂ ခုနှစ် မြောက်ပြင်သူရဲတပ်ရွာရှေ့ ဒုတိယကျောင်းဆောက်လုပ်ပြီးပြေ၍ ကျောင်းရေစက်ချ သားရှင်ပြု၊ သမီး နှစ်ယောက် နားထွင်းမင်္ဂလာပြုသည်။ ၁၂၄၀ ပြည့်နှစ် ရတနာပုံမြို့နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတရားကြီး နတ်ပြည်စံတော်မူ၍ သားတော် သီပေါမင်းသား နန်းတက်တော်မူရာ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးအရာခန့်ထား သူကောင်းပြုတော်မူသည်။ ၁၂၄၅ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ အသက် ၅၄ နှစ်အရွယ်ရောက်သောအခါ တဝကူးသည်။

“သားအကြီး ရွှေပြည်ဝန်မောင်မောင်ဘ၊ ဘွဲ့၊ မင်းလှကျော်ထင်၊ သမီးအကြီး မှန်နန်းအပျိုတော် ခင်ခင်ကြီး။ ယင်းတောရွာစား။ ဘွဲ့သုသိရိပဘာ အမီးအငယ် ခင်လေးငယ်၊ စဉ့်ကိုင်ရွာစားဘွဲ့၊ သုသီရကဉ္စနာ။ ။ ရွှေပြည်ဝန်မင်းသည် ပိဋကတ်၊ သင်္သကရိုက်၊ ဗေဒင်၊ ဆေးကျမ်း၊ လောကီဂဏန်းကျမ်းများကို ကောင်းမွန်စွာ တတ်မြောက်နားလည်၍ ထိုးထွင်းထက်မြက်နားလည်၍ ထိုးထွင်းထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာဝိသသထူးနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ပညာရှိဟူ၍ ကျော်စောထင်ရှားရှိသည်။ တိုင်းပြည်၏ အကျိုး၊ မင်းဧကရာဇ်အကျိုးတိုးတက်ကြီးပွားရန်များကိုလည်း အထူး အားထုတ်သည်။ လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးနှစ်ပါးကို ချွေ၍ အောက်၌ရေးသားရှိသော ကျမ်းများကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။

ကျမ်းအမည်

သမသနဉာဏ်တော်	သဒ္ဒသင်္ဂဟ	အဘူတသာဂရ
၁၀ ပါးအကျယ်ဘွဲ့		
ဝိမုတ္တိရသကျမ်း	ဥတုဘောဇန	ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟ
အလင်္ကာနိဿယသစ်	နဝသိဒ္ဓန္တ	အဿဘောဗ
ဝိဇယသုတ်	လိလာဝတီ	
သံဠသုတ်	မဟာသုဇာတက	
ကာယနုပဿနာ	လိပိဒီပိကာ	

ကျွန်မ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ ကမ္ဘာလှည့်ကျောက်စာ ကူးပြီးသည့်အခါ ဖယောင်းတိုင် တစ်တိုင်နီးပါးမျှ ကုန်သွားသည်။ ဖယောင်းတိုင်နောက်တစ်တိုင် မီးထပ်ညှိရသည်။ ဖေဖေနှင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာတို့ အပြင်ထွက်၍ လက်ဘက်ရည် သောက်နေကြသည်။ ပြန်ရောက်မလာကြသေးပေ။

ကျွန်မကျောက်စာ တစ်ချပ်ကူးပြီးသည့်အခါ လက်အတော်ညောင်းသွားပါသည်။ ယင်းအတွက် ခြေညောင်း လက်ဆန့်လုပ်သည်။ လက်ဖျားကလေးများကို လှုပ်ခါသည်။ အတန်ငယ်ကြာသည့်အခါ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးကတော် ဒေါ်ခင်ဖြူ၏ ကမ္ဘာလှည့်ကျောက်စာကို ဆက်၍ကူးသည်။

ရွှေပြည်ဝန်ကြီးကတော် ငယ်မည်ခင်ဖြူ

သက္ကရာဇ် ၁၁၉၅ ခု၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂ ရက် ၅ တေးနေ့၊ အမရပူရမြို့ဖွား။ အဘ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး လက်ထက်၊ ကျိဝန်ကြီး၊ ပုဂံမင်းလက်ထက် ကျော်မော်ဝန်ကြီး မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်၊ မကွေးဝန်ကြီး ဦးကြာဥ၊ အမိ ဝန်ကြီးကတော် မရွှေကြာဘိုးသရဲဝန် ဦးထွန်း၊ ရတနာပုံ မြို့တည် နန်းတည်မင်းတုန်းဘုရင် ပဉ္စမသင်္ဂီယနာတင် မင်းတရားကြီး အမိန့်တော်နှင့် ယင်းတော်ဝန်ကြီးသား ယောမြို့စား မင်းသားအခေါ်ခံ ဦးဘိုးလှိုင်နှင့် ၁၂၁၅ ခုနှစ် လက်ထပ် မင်္ဂလာပြုစေပြီးလျှင် ၁၂၁၉ ခုနှစ် အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ်ရောက်သောအခါ ယောမြို့စားအတွင်းဝန်

ကတော်အဖြစ်နှင့် ရွှေပိန်းယဉ်စီး မုတ်လှ ကနွားများကို ပွဲတက်သောအခါ စီးနင်း၍ အပေးတော်ခံကတော်ကြီး ၄ ယောက် တို့အနက်၊ တယောဆရာနှင့် ခစားထမ်းရွက်ရသည်။ ၁၂၂၇ ခုနှစ် အဝမြို့ စော့ချိုကို အစားသနားတော် မြတ်ခံရသည်။ ၁၂၃၃ ခုနှစ်မှာ မြောက်ပြင်သစ်တပ်ရွာရှေ့၊ အုတ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်၊ ကျောင်းရေစက်ချ၊ သားအကြီး မောင်မောင်ဘ၊ ရှင်ပြုမင်္ဂလာ၊ သမီးအကြီး ခင်ခင်ကြီး၊ သမီးအငယ် ခင်လေးငယ်တို့ကို နားထွင်းမင်္ဂလာ ပြုပြီးလျှင် ၁၂၄၀ ပြည့်နှစ် ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည်မင်းတုန်းဘုရင် ပဉ္စမသင်္ဂီယနာတင် မင်းတရားကြီး နတ်ပြည်စံတော်မူ၍ သားတော် သီပေါမင်းသား၊ နန်းတက်တော်မူရာ၊ ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ကတော်အရာ၊ သူကောင်း ပြုတော်မူသည်ကို ခံ၍ ၁၂၅၇ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်၊ အသက် ၆၂ နှစ်အရွယ် ရောက်သောအခါ ကံကုန်သည်။

ဤကျောက်စာကို သားမင်္ဂမောင်မောင်ကလေးနှင့် သမီးခင်ခင်ကြီးတို့က ၁၂၅၉ ခု၊ ()တောင်းပန်ချက်အရ ရေးသားသည်။

ကျွန်မ ရွှေပြည်ဝန်ကြီးကတော်၏ ကျောက်စာကို ကူးပြီးသည့်အခါ ညနေစောင်းနေပြီဖြစ်သည်။ ညလည်း မှောင်ရီသန်းလာသည်။ ကျွန်မ ကျောက်စာကူးမပြီးခင်ကပင် ဖေဖေနှင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာတို့ ပြန်ရောက်နေကြပြီဖြစ်သည်။

“က သမီးရေ ကူးပြီးရင် ပြန်ကြရအောင်၊ မိုးချုပ်လာပြီ” ဖေဖေလှမ်းခေါ်သဖြင့် ကျွန်မတို့ ဂူဝိမာန် အဆောက်အဦအတွင်းမှ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

၉၈

မောင်နိုင်ခန့်

ထို့နောက် ကားပေါ်တက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ကားလည်း လာလမ်းအတိုင်း ပြန်ခဲ့သည်။ လမ်းမီးများလည်း ထွန်းညှိထားပြီ ဖြစ်သည်။ ၂၂ လမ်းမှ အနောက်ကျုံးလမ်းအတိုင်း မောင်းလာ သည်။

“သမီးရေ ဟိုမှာတွေ့လား အော်တိုတယ်လီဖုန်းရုံးကြီးနဲ့ စာကြည့်တိုက်ကို တွေ့လား”

“တွေ့တယ် ဖေဖေ၊ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

မကြာမီ ကျွန်မတို့စီးလာသော ကားကလေးသည် မီးပွိုင့် တွင် မီးစိမ်းနေသဖြင့် မီးပွိုင့်ကို ဖြတ်ကျော်မောင်းနှင်လာသည်။

ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်နှင့် မိသားစု ငြိမ်းချမ်းစွာ လဲလျောင်းလျက်ရှိသော ဂူဗိမာန်ကလေးကို ကြည့်ရှုပြီး အပြန်လမ်း ကျွန်မမှာ လွမ်းသလိုလို ဆွေးသလိုလို ခံစားမိသည်။

အံ အံ အံ အံ အံ

သောစာတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင် အထိမ်းအမှတ်
ဗိမာန်ရှိ ရုပ်တု

ယောစာတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၏ အုတ်ဂူ

ယောစာတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီးကတော် ဒေါ်ခင်ဖြူ၏ အုတ်ဂူ

ယောစာတွင်းဝန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီးဦးဘိုးလှိုင်၏
ဆွေတော်မျိုးတော်များအုတ်ဂူများ

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် မြောင်မြို့မှ အပြန်မန္တလေးတွင် တစ်ညအိပ်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး နံနက် စောစောထကြသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးမြို့ရှိ တန်ခိုးကြီး မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားကြီးအား သွားရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။

နံနက်စောစောဖြစ်၍ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးတွင် ဘုရားဖူးများ ရှင်းလိမ့်မည် ကျွန်မ ထင်မိသည်။ သို့သော် ကျွန်မ အထင်နှင့်အမြင် တက်တက်စင်အောင်လွဲမှားခဲ့သည်။

အကြောင်းမှာ ကျွန်မတို့ မိသားစုဘုရားဖူးရောက်သော အချိန်တွင် ဘုရားဖူးများမှာ ကြက်ပျံမကျစည်ကား လျက်ရှိသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့မိသားစုမှာ ဘုရားကြီးစောင်းတန်းဈေးဆိုင် ခန်းများ အသီးသီးကို ဖြတ်ကျော်၍ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးရာ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်သို့ မနည်းရောက်အောင်သွားခဲ့သည်။

ကျွန်မ စိတ်သည် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး၏ မျက်နှာ တော်ကို မြင်တွေ့ဖူးမြော်လိုက်ရရုံနှင့်ပင် ကြည်လင်ချင်လန်း ဝမ်းမြောက်စေခဲ့သည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံးသည် မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားကြီး အား “ခြေလက်၊ နဖူး၊ တံတောင်၊ ဒူး၊ ငါးဦးတည်မြေ မှာ” ဆောင်ပုဒ် နှင့်အညီ ရှိသေတ္တာ ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့ကြသည်။

ထို့နောက် ဖေဖေနှင့်မောင်လေး သန့်ရာဇာတို့က မဟာ မြတ်မုနိဘုရားကြီးအား ကိုယ်တိုင်တက်ရောက်၍ ရွှေချကြသည်။

ဤသည်မှာ ကြည်နူးဝမ်းမြောက်စရာ မြင်ကွင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ မိသားစု မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ကိန်းဝပ် ခံပယ်တော်မူရာ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်းမှ ပြန်ထွက်လာသည်ထိ ဘုရားဖူးများက ဝင်လာမစဲတသဲသဲ ဖြစ်သည်။

ကြေးရုပ်ကြီးများရှိရာသို့ ကျွန်မတို့မိသားစု လမ်းလျှောက် လာစဉ် မောင်လေးသန့်ရာဇာက ဖေဖေအားမေးသည်။

“ဖေဖေ ဒီမဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးက ဘယ်သူတည်ခဲ့ တာလဲဟင်”

“မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးတည်ခဲ့တဲ့ မင်းက ခညဝတီပြည် လို့ခေါ်တဲ့ ရခိုင်ဘုရင် စန္ဒာသူရိယမင်းကြီး သွန်းထုခဲ့တာသား၊ ဒါပေမယ့် မန္တလေးမှာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ရခိုင်ပြည်မှာ သွန်းထုခဲ့တာ ကွယ်”

“ဟင် ဒါဆို မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးက ရခိုင်ကနေ မန္တလေးကို ဘယ်လိုလို့ လုပ်ရောက်လာတာလဲ ဖေဖေ”

“ဒီလိုရှိတယ်သားရဲ့ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးဟာ တန်ခိုး ကြီးလွန်းလို့ ရခိုင်ပြည်က မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတာပေါ့ ကွယ်။ အဲဒီနောက် ပုဂံခေတ် အနော်ရထာမင်းကြီး လက်ထက်မှာ

တစ်ကြိမ်၊ အလောင်းစည်သူမင်းကြီး လက်ထက်မှာတစ်ကြိမ် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ပင့်ဆောင်ခဲ့ဖူးတယ်သား။ ဒါပေမယ့် ပင့်ဆောင်လို့ မရခဲ့ဘူး။”

ကျွန်မလည်း မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးသမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားသဖြင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာနှင့်အတူ ဖေဖေအားဝင်မေးသည်။

“ဒါဖြင့် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကို ဘယ်မင်းလက်ထက် ကြမ္မာ ပင့်ဆောင်ခဲ့တာလဲ ဖေဖေ”

“အမရပူရရွှေမြို့၊ ရွှေနန်းတည် ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး လက်ထက်ကြမ္မာ ပင့်ဆောင်ခဲ့တာ သမီး၊ ဒါပေမယ့် ပင့်ဆောင်လာတဲ့သူကတော့ ဘိုးတော်မင်းတရားကြီးမဟုတ်ဘူး။ သူ့မိသားတော်ကြီးဖြစ်တဲ့ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ သီရိမဟာဓမ္မာ ဘိဇ္ဇာသီဟသူရက ရခိုင်ပြည်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီးမှ ပင့်ဆောင်ခဲ့တာ။ ဥ-ဩ-ရေ-သောက် မုနိရောက်ဆိုတဲ့ လင်္ကာအရပ်ရပ်တော့ ၁၁၄၆ ခုနှစ်မှာ မြန်မာတို့လက်ကို ရောက်ခဲ့တယ်ဆိုတယ်သမီး။”

ကျွန်မတို့သားအဖတစ်တွေ စကားပြောရင်း ကြေးရုပ်ကြီးများထားရှိရာ အဆောက်အဦအတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မောင်လေး ဘာမျှဝင်မပြောပါ။

ကျွန်မတို့မေးသမျှ ဖေဖေပြောသမျှကို ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့်သာ နားထောင်နေသည်။

အဆောက်အဦအတွင်းတွင် ကြေးရုပ်ကြီး ခြောက်ခုရှိသည်။

ယင်းတို့အနက် လူရှပ်လိုလို နတ်ရှပ်လိုလို ကြေးရုပ်ကြီး နှစ်ရုပ်အား လူကြီးရော ကလေးများပါမကျန် နေရာအနှံ့ အသီးသီးတွင် ပွတ်တိုက်ဆုတောင်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

“သမီးနဲ့သား ဒီကိုလာ ဟောဒီခေါင်းသုံးလုံးနဲ့ ဆင်ရုပ်က ရာဇဝတ်ဆင်ရုပ်လို့ခေါ်တယ်၊ ဒီလူပုသဏ္ဌာန်ရှိတဲ့ ကြေးရုပ်ကြီး နှစ်ရုပ်ကိုတော့ ဒေဝနတ်ရှပ်တွေလို့ခေါ်ကြတယ်၊ ဟောဒီ ကြေးရုပ်ကြီးက ရှစ်ပေအမြင့်ရှိတယ်၊ နောက်လူကြေးရုပ်က ခုနစ်ပေ အမြင့်ရှိတယ်ကွယ့်၊ ကျန်ခြင်္သေ့ရှပ်သုံးရုပ်ကိုတော့ ခြင်္သေ့ရှပ်လို့ပဲ ခေါ်ကြတာ”

“ဒါနဲ့ ဖေဖေ ဒီကြေးရုပ်ကြီးတွေက မန္တလေးမှာပဲ သွန်းလောင်းထားတာလား။”

“ဟာ မဟုတ်ဘူးသမီး၊ မဟုတ်ဘူး ဒီကြေးရုပ်ကြီးတွေမှာလည်း သမိုင်းကြောင်းရှိတယ်”

“ဘယ်လို သမိုင်းကြောင်းလဲ ဖေဖေ၊ ပြောပြပါဦး”

“ကမ္ဘာ့သုတေသီအဆိုအရ ဒီကြေးရုပ်ကြီးတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်လောက်က ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံအနီးကောဝတ်ကျောင်းထဲကနေ ထိုင်းနိုင်ငံသားတွေ ယူဆောင်ခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုတယ်”

ဖေဖေ အဖြေစကားကြောင့် ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်စလုံး ခေါင်းရှုပ်သွားပါသည်။ သို့အတွက် နှစ်ယောက်စလုံး ပြိုင်တူခေါင်းကုပ်မိကြသည်။

“ဆက်ပြောတာ နားထောင်ဦးလေ။ ဒီကြေးရုပ်ကြီးတွေကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံကနေ ထိုင်းနိုင်ငံရောက်သွားတာ ရှင်းပြီနော်။”

မြန်မာနိုင်ငံရောက်လာတာ ဆက်ပြီး ပြောပြမယ်ဟုတ်လား။

“၉၂၅ ခုနှစ်မှာ ဟံသာဝတီ ဘုရင့်နောင်ကျော်ထင် အနော်ရထာမင်းဟာ ယိုးဒယားကို စစ်နိုင်တဲ့အခါ ဒီကြေးရုပ်ကြီး ခြောက်ရုပ်ကို ဟံသာဝတီကို ယူလာခဲ့တာ။ အဲဒီနောက် တော်မူမင်းကနေ စစ်ကူပေးတဲ့ ရခိုင်မင်းကို လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတွေနဲ့အတူ ဒီကြေးရုပ်ကြီးခြောက်ရုပ်ကို ပေးလိုက်တယ်ဆိုပါတော့ကွာ”

“နောက်တစ်ခါ ဘိုးတော်ဗဒုံမင်းလက်ထက်မှာ ခုနစ်ရာ ပြောတဲ့ သူသားတော်ကြီးက ရခိုင်ကို စစ်နိုင်တဲ့အခါ မဟာမြတ်ဘုရားကြီးနဲ့အတူ သယ်ယူခဲ့တာပဲ”

“နေပါဦး ခုနက ရှင်းပြတဲ့အထဲမှာ သမီး မရှင်းတာတွေ မေးပါရစေဦး။ ဟံသာဝတီကို ပဲခူးခေါ်တာ မဟုတ်လား။ ဘယ်လုပ်ပြီး တောင်ငူလို့ခေါ်တဲ့ ကေတုမတီ ရောက်သွားရတာတုန်း ဖေဖေ”

“အေး ဟုတ်သားပဲ၊ ပြောစရာတစ်ခု ကျန်သွားတာကိုးကွာ။ ၉၆၀ ခုနှစ်မှာ ဟံသာဝတီပျက်ပြီး တောင်ငူမင်းဆီ ရောက်သွားတယ်။ ဟံသာဝတီပျက်တာကလည်း တောင်ငူမင်းနဲ့ ရခိုင်မင်းပေါင်းတို့ကလို့ပဲကွဲ့၊ ဒါဆိုအားလုံးရှင်းပြီနော်”

“ဟိုမှာကြည့်ကြ၊ အဲဒါ ကြေးရုပ်ကြီးများ မှတ်တမ်းအဲဒီမှတ်တမ်းကို သမီးနဲ့သား ဖတ်ကြည့်ကြဦး”

ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်သည် ဖေဖေလက်ညွှန်ပြသည့် ကြေးရုပ်ကြီးများ၏ မှတ်တမ်းကို ဖတ်ကြသည်။

ကြေးရုပ်ကြီးများ၏ မှတ်တမ်းတွင် ပါရှိသည့်စာအကြောင်း ကျွန်မက မောင်လေးသန့်ရာဇာအား လှမ်းပြောသည်။

“မောင်လေး မြောင်မှာတုန်းက ဘောလုံးကန်လို့ ခြေထောက်နေတယ်ဆို၊ ကြေးရုပ်ကြီး ခြေထောက်ကို ပွတ်လိုက်လေ”

“မောင်လေးလည်း ပွတ်မလို့ပါပဲ မမရဲ့”

ကျွန်မတို့ ကြေးရုပ်ကြီးများထားရှိရာ အဆောက်အဦတွင်းမှ ထွက်လာသည့်အခါ နေအတော်မြင့်နေသည်။ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ဂန္ဓကုဋီတိုက်အား တစ်ပတ်ပတ်ရ၍ ပြတိုက်တွင်း ဝင်ကြည့်ကြသည်။

“ကဲ သားတို့သမီးတို့ရေ သွားစရာနေရာတွေက ကျန်သေးသလား၊ သွားကြရအောင်”

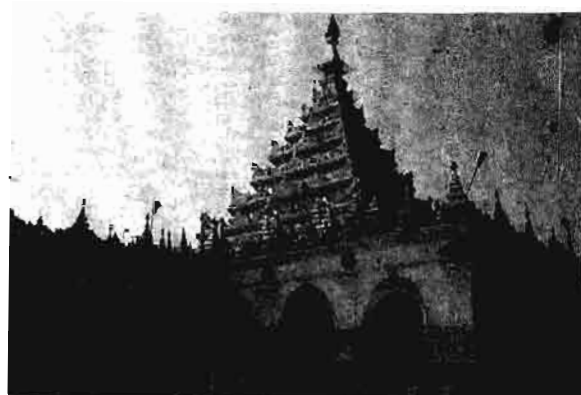
ဖေဖေလှမ်းခေါ်သဖြင့် ကျွန်မတို့ သားအမိတစ်တွေ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

ကျွန်မစိတ်ထဲတွင် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးကို နောင်စစ်ကြိမ်အားရအောင် ဖူးမြော်ခွင့်ရပါစေဟု ဆုတောင်းလိုက်မိသည်။

မန္တလေးမြို့ရှိ မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးစား ဖူးမြော်ရစဉ်

မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်မြတ်ကြီး ကိန်းဝပ်စံပယ်တော်
မူသည့် ဂန္ဓကုဋိတိုက်

မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားဝင်းအတွင်း
ကြေးရုပ်ပြတိုက်အတွင်းမှ ကြေးရုပ်တုကြီးများ

မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားဝင်းအတွင်း
ကြေးရုပ်ပြတိုက်အတွင်းမှ ကြေးရုပ်တုကြီးများ

မန္တလေးမြို့၊ မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားဝင်းအတွင်း ကြေးရုပ်ပြတိုက်
အတွင်းမှ ကြေးရုပ်တူကြီးများ

ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးအား
ခိုက်ကြည့်ပြီး ဖူးမြော်ပြီးနောက် မန္တလေးတောင်သို့ သွားကြသည်။

မန္တလေးတောင်အသွား မြို့ထဲမှ ကားဖြတ်မောင်းရာတွင်
ညပသစ်လွင်သော တိုက်တာအဆောက်အဦ များစွာကို ကျွန်မ
မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။

ကျွန်မမြင်တွေ့ခဲ့ရသော တိုက်တာအဆောက်အဦများ၏
ပိုင်းပုံစံမှာ ရန်ကုန်နှင့်မတူ။ တစ်မျိုးဆန်းသစ်နေသည်။

ရဲရင့်သော အသွင်ဆောင်သည့် နီရဲသစ်လွင်သော ဈေးချို
ဆာကြီးက မိုးထိတိုင် ငွားငွား စွင့်စွင့်။

ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အဆောက်အဦကြီးတစ်ခုပင်။
သို့တိုင် ဈေးချိုတော်အနီးမှ နာရီစင်ကလေးက ငယ်သော်

လည်း ပတ်ဝန်းကျင်အနီးရှိ အဆောက်အဦကြီးများ၏ လေးစား
အင်္ဂါပြုခြင်းခံရသော သက်တမ်းအရှည်ဆုံး အဆောက်အဦကလေး
ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်မထင်မြင်မိသည်။

နာရီစင် မီးပျံင့်တွင် မီးစိမ်းကိုစောင့်ရင်း တစ်ခဏအတွင်း
ကျွန်မတွေ့မိခြင်းဖြစ်သည်။

မီးပွိုင့်က မီးစိမ်းကိုပြပြီး။

ထိုစဉ် ကျွန်မတို့စီးလာသည့် ကားလေးသည် မီးပွိုင့် ငြိမ့်ခနဲနေအောင် ရုန်းထွက်လိုက်သည်။

ကျွန်မ နာရီစင်ကလေး၏ ရယ်မောသံကြောင့် အရေရေယာဉ်များလည်း လွင့်ပြယ်သွားခဲ့သည်။ ကားကလေးကား ကျွန်မတို့ရောက်ခဲ့သည့် အနောက်ကျုံးလမ်းတစ်လျှောက် မောင်းနှင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ညာသို့ကွေ့၍ အနောက်ကျုံးလမ်းမှ မြောက်ကျုံးလမ်းဘက်တစ်လျှောက် မောင်းနှင်လာသည်။ တောင်ခြေအနီးမှ ကျောက်တော်ကြီးဘုရားကို ဖူးတွေ့သည်။ မကြာမီ မန္တလေးတောင်ခြေသို့ ရောက်ရှိသည်။

ရှေးဦးစွာ ကျွန်မတွေ့ရသည်မှာ မန္တလေးတောင်ခြေသို့ကြီးနှစ်ကောင် ဖြစ်သည်။ ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်မှာ ထည့်ခံညား၍ အချိုးအစားပြေပြစ်သည်ကို ကျွန်မ မြင်တွေ့ရသည်။

ကျွန်မတို့စီးလာသည့် ကားကလေးရပ်သည့်နေရာတွင် မန္တလေးတောင်တက် ကားဂိတ်ရှိသည်။

ကျွန်မတို့ စီးလာသည့်ကားကလေးကို တောင်ခြေထားခဲ့ပြီး တောင်တက်ကားဂိတ်မှ ကားကို စီးကြသည်။

မန္တလေးတောင်ပေါ်တက်ရန် ကားပြည်သည့် ကျွန်မတို့ စောင့်ရသည်။ မကြာမီ ကားပေါ်တွင် လူပြည်သွားသည်။

ထိုအခါ ကျွန်မတို့စီးသည့် ကားလည်း တောင်ပေါ်တက်စတင်မောင်းတက်ခဲ့ပါသည်။ တောင်ပေါ်တက်ပြီး မြင့်မိုူတောင်တက်ကားလမ်းမှာ အကွေ့အကောက် အပတ်အခတ်များနှင့်မို့ ကျွန်မရင်ထဲတွင် တသိမ့်သိမ့် တငြိမ့်ငြိမ့် ခံစားခဲ့ရသည်။

တောင်တက်ကား ယာဉ်မောင်းသမား၏ ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် တောင်ပေါ်သို့ ကျွန်မတို့မိသားစု အန္တရာယ်ကင်းစွာ ရောက်ရှိသည်။

တစ်ဖန် ကျွန်မတို့မိသားစုသည် မန္တလေးတောင်ပေါ်ရှိ အဂိတ်မှတစ်ဆင့် ဓာတ်လှေကား စီးကြသည်။

မန္တလေးတောင်ထိပ်ရောက်ရှိသည်။

မန္တလေးတောင်ပေါ်တွင် ဆုတောင်းပြည်ဘုရားရှိသည်။ ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံး ဆုတောင်းပြည်ဘုရားတွင် ရှိခိုးကန်တော့သည်။

ထို့နောက် မြင်ကွင်းကောင်းသည့် တစ်နေရာမှ မန္တလေးမြို့ရွာမျှော်ခင်းများကို အားပါးတရ ကြည့်ရှုကြသည်။

မောင်လေးသန့်ရာဇာမှာ မန္တလေးတောင်ပေါ်တွင် ပျော်ရွှင်နေဟန်ရှိပါသည်။ ကျွန်မကမူ မန္တလေး ရွှေနန်းတော်နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ငေးမောကြည့်ရှုနေမိသည်။ ထိုစဉ်က ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို လက်ညှိုးထိုး၍ပြသည်။

“သမီးရေ ဟိုမှာကြည့်စမ်းတွေ့လား၊ ဘုရားဖြူဖြူလေး၊ မိမိက အဲဒါမင်းကွန်းပေါ့ သမီးရဲ့”

“တွေ့တယ် ဖေဖေ”

“သမီးတို့ကို ဖေဖေကမင်းကွန်းကို လိုက်ပို့ချင်သေးတာ၊ မိမိမရလို့”

“အဲဒီ မင်းကွန်းမှာ ဘာတွေရှိလို့လဲ ဖေဖေ”

“ရှိတာပေါ့သမီးရဲ့ တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီးက သီတင်းသုံးခဲ့တဲ့ကျောင်းတို့၊ မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းကြီး၊ ဒါ့ဦးစွန်းတည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ဘိုးဘွားရိပ်သာနဲ့ ထိုးတော်

ဘုရားတည်ခဲ့တဲ့ ရှင်ဖြူဘုရား စေတီတော်ကြီးတွေ ရှိတာပေါ့ သမီးရယ်၊ ဧရာဝတီမြစ် တစ်ဘက်ကမ်းမှာဆိုတော့ ဖေဖေတို့မှာ သမီးအချိန်မရဘူး မဟုတ်လား”

ထိုစဉ် ဖေဖေနှင့် ကျွန်မတို့အနီးသို့ မောင်လေး ရောက်လာသည်။

“ဖေဖေ ဒီမန္တလေးတောင်ကြီးက ဘယ်လောက်မြင့်တာလဲဟင်”

“အင်း ဖေဖေကြားဖူးဖတ်ဖူးတာကတော့ မန္တလေးတောင်ကြီးဟာ တောင်ခြေကနေ (၇၇၈) ပေမြင့်ပြီး ပင်လယ်မျက်နှာပြင်အထက် ပေပေါင်း (၉၅၄) ပေမြင့်တယ်လို့ဆိုတယ်”

“လာ.. သားတို့သမီးတို့ မန္တလေးတောင်ပေါ်မှာ လျှောက်ကြည့်ကြရအောင်”

ဖေဖေနှင့်အတူ ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံး မန္တလေးတောင်ပေါ်မှာရှိတဲ့ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားနဲ့ ဗျာဒိတ်ပေး ဘုရားတို့တွေက ထူးခြားတယ်နော်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဖေဖေ”

“ထူးခြားဆို သမီးပြောတဲ့ ဘုရားတွေက ရှေးဟောင်းဘုရားတွေ ကိုးကွယ်၊ ဆုတောင်းပြည့် ဘုရားက ပုဂံခေတ် အနောက်ဘုရားကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ဗျာဒိတ်ပေး ဘုရားကြီးကတော့ ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းက တရားကြီး လှူဒါန်းခဲ့တာ၊ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက ဗျာဒိတ်ပေး ဘုရားကို မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အရပ်တော်အတိုင်း အတောင်ရှစ်ဆူအမြင့်ထိ ထုလုပ်ကိုးကွယ်ခဲ့တာ ဒါတင်မကသေးဘူး၊ တောင်ကြီးက တန်ဆောင်းပြာသာဒ်တော်ကိုပါ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့တယ်ပေါ့၊ ဒါကြောင့် သမီးပြောသလို ထူးခြားနေတာပေါ့”

“ရသေ့ကြီးဦးခန္တိကရော ဒီမန္တလေးတောင်နဲ့ ဘယ်လိုစက်စပ်နေတာလဲ ဖေဖေ၊ ဦးခန္တိ ရုပ်တုကြီးလည်း တွေ့ခဲ့ရတယ်”

“ဒီလိုရှိတယ်သမီးရဲ့ ရသေ့ဦးခန္တိက သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းလို့ ဆိုရမှာပေါ့ကွယ်၊ ဒီမန္တလေးတောင်နဲ့ ဘယ်လိုစက်သက်သလဲဆိုတော့ ရသေ့ကြီးဦးခန္တိက သက္ကရာဇ် ၁၂၆၈ ခုနှစ် နေ ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ် ပျံလွန်တော်မူသည်အထိ မန္တလေးတောင်ပေါ်မှာရှိတဲ့ စေတီပုထိုးဘုရားတန်ဆောင်းတွေကို ပြုပြင် မွမ်းမံခဲ့တဲ့ သမီး၊ ဒါကြောင့် သူ့ရုပ်တုကြီးကိုလည်း အမှတ်တရ ထားတာ”

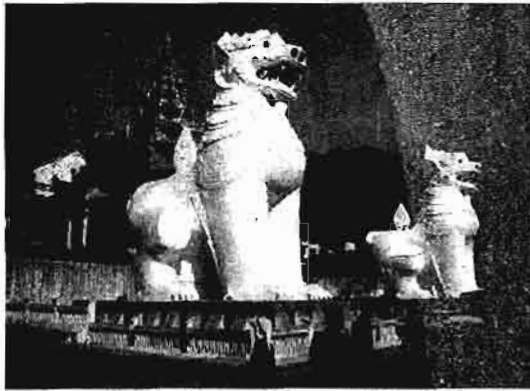
ကျွန်မနှင့်ဖေဖေက စကားပြောရင်း စောင်းတန်းလှေကားအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းချင်းဆင်းလာသည်။ မောင်လေး သန့်ရာဇာစောင်းတန်းဘေးရှိ အုတ်ခုံများတွင်ထိုင်လိုက်နားလိုက်နှင့်။

ကျွန်မနှင့် ဖေဖေကရှုမျှော်ခင်းကောင်းသည့် တစ်နေရာထိုင်၍နားကြသည်။

“သမီးဟိုမှာတွေ့လား စေတီတွေအများကြီး၊ အဲဒါတုန်းမင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်တော် ဘုရားကြီး ကျောက်စာဂူစေတီတွေ၊ ဒီကအပြန် အဲဒီဘုရားကိုသွားဖူးမယ်နော်”

“ကဲ သားတို့သမီးတို့အချိန်ရှိတုန်း တောင်အောက်ကို လိုက်ကြရအောင်ဟေ့၊ သွားစရာနေရာတွေ ကျွန်သေးတယ်”

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်လည်း ဖေဖေနောက်မှ လိုက်လျှောက်ဆွဲ၍ လိုက်ပါခဲ့ကြပါသည်။ ဟိုကြည့် သည်ကြည့်နှင့် ခုမှန်းပန်းရမှန်းမသိဘဲ ကျွန်မတို့မိသားစုတောင်ခြေသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

မန္တလေးတောင်ခြေတွင် တွေ့မြင်ရသည့် ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်

မန္တလေးတောင်ခြေအနီးမှ ကျောက်ထော်ကြီးဘုရားအား
ကြည့်ညိသပွာယ်စွာ ဖူးတွေ့ရစဉ်

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် မန္တလေးတောင်ပေါ်မှ ဆင်းလာ
ပြီးနောက် တောင်ခြေတွင်နံနက်စာ ထမင်းစား နားကြသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးတောင်ခြေအနီးရှိ မဟာလောက
မာရဇိန်ဘွဲ့ခံ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး တည်ထားတော်မူသည့်
ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။

ကျွန်မသည် ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးနှင့် စန္ဒမုနိဘုရား
ပရဝုဏ်အတွင်းရှိ ကျောက်စာဂူ ဘုရားများကို မန္တလေးတောင်ပေါ်
မှ တွေ့မြင်ဖူးမြော်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးသို့ရောက်သည့်အခါ ကျွန်မ
များစွာအံ့သြမိသည်။ ကျွန်မအသက်နှင့် တစ်မျှ ဤဤမျှ များပြား
လှသော ကျောက်စာချပ်များကို မမြင်တွေ့ဖူးပါ။ ကြားလည်း
မကြားဖူးခဲ့ပါ။ ယခုကျွန်မလက်တွေ့ မြင်တွေ့နေရသည်။

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် ကျောက်စာချပ်များကို အနီးကပ်
ဝင်၍ မကြည့်မီ ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးအား ရှေးဦးစွာ သွား
ရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံးသည် ကျောက်စာချပ်
များကို အနီးကပ်ကြည့်ရှုလေ့လာမိကြသည်။

“သမီးရေ ဟောဒီကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးနဲ့ ဒီကျောက်စာတွေကို မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး တည်ထား ကိုးကွယ်ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့တာကွယ့်”

“ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လှူဒါန်းခဲ့တာလဲ ဖေဖေ”

“မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးရဲ့ ပထမရည်ရွယ်ချက်က သူ့အရင်ဘယ်မင်းတွေမှ မလှူဘူးတဲ့ ကုသိုလ်ပြုမယ်ဆိုပြီး၊ သုတ်ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာပါဠိတွေကို ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ခဲ့တာသမီး”

“မဟာလောကမာရဇိန်ဘွဲ့ချီ ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးကိုတော့ မြို့၊ ကျုံး၊ စေတီ၊ သီရိလှုံ၊ မောင်း၊ သိမ်၊ ကျောင်း၊ သုဓမ္မာရွှေစာအမြတ် ပိဋကတ်တိုက်၊ သမိုက်မြို့မှန်၊ ဆော်ဖန်အောင်စည်တစ်ပြိုင်တည်ဆိုတဲ့ အမှတ်အသားအတိုင်း-

၁။ ရွှေမြို့တော်ကြီး

၂။ ကျုံးတော်

၃။ မဟာလောကမာရဇိန်စေတီတော်

၄။ သိမ်တော်ကြီး

၅။ မဟာအတုလဝေယံကျောင်းတော်

၆။ ပိဋကတ်တိုက်တော်

၇။ သုဓမ္မာဇရပ်တော်တွေကို တစ်ပြိုင်နက်တည်ခဲ့တာပဲ

“အဲဒီနောက်ပိုင်း ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီး ပရဝုဏ်ထဲမှာပဲ မဟာရံတံတိုင်းသုံးထပ်အတွင်း ပိဋကတ်တော် ကျောက်စာတွေ၊ စိုက်ထူလှူဒါန်းခဲ့တာပေါ့ကွယ့်”

“ကျောက်စာတွေ ဒီလောက်များတာ တော်တော်ကြာမှာနော် ဖေဖေ”

“နေဦးသမီးရဲ့ ဒီကျောက်စာတွေကို အင်း ၁၂၂၂ ခုနှစ်စပြီး ထုတာ၊ ၁၂၃၀ ခုနှစ်ပြီးတယ် ဆိုတော့ ရှစ်နှစ်တောင် ကြာတယ်ကွယ့်၊ အဲပိဋကတ်တော်ကျောက်စာချပ်ရေက (၇၂၈) ချပ်၊ သမိုင်း ကျောက်စာက (၁) ချပ် ဆိုတော့ စုစုပေါင်း ကျောက်စာချပ်ရေ (၇၂၉) ချပ်ရှိတယ် သမီး”

“အဲဒီကျောက်စာတွေထုတော့ ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်လည်း ပါဝင်ကြီးကြပ်ရတယ်တဲ့ သမီး”

ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်အကြောင်း ထည့်ပြောသဖြင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကျွန်မအား ဖေဖေကို မေးငေါ့ပြသည်။ မောင်လေးက ဖေဖေအား နောက်ပြောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ဖေဖေ ရွှေပြည်ဝန်ဦးဘိုးလှိုင်က နေရာတကာ ဝင်ပြီး လုပ်ပေးတယ်နော်”

“ဒါပေါ့သမီးရဲ့ အဲဒီအချိန်တုန်းက ဦးဘိုးလှိုင်က ယောအတွင်းဝန်ပဲဖြစ်သေးတာ။ အသက်က (၃၁) နှစ်ပဲ ရှိသေးပေမယ့် ပညာဉာဏ်မငယ်ဘူးဆိုတာ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက သိလို့ တာဝန်ပေးစေခိုင်းခဲ့တာပေါ့သမီးရဲ့”

“ဖေဖေ ဟိုဘက်မှာရှိတဲ့ ကျောက်စာတိုက်တွေကရော ဘာတွေလဲဟင်”

“အဲဒီကျောက်စာစေတီတွေက ရသေ့ကြီး ဦးခန္တီရဲ့ ကောင်းမှုပေါသားရာ၊ လာ သားတို့သမီးတို့ ဖေဖေ လိုက်ပြမယ်”

မောင်လေးသန့်ရာဇာ၏ နှိုးဆော်မှုကြောင့် ကျွန်မတို့ ဒီသားစု ကုသိုလ်တော်ဘုရားအနီးရှိ စန္ဒမုနိဘုရားသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြသည်။ စန္ဒမုနိဘုရားမဖူးမီ အနီရောင်ပေါ်တွင်

၁၂၂

မောင်နိုင်နီ

အဖြူစာလုံးဖြင့် မြန်မာအင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာရေးထိုးထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်ကိုကျွန်မဖတ်ရှုကြည့်မိသည်။

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၅ ခုတွင်

ရသေ့ကြီးဦးခန္တီ

စိစဉ်ဆစ်ထု တည်ထားပြုစုခဲ့သော

သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ

ဓမ္မစေတီကျောက်စာများ

ကျောက်ချပ်ရေ ၁၇၇၄ ချပ်

ဆိုင်းဘုတ်တွင်ပါရှိသည့်စာကို ကျွန်မမြန်မာလို ရေးထားသည်သာ ဖတ်သည်။ အင်္ဂလိပ်လို ကျွန်မဖတ်မကြည့်မိ။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့မိသားစုသည် စန္ဒမုနိစေတီတော်ကြီးအား ဖူးမြော်ကြသည်။

စေတီတော်တွင် ရွှေရောင်ဝင်းလျက်ရှိသော ရှေးဟောင်း ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်တစ်ဆူကိုလည်း ကြည့်ညို သပ္ပာယ်စွာ ဖူးတွေ့ရသည်။

“ဖေဖေ၊ ရသေ့ကြီးဦးခန္တီက ဒီကျောက်စာတွေကို သူ့သဘောနဲ့သူ ထုခဲ့တာလား”

“မဟုတ်ဘူးကွယ်၊ မဟုတ်ဘူး၊ ရသေ့ကြီးဦးခန္တီက ပိဋကတ်တော်တွေသာမက အဋ္ဌကထာနဲ့ ဋီကာတွေလည်း ကျောက်ထက်အကွရာတင်သင့်တယ်လို့ စိတ်ကူးရပြီး သာသနာပိုင် ဆရာတော်တွေ

အရင်လျှောက်ရတယ်သမီး၊ ဆရာတော်တွေရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရမှ လုပ်ရတာ”

ကျွန်မနှင့် ဖေဖေတို့ စကားပြောရင်း စန္ဒာမုနိဘုရားဝင်းအတွင်းမှ ပြန်ထွက်လာသည်။ ဘုရားအဝင်ဂမ္မ ကျောက်စာကို ဝင်ကြည့်ကြသည်။

“သမီး ရသေ့ကြီးဦးခန္တီက ကျောက်စာ (၁၇၇၄) ချပ်ကို စေတီဝှေ့ပေါင်း (၇၅၈) ဆူ တည်ထားခဲ့တာကွယ်”

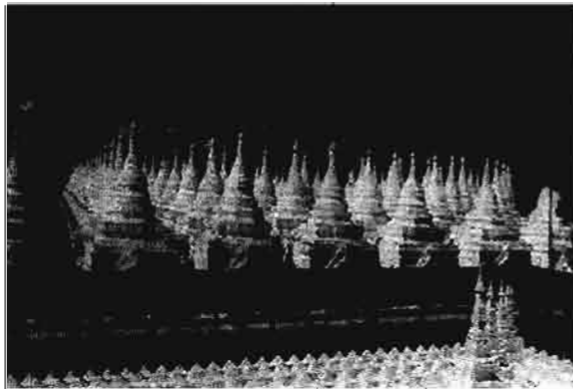
“ဟုတ်လား၊ ဖေဖေ။ ဟာ ဒီမှာကြည့်ပါဦး ကျောက်စာချပ်ရေ နံပါတ်တစ်”

ဖေဖေက ကျွန်မပြသည့် ကျောက်စာကိုလာ၍ကြည့်သည်။ ထို့နောက် ကျွန်မတို့မိသားစုသည် ကျွန်မတို့ စီးလာသည့် ကားကလေးရှိရာသို့ သွားကြသည်။ ထိုစဉ်ဖေဖေက ကျွန်မအား တစ်ခွန်း ပြောသည်။

“သမီး ဒီကျောက်စာတွေဟာ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးစာအုပ်ကြီးပဲ” ဟု ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

စန္ဒမုနိဘုရားပုရုဏ်အတွင်း ကျောက်စာဂူစေတီများနှင့်
ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီး

မန္တလေးမြို့ရှိ မဟာလောက မာရဇိန်ဘွဲ့၍
ကုသိုလ်တော်ဘုရားပုရုဏ်အတွင်းမှ ကျောက်စာချပ်များထားရှိရာ
စေတီတော်များ

မန္တလေးမြို့ရှိ ကုသိုလ်တော်ဘုရားအနီး စန္ဒမုနိဘုရားဝင်းအတွင်းရှိ
ကျောက်စာဂူစေတီအတွင်းမှ ကျောက်စာ

စန္ဒမုနိဘုရားတွင် ပူးတွေ့ရသည့် ရွှေနောင်ဆင်းတုတော်တစ်ဆူ

ကျွန်မတို့မိသားစုသည် ကုသိုလ်တော်ဘုရားကြီးကို ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ပြီးနောက် နန်းမြို့တွင်းရှိ မြနန်းစံကျော် ရွှေနန်းတော်ကြီးကို သွားရောက်လေ့လာကြမည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့စီးလာသည့် ကားလေးသည် ကုသိုလ်တော် ဘုရားမှ အပြန်အရှေ့ကျုံးလမ်းမှ မောင်းနှင်လာသည်။

နန်းရှေ့တစ်နေရာအရောက်တွင် ကြီးကျယ်ခုံညားလှပသော မန္တလေးမြို့ရှိ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိ သာသနာ့ တက္ကသိုလ်ကြီး၏ အဝင်ဝမုခ်ဦးကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ တစ်ဖက်မှ နန်းမြို့ရိုးကြီးကို သည်း စိတ်ဝင်စားစွာကြည့်ရှုလာခဲ့သည်။

“ဖေဖေ မန္တလေးနန်တော်ကြီးကို ဘယ်တုန်းက စတည်ခဲ့ဘူးလဲဟင်”

“အုတ်ကျစ်ကျော်အေး မန္တလေးလို့စာဆိုရှိတယ် သမီးရဲ့၊ အုတ်က အ-တနင်္ဂနွေဆိုတော့ တစ်၊ ကျစ်က က-တနင်္လာနွေ၊ ကျော်ကလည်း တနင်္လာ နွေ၊ အေးကဆိုတော့ တနင်္ဂနွေ တစ်၊ ၂၂၁ ခုနှစ်မှာ မန္တလေးမြို့တော်ကြီးကို စတည်တယ်ဆိုကြတယ်”

“မန္တလေးမြို့လို့ ဘာလို့ခေါ်တာလဲ ဖေဖေ”

“တိတိကျကျတော့ ဖေဖေလည်း မသိဘူး။ ဒါပေမယ့် ဖေဖေဖတ်ဖူးတဲ့ စာအုပ်တွေနဲ့ ကြားဖူးတဲ့စကား အဆိုအရ

မန္တလေးတောင်ကိုအစွဲပြုပြီး မန္တလေးမြို့လို့ခေါ်တယ်ဆိုတာပဲ သိတယ်”

ထိုစဉ် ကျွန်မတို့စီးလာသည့် ကားကလေးသည် လက်ယာဘက်သို့ချိုးကွေ့လိုက်သည်။ ဖေဖေနှင့် ကျွန်မ ပြောလာသည့် စကားစလည်း ပြတ်သွားသည်။

မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကျွန်မအနီးမှ ဖေဖေအနားသို့ အနီးကပ်၍ ထိုင်သည်။ ဖေဖေက မောင်လေး၏ အရိပ်အကဲကို နားလည်သည်။ ကြို၍သိသည်။

“သား ဘာမေးချင်လို့လဲ မေးလေ”

“မန္တလေးနန်းတော် မြို့ရိုးတံခါးတွေနဲ့ ပြာသာဒ်တွေ အကြောင်းသိချင်လို့ပါဖေဖေ”

“ဟော ဒီနန်းမြို့ရိုးကြီးရဲ့ လေးမျက်နှာပတ်ပတ်လည် ဆိုရင် (၅) မိုင်နဲ့ (၁) ဖာလုံရှိတယ် သား၊ ဘုရင့် ခေတ်တုန်းက မိုင်နဲ့တိုင်းတာတာ မဟုတ်ဘူး။ တာတို့ အတောင်တို့နဲ့ ပြောတာ မြို့ရိုး မျက်နှာတစ်ဖက်ရဲ့ အရှည်က (၄၂၀၀) ရှိတယ်သား။ အဲဒါ မြို့ရိုးအမြင့်ကတော့ သန်းတောင်နဲ့ဆိုရင် (၁၈) တောင်၊ (၂၈) ပေနဲ့ (၆) လက်မရှိတယ်တဲ့။

“နေဦးသား၊ မြို့ရိုးတံခါးတွေအားလုံး (၁၂) ခုရှိတယ်၊ တံခါးနာမည်တွေ ဖေဖေကြည့်လိုက်ဦးမယ်”

ဖေဖေက မောင်လေးသန့်ရာဇာအားပြောရင်း လွယ်အိမ် အတွင်း၊ စာအုပ်ကလေးတစ်အုပ်ကို ထုတ်ယူလိုက်သည်။ ထို့နောက် နန်းမြို့ရိုးမြေပုံကိုကြည့်ကာ ဆက်၍ပြောသည်။

“ဒီမြေပုံအရ နန်းမြို့ရိုးပတ်ပတ်လည်မှာ တံခါး (၁၂)

ခု ရှိတယ်ကွ၊ တောင်ဘက်မြို့ရိုးမှာ ကျွန်းလုံးယူတံခါးရယ်၊ ကျော်မိုး တံခါးရယ်၊ ရန်ဌဉ်တံခါးရယ်ဆိုပြီး သုံးခုရှိတယ်။ အခုဖေဖေတို့ နန်းတွင်းကိုဝင်မယ့် တံခါးကကျော်မိုးတံခါး ကဝင်မှာ။

အနောက်ဘက်မြို့ရိုးမှာ ကြေးမုံတံခါး၊ စည်ရှည် တံခါး၊ ထင်ရှားတံခါးရယ်ရှိတယ်။ မြောက်ဘက်မြို့ရိုးမှာ စည်သာတံခါး၊ လေးသိန်းတံခါး၊ မန်းဦးတံခါးရယ်ရှိပြီးတော့ အရှေ့ဘက်မြို့ရိုးမှာ လွန်ကဲတံခါး၊ ဦးထိပ်တံခါး၊ သောင်းညွှတ်တံခါးဆိုပြီး ရှိတယ် သားရဲ့”

နန်းမြို့ရိုးပြာသာဒ်တွေက အားလုံးပေါင်း (၄၈) ခု ရှိတယ် သား၊ အဲဒီပြာသာဒ်တွေထဲက မူလ လက်ရာ (၁၂) ခု ပဲရှိတယ် သားရဲ့၊ ကျန်တဲ့ ပြာသာဒ် (၃၆) ခုက ရွှေးလက်ရာမပျက် အသစ် ပြန်ပြီး တည်ဆောက်ထားတာ”

ဘာလို့ အသစ်ပြန်ဆောက်ရတာလဲ ဖေဖေ”

“စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးသွားလို့ပဲဆိုပါတော့ကွာ၊ သီပေါမင်းပါတော်မူပြီးတဲ့နောက် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့တွေက နန်းတွင်း ထဲမှာနေရာယူထားကြတာ၊ တပ်စွဲထားကြတာ၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဂျပန် တွေဝင်လာတော့ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့တွေကို ငုံးတွေကြဲချ အမြောက် တွေနဲ့ ပစ်ဆိုတော့ နန်းမြို့ရိုးတွေ ပေါ်မှာရှိတဲ့ ပြာသာဒ်အချို့နဲ့ နန်းတော်ထဲက နန်းမအဆောင်တော်ကြီးတွေ ပျက်စီးခဲ့ရတာပေါ့။

အဲ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်တော့ မဟာမိတ်တပ်တွေ ဝင်လာ တော့ နန်းမြို့ရိုးထဲကို လေယာဉ်ပေါ်က ငုံးကြဲချလို့ မြေနန်း ပြာသာဒ်တော်ကြီးနဲ့ နန်းမြို့ရိုးပြာသာဒ်တွေ ထပ်မံပျက်ခဲ့ရတာပေါ့ သားရယ်။ ဟောဒီတံခါးက ကျော်မိုးတံခါးပဲ သမီးနဲ့သား”

ဖေဖေရှင်းပြနေစဉ်မှာပင် ကျွန်မတို့ကျော်မိုးတံခါးမှ မန္တလေးနန်းတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

နန်းတွင်းရှိ ကားလမ်းဘေးဝဲယာတစ်လျှောက် သန့်ရှင်းနေသည်။

နန်းတွင်းတွင် စိမ်းစိုညိုမှိုင်းလျက်ရှိသော မန်ကျည်းပင်များကိုတွေ့ရသည်။ မကြာမီ ကျွန်မတို့ စီးလာသည့် ကားကလေးသည် မြနန်းစံကျော် ရွှေနန်းတော်ကြီးသို့ရောက်ရှိသည်။

မြနန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကြီးဝင်ပေါက်တွင် မန်ကျည်းပင်ကြီးနှစ်ပင်ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ မိသားစုလည်း မန်ကျည်းပင်ရိပ်တွင် ခဏတာမျှချွေးသိပ်ကြသည်။

ရွှေနန်းတော်ကြီးအတက် လှေကားတစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ရှေးအမြောက်ကြီးများကို မြင်တွေ့ရသည်။

မြနန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကြီး၏ လှေကားအတက်တွင် ဖေဖေက ကျွန်မအား ရွှေနန်းတော်ကြီးအား လက်ညှိုးထိုး၍ ရှင်းပြသည်။

“သမီး ဟောဒီ မန္တလေးနန်းတော်ကြီး အသစ်ပြန်လည်တည်ဆောက်ဖို့ အရင်ခေတ်တွေ ကတည်းက ကြိုးစားခဲ့ကြတာ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ အဲ သီပေါမင်းပါတော်မူပြီးတဲ့ နှစ်ပေါင်း (၁၀၃) နှစ်ထိ ကြာတဲ့တိုင် မပြုပြင်နိုင်ခဲ့ဘူး သမီး။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ရောက်မှပဲ အသစ်ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့တာ။

နန်းမြို့ရိုးတွေ၊ ပြာသာဒ်တွေနဲ့ ဟောဒီ မြနန်းစံကျော် ရွှေနန်းတော်ကြီးကို အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုအားပေး မြှင့်တင်မှုအတွက် အခြေခံပြီးတော့ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်နဲ့ မြို့ချစ်စိတ်ဓာတ်

ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အသစ်ပြန်လည် တည်ဆောက်ဖို့ လမ်းညွှန်မှာကြားခဲ့တာ သမီး၊ အဲဒါကြောင့် အခုလို သမီးတို့ သားတို့မြင်တွေ့ကြရတာ။

ဖေဖေရှင်းပြနေစဉ် ကျွန်မနှင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာတို့က ပလ္လင်တော်ပေါ်မှ သီပေါမင်း တရားကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်စုဖုရားလတ်တို့၏ ရုပ်တုတော်ကိုလှမ်းကြည့်မိသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မသည် စာဆိုတော်ကြီး ဦးပုည ရေးဖွဲ့ခဲ့သည့် ကဗျာကလေးတစ်ပုဒ်ကို သတိရလိုက်မိသည်။ ဖေဖေကိုလည်း ဆိုပြလိုက်သည်။

ပန်းစပယ်

နန်းအလယ်မပေါ်ခိုက်တာမို့

အလိုက်တော်တန်သင့်ရဲ့ပ

ခံပွင့်ကိုကုံး

နန်းရဝေ

ပန်းမြေမှာ စပယ်လှိုင်တော့

ခံပန်းခိုင် ယာယီရွှေတယ်

တောစလေ့ရွာသုံး။

ကျွန်မရွတ်ပြသည့်ကဗျာကလေးကို ဖေဖေနှင့် မောင်လေးသန့်ရာဇာက နားထောင်နေကြသည်။ ကျွန်မသည် ကဗျာကလေးကိုသာ အလွတ်ရွတ်ဆိုပြနိုင်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ် နားမလည်။ သည်အတွက် ဖေဖေကိုသာ အားကိုးရပြန်သည်။

“ဖေဖေ သမီးရွတ်ပြတဲ့ ကဗျာလေးရဲ့အဓိပ္ပာယ် သမီးနားမလည်လို့ ရှင်းပြပါဦး”

“သမီးရွတ်ပြတဲ့ ကဗျာလေးရဲ့အဓိပ္ပာယ်က တစ်ခြား

မဟုတ်ပါဘူး သမီးရယ်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တုန်းက စပယ်ပန်းကို တော်ဝင်ပန်းမြတ်လို့ဆိုကြတယ်။ အဲဒီ စပယ်ပန်းတွေ မပွင့်မီမှာ တော့ နန်းတွင်းသူတွေ ခံပွင့်ကိုကုံးပြီး ပန်ဆင်ခဲ့ကြတာပေါ့။ အဖြည့်ခံပေါ့ သမီးရယ်။

စပယ်ပန်းတွေ ပွင့်ချိန်လည်းရောက်ရော နန်းတွင်းသူတွေ စပယ်ပန်းတွေကိုသာ ပန်ဆင်ကြတော့ ခံပွင့်တွေ၊ ခံပန်းခိုင်တွေကို မသုံးကြတော့ဘူးပေါ့။ အဲဒီအခါ ခံပန်းတွေဟာ တောရွာမလှေ သုံး တောပန်းလေးတွေ ပြန်ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။

ကဲ သမီးနဲ့ သားတို့အားလုံး ဒီမှာပဲခဏနေကြဦး၊ ဖေဖေ ဟိုဘက်ခဏသွားလိုက်ဦးမယ်"

ဖေဖေက ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကျွန်မတို့အနီးမှ ထွက်သွား သည်။

ဘယ်သွားမှန်း မသိပါ။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက် သာ ကျန်ခဲ့သည်။

မကြာမီ ဖေဖေပြန်လာသည်။

ဖေဖေအနီးတွင် မမကြီးတစ်ယောက်လာသည်။ ဖေဖေ နှင့် ဘာတွေပြောထားမှန်းမသိ။

ကျွန်မတို့အနီးရောက်လာသည့်အခါ ဖေဖေက သူနှင့် အတူပါလာသည့် မမကြီးနှင့် ကျွန်မတို့အား မိတ်ဆက်ပေးသည်။

ခင်ရတနာ၊ ဟောဒါက သား သန့်ရာဇာ။

ကဲ သမီးတို့ သားတို့ ဟောဒါက ရှေးဟောင်း သုတေသန ဌာနက မမကြီးပဲ၊ မြန်နန်းစံကျော် ရွှေနန်းတော်ကြီးအကြောင်းကို မမကြီးကရှင်းပြလိမ့်မယ် ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ကဲ့ ဖေဖေ"

"ကဲ လာကြ ညီမလေးနဲ့ မောင်လေးတို့ မမရှင်းပြမယ်"

ရှေးဟောင်းသုတေသနဌာနမှ မမကြီးက ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ကို ဦးဆောင်၍ ခေါ်သွားသည်။ ဖေဖေနှင့် မေမေတို့က ကျွန်မတို့အနီးမှ ကပ်၍လိုက်ပါလာကြသည်။

"သမီး သားတို့ ဟောဒီရွှေနန်းတော်ကြီးရဲ့ နန်းခုံဟာ အရှေ့နဲ့ အနောက်က (၁၀၀၄) ပေ ရှိပြီးတော့ တောင်နဲ့မြောက်က (၅၇၄) ပေရှိတယ်။ ဒီနန်းခုံပေါ်မှာ အဆောင်ပေါင်း (၁၁၄) ဆောင်ရှိတယ်။

အခု သမီးတို့သားတို့တက်လာတဲ့ အရှေ့ဘက်မျက်နှာစာ က လှေကားကမင်းတက်လှေကားလို့ ခေါ်တယ်။ မင်းတက် လှေကားထိပ်က အဆောင်ကြီးကိုတော့ အရှေ့စမုတ်ဆောင်ကြီးလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီအဆောင်ကို ညီလာခံသဘင်ကျင်းပတဲ့အခါမှာ အသုံးပြုတယ်ကွယ့်။

မင်းသားကြီးတွေ၊ မင်းသားလတ်တွေ၊ မင်းသားငယ်တွေနဲ့ မင်းမျိုး၊ နာခံတော်၊ သံတော်ဆင့်၊ နာရီတော်မျိုး၊ သွေးသောက် ကြီးတွေ ခစားကြရတာပေါ့"

ကျွန်မတို့ကို ရှေးဟောင်းသုတေသနဌာနက မမကြီးက အရှေ့စမုတ်ဆောင်နှင့် တစ်ဆက်တည်းရှိ လက်ဝဲ မြေနန်းပွဲတက် ဆောင်နှင့် လက်ယာမြေနန်းပွဲတက်ဆောင်များသို့ ခေါ်ဆောင်လာ သည်။

"ဟောဒီ အဆောင်နှစ်ဆောင်ဟာ နေရာချင်းတူပေမယ့်

လက်ဝဲမြေနန်းပွဲတက်ဆောင်မှာရှိတဲ့ အမှုထမ်းတွေဟာ လက်ယာ ပွဲတက်ဆောင်မှာရှိတဲ့ အမှုထမ်းတွေထက် ရာထူးမြင့်ကြတယ် ကွယ့်”

ဟောဒီ လက်ဝဲ၊ လက်ယာဆောင်တွေမှာ ညီလာခံသဘင် ကျင်းပတဲ့အခါကျတော့ စော်ဘွားကြီး၊ အဲ စော်ဘွားကြီးနောက်က အမှုထမ်း၊ ယိုးဒယားမင်းသား၊ သူဌေးသူကြွယ်တွေနဲ့ အမှုထမ်းတွေ မွန်ယိုးဒယားနဲ့ ရှမ်းမြို့စား၊ အမတ်တွေစားကြရတာပေါ့ကွယ်။

ကဲ သမီးတို့သားတို့ မမနောက်လိုက်ခဲ့ကြ။

ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်ကို မမကြီးက စိတ်ပါ လက်ပါရှင်းပြပါသည်။ မမကြီးက လေယူလေသိမ်း ကောင်းသည်။ အသံကလည်း ကြည်လင်ပြတ်သားသည်။ ကျွန်မတို့ စိတ်ဝင်စား အောင်လည်း ရှင်းပြနိုင်စွမ်းရှိသည်။

ကျွန်မတို့ကို အရှေ့စုတ်အဆောင်ကြီးနှင့် မြေနန်း ပြာသာဒ်တော်ကြီးအကြားရှိ မြေနန်း စနုဆောင်ကြီးသို့ ခေါ် ဆောင်၍လာသည်။

“ဟောဒီ မြေနန်းစနုဆောင်ကြီးမှာ ရှေးတုန်းက၊ လက်ယာ ရစ်ခရသင်းထားတဲ့ အဆောင်ကြီးပေါ့။ ဒီ အဆောင်မှာ ညီလာခံ ကျင်းပရင် လက်ဝဲစစ်သူကြီးရယ်၊ လက်ယာစစ်သူကြီးရယ်၊ နောက် စော်ဘွားကြီးတွေပဲ ခစားရတယ်ကွယ့်၊ လာကြ ဒီဘက်က အဆောင်ကိုသွားကြရအောင်”

မြေနန်းစနုဆောင်၏ အနောက်ဘက်ရှိ မြေနန်းပြာသာဒ် တော်ကြီးသို့ သွားကြပါသည်။ မြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးမှာ အမိုးဘုံ (၇) ဆင့်ရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ယ

မြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးသည် နန်းဆောင်များအားလုံးထက် မြင့်မားနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆောင်လုံး ရွှေရောင်များနှင့် တောက်ပလျက်ရှိသည်။

ယင်းမြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးထဲတွင် ပလ္လင်တော်ကြီး တစ်ခုရှိသည်။

“ဒါက မြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးလို့ခေါ်တယ်။ မြေနန်း ပြာသာဒ်တော်ကြီးလို့ခေါ်ရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ဟောဒီ သီဟာ သနပလ္လင်တော်အောက် အုတ်ခုံကြီးထဲမှာ မဇ္ဈိမဒေသလို့ခေါ်တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ရှေးမင်းကောင်းမင်းမြတ် စံတော်မူခဲ့တဲ့ ဗာရာဏသီ တို့၊ ဝေသာလီတို့၊ သာဝတ္ထိတို့ကနေ နန်းတော်ရာနေရာက မြေတွေ မင်္ဂလာယူပြီး ထည့်သွင်းထားလို့ပဲကွယ့်။

ဟောဒီပလ္လင်တော်ကြီးက ယမနေသားနဲ့ ဘုရင့် လက်ထက်တော်တုန်းကထုထားတာ၊ မဟာပလ္လင်တော်မျိုးလို့ ခေါ် တယ်။ အကြီးဆုံး ပလ္လင်တော်ကြီးပေါ့ကွယ်”

မမကြီးလက်ညှိုးညွှန်ပြသဖြင့် ပလ္လင်တော်ကြီးကို ကျွန်မ သေချာကြည့်မိသည်။ သီဟာသန ပလ္လင်တော်ကြီးတွင် သိကြားရုပ်၊ နတ်ရုပ်များ၊ ဆင်ပျံ၊ ခြင်္သေ့ပျံ၊ ပန်းခက်ပန်းနွယ်များနှင့် ထုလုပ် ထားသည်။ တံခါးနှစ်ချပ်ပါရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

“မမကြီး ဒီအဆောင်ကြီးက ဘုရင့်တွေဘာလုပ်တဲ့အခါမှာ သုံးတာလဲဟင်”

မောင်လေးသန့်ရာဇာလည်း မြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးကို စိတ်ဝင်စားသဖြင့် မမကြီးအား မေးသည်။

“အင်း ဒီမြေနန်းပြာသာဒ်တော်ကြီးက ငင်းပွဲသဘင်

ကျင်းပတဲ့နေ့ရာပဲ မောင်လေးရဲ့၊ ဘယ်အချိန်တွေမှာ ကျင်းပလဲ ဆိုတော့ နှစ်သစ်ဦးမှာ တစ်ကြိမ်၊ ဝါဝင်မှာ တစ်ကြိမ်၊ ဝါကျွတ်မှာ တစ်ကြိမ်ပဲကျင်းပတာ၊ တစ်နှစ်လုံးမှ သုံးကြိမ်ပဲ ကျင်းပတဲ့ အဆောင်ပေါ့။

မင်းပွဲသဘင်ဆိုတော့ မင်းတရားကြီးနဲ့ မိဖုရား နှစ်ပါး စလုံး ထွက်တော်မူကြတာ၊ အဲဒီမင်းပွဲ သဘင်တက်တဲ့ အိမ်ရှေ့ မင်းနဲ့တကွ စော်ဘွားတွေ၊ မှူးတော်၊ မတ်တော်တွေ၊ ဗိုလ်မှူး စစ်ကဲတွေဟာ မင်းကြီးပေးသနားထားတဲ့ မောင်းတော်၊ နားတောင်း၊ စလွယ်တွေနဲ့ ဝတ်စုံပြည့်ဝတ်ပြီး တက်ကြရတယ်။

ပလ္လင်တော်ကြီးရဲ့ နောက်ဘက်ကြမ်းမြင့်မှာ မိဖုရားကြီးတွေက ခစားကြရတာ၊ ကြမ်းနိမ့်မှာတော့ ကိုယ်လုပ်တော်တွေ မောင်းမမိတ်သံတွေ ခစားကြရတာပေါ့ကွယ်။

“ညီမလေးနဲ့ မောင်လေးတို့လာကြ၊ ဟိုဘက်နောက် စနုဆောင်ကို သွားကြရအောင်”
မမကြီးခေါ်ဆောင်ရာ နောက်စနုဆောင်သို့ ကျွန်မတို့သွားကြသည်။ ထို့နောက် ဇေတဝန် ဆောင်သို့သွားကြသည်။

“ဟောဒီ ဇေတဝန်ဆောင်ကိုတော့ အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတွေကို စုပေါင်းတိုင်ပင်ကြဖို့ပဲ သုံးတာကွယ်”

“မမကြီး ဒီအဆောင်ကို ဘာလို့ဇေတဝန်ဆောင်လို့ခေါ်တာလဲဟင်”

“ဒီလိုကွယ်၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်ရဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ကို အတုယူဆောက်ထားလို့ပဲ ဆိုပါတော့ကွယ်”

ထို့နောက် ကျွန်မတို့သည် ဇေတဝန်ဆောင်၏ မြောက်

ဘက်တွင်ရှိသည့် မြတိုက်ဆောင်၊ တောင်ဘက်တွင်ရှိသည့် လေသာဆောင်သို့သွားကြသည်။ လေသာဆောင်ကို ကွမ်းရေတော်ဆောင်၊ ပုရိတ်နာဆက်ဆောင်ဟု ခေါ်ကြောင်းလည်းသိရသည်။

တစ်ဖန် ကျွန်မတို့သည် ဇေတဝန်ဆောင်ကြီး၏ အနောက်တွင်ကပ်လျက်ရှိသည့် ဗောင်းတော်စနုဆောင်သို့ သွားကြသည်။ နန်းတော်ခုံကြီး၏ အလယ်တည့်တည့်ရှိ မှန်နန်းတော်ကြီးအပါအဝင် တောင်ဘက်မင်းတက် လှေအနီးမှ တောင်စမုတ်ဆောင်ကိုရောက်ကြသည်။

ထို့အတူ အနောက်စမုတ်ဆောင်သို့လည်း ရောက်ခဲ့ကြသည်။

တောင်စမုတ်ဆောင်ရောက်စဉ်က မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကျွန်မအားလှမ်း၍ နောက်ပြောင်သဖြင့် အားလုံး ရယ်မောခဲ့ကြရသည်။

“ကဲ မယ်မင်းကြီးမ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ နန်းတော်ကို အခုလို စိတ်ဝင်တစားလေ့လာခဲ့လို့ တောင်စမုတ်က ထောင်ထုပ်ပေးသနားတော်မူစေဗျာ၊

အဲ အဲ နေကြဦးဟဲ့၊ နေကြဦးဟဲ့ နန်းတော်ပြတိုက်ထဲက ကျောက်စာတွေမကူးဘူးဆိုရင်လည်း အနောက်စမုတ်ကလည်း ဆောင်ထုပ်ကိုထပ်မံပေးသနားတော်မူစေဗျာ”

အနောက်စမုတ်သို့ရောက်လာသည့်အခါ မောင်လေးသန့်ရာဇာက ကျွန်မကိုစပြန်သည်။

“မမ ကျောက်စာတွေ မကူးတော့ရင် တောင်စမုတ်က အသပြာထောင်ထုပ်သွားယူဦးလေဗျာ”

ထိုစဉ် ကျွန်မက မောင်လေးကို လိုက်၍ရိုက်ပါသည်။

မောင်လေးက နန်းတော်ထဲတွင် ပတ်၍ပြေးသည်။ ဖေဖေရှေးဟောင်းသူတေသနက မမကြီးကိုကျေးဇူးတင်စကားပြောသည်။

ထို့နောက် ဖေဖေက ကျွန်မတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက်လှမ်းခေါ်သည်။

“သမီးနဲ့ သားတို့လာကြတော့ မင်းတို့မမကြီးကို နှုတ်ဆက်ကြ ပြန်ကြရအောင်”

ကျွန်မတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်စလုံး မမကြီးကိုနှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြသည်။

“ကဲ မောင်လေးတို့ညီမလေးတို့ရေ အခု မမကြီး ရှင်းပြီတာလိုက်ပြခဲ့တာတွေ အားလုံးဟာ မင်းတုန်းမင်းကြီးနဲ့ သီပေါမင်းကြီးတို့ရဲ့ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် နောက်ဆုံး အမွေအနှစ်တွေပဲ။ မောင်လေးတို့ ညီမလေးတို့ လက်ဆင့်ကမ်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြပေါ့ကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ မမ”

ကျွန်မတို့ မိသားစုအားလုံး ရှေးဟောင်းသူတေသနက မမကြီးအား နှုတ်ဆက်၍ နန်းတော်ပေါ်မှ ပြန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် နန်းတော်၏မြောက်ဘက်ရှိ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ သင်္ချိုင်းတော်ကျွန်းပြာသာဒ်အလယ်နန်းတော် ဆင်ဖြူမရှင်၏ သင်္ချိုင်းတော်အုတ်ပြာသာဒ်၊ သီပေါမင်း၏မယ်တော် လောင်းရှင်မိဖုရား၏ သင်္ချိုင်းတော် ကျွန်းပြာသာဒ် တို့ကို သွားရောက် ကြည့်ကြသည်။ ထို့အတူ မင်းတုန်းမင်း၏ သင်္ချိုင်းအုတ် ဂူမြောက်ဘက် ရတနာပုံဒဂူစက်ရုံကိုလည်း တစ်ဆက်တည်း သွားရောက် ကြည့်ကြသည်။

ရတနာပုံဒဂူစက်ရုံသည် ခေါင်းတိုင်ပါရှိ၍ အခန်း (၇)

နန်းပါရှိသော တစ်ထပ်တိုက်တန်းလျားကြီးဖြစ်သည်။

“ကဲ သားတို့သမီးတို့ရေ သုံးနာရီထိုးပြီးပြီ၊ ပြန်ကြရအောင်”

ကျွန်မတို့ မိသားစုသည် ညနေရထားဖြင့် ရန်ကုန် ပြန်ရည်ဖြစ်၍ အချိန်လု၍ လေ့လာနေရသည်။

သို့အတွက် ကျွန်မတို့မိသားစုလည်း တည်းခိုရာ ဘိုးလေးလှဆောင်တို့အိမ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သည့်အခါ ညနေလေးနာရီထိုးပြီ။

ကျွန်မတို့မိသားစုအားလုံး ခေတ္တနားကြသည်။

ထို့နောက် ရေမိုးချိုးထမင်းစားကာ မန္တလေးဘူတာသို့ ဆင်းခဲ့ကြသည်။

ရထားမထွက်မီအချိန်ကလေးတွင် ကျွန်မစိတ်ထဲ၌ ယဉ်ကျေးမှုနန်းတော် ယဉ်ကျေးမှု ပြတိုက်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်သည့် နန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကို ပြန်လည်မြင်ယောင်လာသည်။ လွမ်းလလို လည်းဖြစ်မိသည်။

မန္တလေးရန်ကုန်အမြန်ရထားကြီး ထွက်ခွာလာသည့်အခါတွင်မူ ကျွန်မစိတ်တွင် မြန်မာ့ ထီးရိပ်နန်းရိပ်သင်္ကေတ အမှတ်စဉ်သားများကို ပြန်လည်တမ်းတမိသယောင်ဖြစ်မိသည်။ ယဉ်ကျေးမှုရနံ့များ သင်းပျံ့မွှေးထုံနေသော ပန်းခင်းလမ်းပေါ်တွင် ခရီးသွားအခွင့်ရသည့် လူငယ်ခရီးသည်တစ်ဦးအနေဖြင့် ထာဝရ အမှတ်ရနေမည်ဖြစ်ပေသည်။

မန္တလေးနန်းတော်ကြီး ကျုံးမြို့ရိုးနှင့်တံတား

မြန်မာစံကျော်ရွှေနန်းတော်၏ ပုံစံပန်းချီ

မန္တလေးမြို့နန်းတွင်းရှိ မြန်မာစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကြီး

မြန်မာစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကြီးအတွင်းရှိ
သီဟာသနပလ္လင်တော်ကြီးနှင့် ပထမနန်းစံ
မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ ရုပ်တု

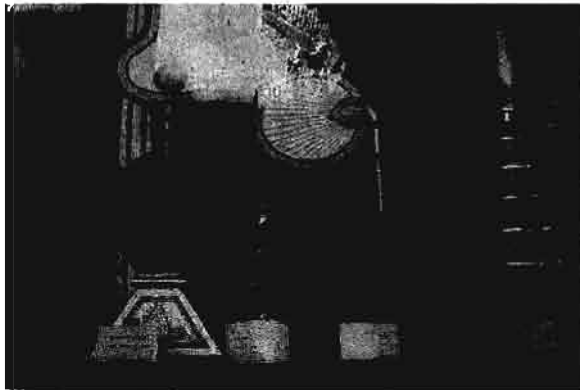

မြနန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်အတွင်းရှိ
မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီး

BURMESE
CLASSIC
.com

မန္တလေးနန်းတွင်းရှိ ဗဟိုစည်မျှော်စင်နှင့် စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်မှ
လွတ်တင်းခဲ့သည့် အဆောက်အအုံ

မြနန်းစံကျော်ရွှေနန်းတော်ကြီးတွင် ပြသထားသည့်
နန်းတွင်းအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ

နန်းတွင်းကျောက်စာရံအတွင်းရှိ ရွှေဟောင်းကျောက်စာများ

မန္တလေးဘူတာကြီးအား လှပခုံညားစွာတွေ့ရစဉ်

မှီငြမ်းကိုးကားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ

- ၁။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ (၁) ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃။ အရှင်ကေလာသ၏ မန္တလေးသာသနာဝင် (ပထမတွဲ)၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄။ အရှင်ကေလာသ၏ မန္တလေးသာသနာဝင် (စတုတ္ထတွဲ)၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ရန်ကုန် မြို့။
- ၅။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုသမိုင်း (အပိုင်း-၁)၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၆။ စာတော်ပြန်ဆရာသိန်း၏ သင်္ဂဏစကားပုံပေါင်းချုပ်၊ ၁၃၂၄ ခုနှစ်၊ လယ်တီမကျွင်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၇။ လူထုဒေါ်အမာ၏ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးစာအုပ်၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ကြီးပွားရေးစာအုပ်တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။
- ၈။ ရွှေဘိုမိမိကြီး၏ မဟာလူရည်ချွန် ရွှေပြည်ဝန်ကြီး ဦးဘိုးလှိုင်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၉။ တင်မြင့်၏ ဗန့်ကျိကို လှမ်းပါလို့ ပခန်းကိုဝင်ခဲ့တယ်၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၁၀။ လူထုဒေါ်အမာ၏ သာသနာ့တန်ဆောင် ဆွဲရာတော်
ကြီးများ၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ကြီးပွားနေ့စာအုပ်တိုက်၊
မန္တလေးမြို့။
- ၁၁။ သော်တာဆွေ၏ ပုဂံသူရဲကောင်းများ၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊
ရွှေပြည်တော် စာအုပ်တိုက်
- ၁၂။ တက္ကသိုလ်စိန်တင်၏ ပုဂံမှာ ကျန်စစ်သား၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊
(စတုတ္ထအကြိမ်) ဂုဏ်ထူးစာပေတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၃။ မြောင်မြို့ဘုရားသုံးဆူသမိုင်းစာအုပ်၊ ၁၃၂၂ ခုနှစ်၊
ရတနာဒီပံ ပီဇာကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ မန္တလေးမြို့။
- ၁၄။ ဦးမောင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) ၏ ကျောက်ရစ်
ရွှေပေါင်လောင် ဘုရားကြီးသမိုင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၅။ မြရိပ်ညိုမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။
- ၁၆။ လမ်းစဉ်သတင်း၊ အတွဲ (၂၃) အမှတ် (၇)၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊
မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၇။ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်တွေ့ဆုံ မေးမြန်းချက်များ